

S seje izvršnega sveta

Tudi Kamnik naj živi za oblikovanje

V naših, predvsem izvozno usmerjenih podjetjih, se že nekaj časa zavedajo, da le z dobrim oblikovanjem lahko posežejo v višje cenovne razrede. O dogodku, ki je lahko povod, da se tudi v našem okolju začnemo zavedati pomena industrijskega oblikovanja, problematike turistične ponudbe, urejanja prostora in še česa, so spregovorili člani izvršnega sveta in predsedstva naše skupščine na svoji zadnji seji.

V Sloveniji bo namreč v začetku septembra 17. svetovni kongres industrijskih oblikovalcev (ICSID). Organizatorji so se odločili, da tretji dan kongresa, ki bo potekal v Ljubljani, udeležence popeljejo tudi v ostala slovenska mesta. Med njimi je tudi Kamnik, ki bo na ta način dobil izjemno priložnost, da več sto udeležencem, vrhunskim oblikovalcem, pokaže svoje možnosti

razvoja na tem področju. Pobudo za to je dal Stol, ki je eden od sponzorjev kongresa ICSID. Za organizacijo tretjega dne kongresa, ki naj bi potekal tudi v Kamniku, je tako Stol predlagal, da se vključi tudi Skupščina občine Kamnik in, če bo možno, seveda za to prispeva tudi del sredstev za organizacijo.

Predstavniki Stola Marjan Kocjan je predstavnikom občine na seji povedal, da bodo z lokalnimi predstavniki in vodstvi nosilnih podjetij kongresni udeleženci izmenjali misli o prihodnjem razvoju, v katerem želijo policentrično prevzeti dejavno vlogo v gospodarstvu in kulturi ter okrepiti menjavo s svetom.

Tak dogodek je po mnenju soorganizatorjev kongresa iz Stola lahko primerna spodbuda za določene ciljeve. Pri vsem skupaj pa gre, s tem so se strinjali tudi predstavniki naše občine,

bolj za vprašanja dolgoročnejših strateških opredelitev, kot pa za vprašanja sprejetja udeležence kongresa ali ne. V ta namen bi po predlogu Marjana Kocjana moralo mesto v septembru (obisk udeležencev ICSID-a bo predvidoma 11. sept.) zaživeti za oblikovanje. To bi dosegli tudi z organiziranjem razstav, prodajnih akcij, lepo urejenimi prodajnimi prostori in splošnim izgledom mesta. Pripravi bi veljalo tudi nov projekt Kamnika, saj je sedanji star že več kot deset let.

Člani predsedstva in izvršnega sveta so predlagano akcijo podprli in se strinjali, da je za razvoj mesta to lahko izjemna priložnost v turističnem pomenu, velikost pa lahko z dejavnim vključevanjem pridobijo tudi kamniška podjetja. O določenih stvareh v zvezi s tem, predvsem financiranjem, se bodo pogovorili še na

skupščini, informacijo pa bodo posredovali tudi kamniškemu Klubu direktorjev.

...

Sicer pa so člani izvršnega sveta na svoji zadnji seji sprejeli še sklep o imenovanju komisije za pripravo aktivnosti, potrebnih ob sprejetju Zakona o denacionalizaciji. Seznanili so se z informacijo, da naša občina v tem letu praznuje 600-letnico osnovnega šolstva. Sprejeli so predlog za sofinanciranje vrtnice s termalno vodo pri Vasnem v Tuhijski dolini, ki jo s pogodbo z Geološkim zavodom Ljubljana že delno financira Krajevna skupnost Srednja vas. Skupščini pa izvršni svet daje v sprejem tudi odlok o prispevni stopnji za financiranje zdravstvenega varstva v občini.

Zaradi spremenjenega načina obračunavanja nadomestil osebnih dohodkov in postopka refundacije le-teh namreč priliv sredstev za občinsko zdravstveno varstvo po stopnji 0,40 ne zadošča za kritje vseh potreb zdravstvenega varstva. Ker je ostal obseg potreb, ki jih mora financirati iz proračuna, nespremenjen, predlagajo, da se stopnja poveča na 0,57. O tem bodo odločali poslanci na skupščini.

R. G.

Skupno zasedanje zborov skupščine

Komu naj pripada ali kje bi jemal?

Nič novega ne bomo povedali, če rečemo, da se vrtimo v krogu, in da se v obdobju razvoja demokracije, ko vsak lahko naredi, kar hoče in reče, kar hoče, marsikatera stvar ustavi pri denarju, v zadnjem obdobju pa še pri eni banalnosti – pri nesklepni seji! Žakelj je za vse vedno bil in bo premajhen, še vedno se ni pojavil tisti pravičnik – ali še boljše tisti modrec, ki bi znal pogosto razdeliti tako, da bi bili vsi zadovoljni.

Verjetno je marsikdo že ugotovil, zakaj gre. Za oblikovanje letošnjega občinskega proračuna. Veliko je bilo pripomb, še več nejasnosti, kar je posledica novega zakona o financiranju javne porabe, veliko pa nestrpnosti, ko jo novi poslanci kažejo drug do drugega v odnosu: stranke – krajevne skupnosti – družbene dejavnosti – združeno delo in še kdo. Skupščina tako marsikdaj postane pravo bojišče, čeprav se to zdi smešno, saj vemo, da se praktično vsi ti ljudje vedno lahko pojavljajo v vseh naštetih vlogah. In če se po vročih debatah navsezadnje poslanci le nekako uskladijo, dogovorijo, se zgodi druga banalnost: po dobrih dveh urah razprave o osnutku proračuna predsednik skupščine predlaga polurni odmor (daljši zaradi usklajevanja strank o imenovanju komisije za nadzor proračuna), po vrnitvi poslancev v skupščinsko dvorano pa ugotovi, da v zboru združenega dela manjka en delegat, da bi bil zbor sklepčen in SEJA JE PREKINJENA.

Nadaljevanje bo 27. februarja. Čeprav tokrat poslanci niso

Naslednja, 5. številka Kamniškega občana bo izšla 11. marca 1991. Oglase in prispevke sprejemamo do vključno 4. marca. Uredništvo

obravnavali predlaganega dnevnega reda, pa na kratko le pogledimo, kaj so sprejeli.

Na prekinjeni seji je bil sprejet osnutek občinskega proračuna za leto 1991, ob tem pa priporočilo, da izvršni svet upošteva pripombe, podane na seji (teh je bilo kar nekaj), jih skuša v čimvečji meri vnesti v proračunu, če pa ne, naj razloži, zakaj se ne da drugače. Preden je bila seja prekinjena, so še sklenili, da se oblikuje skupščinska komisija za pomoč pri oblikovanju proračuna (in za nadzor nad prihodki in odhodki). Te komisije zaradi prekinitve seje poslanci niso izvolili.

Omenimo nekaj največkrat omenjenih pripomb. Več poslancev je menilo, da je za delovanje krajevnih skupnosti namenjeno odločno premalo denarja. Ena načelnih pripomb pa je bila ta, da mora izvršni svet še pred oblikovanjem dokončnega proračuna predložiti svoj program dela in prioritarno lestvico dejavnosti, ki jih bo izvajal na osnovi proračuna. Po mnenju nekaterih je za izobraževanje namenjeno premalo denarja, predvsem za investicijsko vzdrževanje, spet drugi – iz zboru združenega dela – pa, da je denarja za šolstvo preveč in naj se slednje čimprej racionalizira. To mnenje je seveda zaradi znanega slabega stanja v naših šolah povzročilo dokajšnje razburjenje v poslanskih klopeh. Predstavniki krajevnih skupnosti, ki je pred tem menil, da je za delovanje krajevnih skupnosti namenjeno premalo sredstev, je obenem predlagal za polovico zmanjšana sredstva za delovanje strank. Ni treba posebej poudarjati, kdo se je razburjal. Tudi za gorsko reševalno službo je odločno premalo sredstev, medtem ko je za »produkte bivšega sistema«, kot je to poimenoval eden od poslancev – s tem je mislil sredstva za ZRVS ZZZB NOV, družbenega pravobranilca, po nekaterih mnenjih namenjeno preveč denarja. Iz poslanskih klopi se je tudi slišalo, da je za ekologijo, o kateri je bilo v programskih smernicah izvršnega sveta kar ve-

liko govora, v proračunu namenjeno premalo sredstev.

Predstavniki izvršnega sveta je na to odgovoril, da se morajo poslanci zavedati, da je sistem financiranja javne porabe popolnoma spremenjen, da je bilo prej veliko lažje zviševati in zniževati prispevne stopnje, sedaj pa bi se morali poslanci zneniti, komu kaj vzeti, če bi hoteli kateri dejavnosti nameniti nekaj več. S te plati, je dejal, bo vesel kakršnekoli pomoči pri oblikovanju proračuna.

Ob razpravi o proračunu je predstavnik Liberalno demokratične stranke dal tudi informacijo, v kolikšni meri je udeležena naša občina v republiškem proračunu. To je naredil zato, ker so vezi občina-republika po njegovem

mnenju zelo slabe. Iz republiškega poročevalca je poslanec občinske skupščine prebral nekaj podatkov. Naša občina je v republiškem proračunu minimalno udeležena le pri lokalnih cestah, komunalni deponiji, kanalizaciji in čistilnih napravah, kulturi, ni pa je niti pri regionalnih, melioracijah in drugih posegih v kmetijska zemljišča, PTT-ju in še marsikje, medtem, kot je povedal za primerjavo, je sosednja, domžalska občina glede republiških prilivov precej bolj »vidna«.

Poslanci so se na predlog predsednika skupščine, da bi kljub nesklepnosti o določenih vsebinskih vprašanjih le razpravljali, sklepali pa na naslednji seji, odločili, da gredo raje domov, da ne bi zaradi tokrat manjkajočih poslancev naslednji stvari poslušali še enkrat. O odgovornosti poslancev, ki jih ni bilo, mi ne bomo pisali. Kljub neuspeli seji pa se je na obrazih poslancev kamniške skupščine le opazil nasmeš, saj se redko zgodi, da se seja neha ob pol štirih popoldan. Pa še lep, sončen dan je bil.

ROMANA GRČAR

Spoštovani občani!

V počastitev 50-letnice OF in 50-letnice vstaje slovenskega naroda bo 27. aprila 1991 v Ljubljani na prostoru pred skupščino Republike Slovenije veliko zborovanje. Iz Motnika, Tuhinja, Črne, Komende in Kamnika bo organiziran poseben prevoz z avtobusi, če bo za to dovolj zanimanja. Stroške prevoza nosi vsak sam. Prijave zbirajo predsedniki ali tajniki vseh krajevnih organizacij ZZZB NOV občine Kamnik.

Vabimo vas, da se udeležite srečanja z nekdanjimi borci in aktivisti v Ljubljani, 27. aprila 1991. Svojo udeležbo sporočite krajevni organizaciji Zveze borcev NOV Kamnik čimprej, najkasneje pa do 15. marca 1991.

Občinski odbor ZZZB NOV
KAMNIK

Obvestilo

Občinska popisna komisija občine Kamnik poziva vse, ki želijo sodelovati pri popisu prebivalstva, gospodinjstev, stanovanj in kmečkih gospodinjstev v letu 1991, v dneh od 1. do 15. aprila 1991, da se pisno prijavijo do 10. marca 1991 na naslov: Občina Kamnik, za občinsko popisno komisijo, Titov trg 1.

V prijavi navedite vaše ime in priimek, naslov stalnega bivališča, po možnosti telefon, rojstni datum in šolsko izobrazbo. Navedite območje, ki vam je najbolj poznano oziroma naselje, ki bi ga želeli popisati. Pri izbiri imajo prednost dijaki in študentje. Vse podrobnejše informacije dobite po telefonu št. 831-419.

Občinska popisna komisija

Pomoč še vedno prihaja

Od zadnjega poročila o darovalcih pomoči oškodovancem ob jesenski vodni ujmi akcija ni zastala – pomoč še vedno prihaja na naslov RK ali pa pomoč razdeljujejo neposredno in sicer:

– KO RK Srednja vas je zbrala in jih razdelila oškodovancem v KS Črna	27.970 din
Na račun RK Kamnik pa so nakazali:	
– Jože in Rozka Plešnar, Kamnik	500
– Antonija Iskra, Zduša	500
– Stanislav Urankar, Markovo	1.000
– KS Perovo – doplačilo	635
– KO RK Godič, vplačilo št. 2	2.000
– OK SZDL – SSS	10.000
– KO RK Komenda, vplačilo št. 2	6.626

Občinska organizacija RK Kamnik je letos razdelila tudi še precej pomoči v materialu, v zadnjem času tudi cement in drugi gradbeni material.

Po oceni RK Kamnik je bila v nekaterih delih občine škoda večja, kot je bilo prvotno ocenjeno. V takih primerih RK še vedno daje pomoč, seveda v okviru zbranih razpoložljivih sredstev. Tudi zgoraj navedenim darovalcem se RK toplo zahvaljuje za nakazano pomoč.

RK Kamnik sporoča:

– **Občinska organizacija RK sa je preselila v nove prostore, Ljubljanska c. 1/II (stari zdravstveni dom). Pred dnevi pa so dobili tudi telefon, št. 811-697**

– **Tečaje prve pomoči za šoferske izpite** bo RK Kamnik organiziral vse leto. Interesenti se lahko prijavijo v pisarni RK. Cena teh 10-urnih tečajev je 240,00 din, za izpite pa je cena 250,000 din na osebo.

– **Že večkrat je RK Kamnik obvestil občane, ki potrebujejo pomoč v oblačilih, da se zglasijo v skladišču (avtobusna postaja – zaklonske), vsako prvo in tretjo sredo v mesecu od 15. do 17. ure. RK prosi vse občane, ki bi želeli darovati oblačila, da jih prinesejo v skladišče ob istem času, t. j. vsako prvo in tretjo sredo v mesecu od 15. do 17. ure. Zaradi preselitve RK Kamnik v nove – manjše prostore, zbiranje oblačil v pisarni RK ni mogoče, zato naj darovalci oblačila oddajo v skladišču.**

– **Krvodajalska akcija** za Kamničane bo 21. in 22. ter 25. marca na transfuzijski postaji v Ljubljani. RK prosi vse poverljive in sindikalne organizacije, da pravočasno prijavijo število krvodajalcev zaradi pravilne – enakomerne razporeditve odjema.

Prevoz krvodajalcev bo organiziran po do sedaj ustaljeni praksi. RK tudi tokrat pričakuje velik odziv.

STANE SIMŠIČ

Tudi obrtnikom se obeta nova organiziranost

Namesto sedanjega obrtnega združenja naj bi se tudi v naši občini sčasoma oblikovala obrtna zbornica, kot narekujejo organizacijske spremembe. Po priporočilu Gospodarske zbornice Slovenije in Republiške zveze obrtnih združenj naj bi se občinska obrtna združenja v to obliko povezovala obvezno in da bi bila obrtna zbornica še naprej sestavni del Gospodarske zbornice Slovenije.

Vendar pa bi bile občinske obrtne zbornice, združene v republiško, članice s posebnim statusom v GZS. Občinska obrtna združenja naj bi bila še naprej samostojne pravne osebe, preoblikovana v občinske obrtne zbornice pa naj bi prevzela tudi nekaj novih nalog. Kamniško obrtno združenje se po besedah njegovega predsednika Vinka Petka sicer še ni dokončno odločilo o novi organiziranosti, niti niso razpravljali o morebitni vključitvi v novooblikovano Zbornico obrti in podjetništva, ki je bila na pobudo kranjskih obrtnikov ustanovljena pred kratkim.

Sicer pa imajo obrtniki v tem obdobju še več drugih problemov, ne le reorganizacijo, ki jih pravzaprav »tišči« le toliko, kolikor morajo v končni fazi zanj prispevati. Ukvarjajo se še z novim načinom vodenja poslovnih knjig, razburjajo jih novi izračuni davčnih napovedi, dodatna obremenitev za obrtnike je predvsem dohodnina, ki bo tudi pri obrtnikih lahko povzročila, da bodo za-

čeli odpustiti delavce. Obrtnike moti preobsežna evidenca in to, da je bila davčna zakonodaja pripravljena preveč na hitro, sploh pa brez posvetovanja z bistvenim delom davkoplačevalcev – drobnim gospodarstvom, ki naj bi po seji zaradi gospodarske krize po mnenju nekaterih reševalo splošno krizo v gospodarstvu, majhna podjetja in obrtne delavnice pa naj bi pomenili temelj bodočega razvoja pri nas.

Vinko Petek je sicer dejal, da so to težave, ki tarejo tudi ostale obrtnike po Sloveniji, v občini pa se je v zadnjem obdobju pojavil prav poseben problem. Na obrtnem združenju namreč ugotavljajo, da je nenadoma poraslo število avtoprevoznikov. V glavnem zato, ker so se v kamniških podjetjih v veliki meri odločali, da dajo v najem ali zakup svojim delavcem – šoferjem svoja vozila. Kar naenkrat je tako tovrstna ponudba na Kamniškem mnogo večja od povprečja. Dela za vse na tem območju ne bo. Problematično pa je to, da je mnogo storitvenih dejavnosti, ki bi jih občina še kako potrebovala, vendar pa za odpiranje tovrstnih delavnic ni osebnih stimulacij. Družba je za usmerjeni razvoj premalo naredila. Sicer pa imajo kamniški obrtniki sedaj svojega predstavnika tudi v izvršnem svetu, tako da upajo, da bo njihove interese zastopal med drugim tudi pri borbi za »obrtneške postavke v proračunu«, je še dejal Vinko Petek.

ROMANA GRČAR

V Kiku je spet počilo

Ni bil sicer petek; bila je sredo, vendar nesrečnega trinajstega! Tega februarjskega dne je namreč navsezgodaj, ob sedmih zjutraj, Kamničane, še posebno pa Mekinjčane, zbudil močan pok. Kmalu je bilo jasno, da je počilo v Kemijski industriji Kamnik, v obratu črnega smodnika, tam, kjer je zadnja eksplozija odjeknila pred manj kot letom dni.

Tokrat je bila jakost eksplozije manjša, so nam povedali v Kiku. Najvažnejše je, da ni bilo človeških žrtev. Objekt, v katerem je eksplodiralo, je močnejše poškodovan, vendar škode ni za 11 milijonov, kot je pisalo dan po nesreči v Delovi kroniki, bila je manjša: 11 milijonov dinarjev pa je bil vreden sam objekt, narejen šele pred nedavnim. Sicer pa so nam povedali, da so ob gradnji tega objekta prav zaradi lanske eksplozije upoštevali še strožje varnostne pogoje in med drugim ob objektu postavili tudi dodatne nasipe v višini strehe objekta. Prav ti pa so po njihovih besedah zadržali glavno delovanje eksplozije. Tako ni bilo tokrat na cesti ob Kamniški Bistrici opaziti nikakršnih znakov, pa tudi iz Kemostika niso dobili uradnih informacij, da bi imeli kakšne poškodbe, menda je počilo le eno steklo na skladiščnem oknu.

Kakšni so vzroki za nesrečo ponovno raziskujejo strokovnjaki kriminalističnega laboratorija

Republiškega sekretariata za notranje zadeve. Zato v KIK-u pravijo, da bodo javnost s podrobnejšimi rezultati preiskave seznanili takoj, ko bodo ti na voljo. Povedali so še, da se tokrat krajani niso tako burno odzvali. Z njihove strani niti ni bilo uradnih prijav o razbitih steklih (neuradno pa jih je nekaj le bilo) – niti s strani Zelenih, ki so se lani zelo razburili. Zaradi njihovega protestnega pisma in burnih reakcij javnosti so tokrat v Kiku sklicali več sestankov. Na sestanku, na katerega so povabili tako predstavnike krajanov kot tudi občine in strank, so vsem pojasnili, da si v Kiku sami delavci najbolj želijo varne proizvodnje! Za to si ne prizadevajo le krajani, ki jih je Kik čedalje bolj moti. Rečeno je še bilo, da je novejšje naselje nasproti Kika (nad Kemostikom) »zraslo« precej kasneje kot sama tovarna; takrat je bilo že znano, da je v njihovi bližini »smodnišnica«, ki je že od nekdaj zahtevala okrog sebe varnostni pas. Kdo je dovolil v tistem okrožju gradnjo stanovanjskega naselja, pa ni Kikov problem. Prav zato, menijo v Kiku, ker so krajanom takrat marsikatero stvar pojasnili, so bile sedaj tudi reakcije Zelenih bolj strpne, predvsem pa je postalo očitno, da je najboljša rešitev za obe plati sprotna dobra obveščeni in medsebojno sodelovanje. R. G.

Občni zbori SKZ-Ljudske stranke

SKZ-LS podružnica Kamnik je imela v zadnjih dneh januarja občni zbor v lovskem domu na Vegraču, v začetku februarja je bil občni zbor v Komendi in 17. februarja v Šmartnem v Tuhinjski dolini. Na vseh občnih zboreh je bilo vzdušje domače, spoznali pa smo kaj teži našega kmeta. Na zborih je najprej delovno predstvedstvo poročalo o minulem delu, nakar se je razvila diskusija. Člani so opozorili na to ali ono stvar, za katere smo se premalo zavzemali, bodisi v občinski skupščini, v Demosu, ali pa v ljubljanski regiji in republiki. Delovno predstvedstvo je predstavilo tudi nekaj smernic za vnaprej, s čimer se bo treba še posebej spoprijeti ali v občinski politi-

Komenda, kot tudi Kamnik, čim bo to mogoče. Ostanajo naj le poslojni stiki in usluge, da bi lahko posamezne enote delovale čim ceneje, tako za kmeta, kot tudi za potrošnika.

Kmete je zanimalo tudi, kako je z denacionalizacijo, z bivšo združeno lasnino in s podobnimi zadevami. Te stvari so bolj pravnega značaja, kmetje si jih razlagajo v večini primerov po naši kmečki, zdravil logiki; da stvari niso zakomplicirane in bi se dalo marsikaj hitro vrniti posameznikom, ostalo pa čez čas, da se uredijo in sprejmejo zakoni. S tem bi kmetje dali precej mest v tovarni tistim, ki so brez dela. Kaže, da se bo vse precej zavleklo, saj nekateri »tovariši« iz biv-

SLOVENSKA KMEČKA ZVEZA – LJUDSKA STRANKA OBVEŠČA, DA BO NAMESTO 8. MARCA, DNEVA ŽENA, ORGANIZIRALA »MATERINSKI DAN«, NA MARIJIN PRAZNIK GOSPODOVEGA OZNAJENJA – 25. MARCA. VEČ O TEM V PRIHODNI ŠTEVILKI ALI PA BOSTE OBVEŠČENI PISNO.

ki ali pa na nivoju republike, seveda vse v zvezi s problemi, ki tarejo današnjega kmeta ali polkmeta.

Razpravljali so tudi o združništvu, gozdni zakonodaji, lovskega zakonu, javni pospeševalni službi, davčnem sistemu in še bi lahko naštevali. Na prenekatere vprašanja je bil dan odgovor, na nekatera pa tudi ne.

V Komendi je SKZ LS organizirala posvet o osnutku novega zakona o združništvu, na katerem je predaval in odgovarjal na vprašanja gospod Avsec. Javna svetovalna služba je predstavila tudi obliko sedanje organiziranosti. Čeprav pospeševalci ali svetovalci niso več v sklopu zadrug, pa bodo še vedno skrbeli, da bomo kmetje čim bolj obveščeni o nabavi repromaterialov in drugega za našo proizvodnjo. To povezanost potrebujemo kmetje še zlasti sedaj, v kriznih časih, ko bo treba pridelati hrano čim ceneje in je zato pomembno, po kakšni ceni je nabavljen repromaterial.

Kmetje so negodovali tudi zaradi sedanje ureditve zadrug, ki je v sklopu z drugimi entotami povezana v Emonu Domžale. Sprejet je bil sklep, da se izstopi ali odcepi tako združna enota

sega sistema ne doumejo, da bi se karkoli vračalo, ker je bilo vedno v navadi samo jemati.

Naše majhne, toda zelo uspešne zadruge v letih 1950–1960 je bilo treba združiti in seveda s tem tudi uničiti ter onemogočiti njihove prizadevne člane, da ne bi z 12 do 16-urnim delavnikom obogateli. Če bi bilo danes hrane v izobilju, je vendar zdrava logika, da trg dela ceno, in bi tako tudi potrošnik lahko poceni kupil. Tako pa so do sedaj velika družbena posestva imela razne privilegije, bodisi pri nabavi strojev, repromateriala... in če je kljub temu nastala izguba, so jo pokrili iz skupnih sredstev ali iz blagovnih rezerv in podobnim; prodajali so tudi nezakonito pridobljeno zemljo itd. Sedaj pa vendarle teh privilegij ni več in seveda povsod sledi stečaj.

V bodoče bo naša stranka namenila precej pozornosti tudi kmečki mladini, bodisi da zaživi še pred leti uspešen klub mladih združnikov ali kaj podobnega, več pozornosti se bo namenilo tudi kmečkim ženam. Zanje je na območju kamniške in domžalske občine zaposlena Marta Kos, ki bo zadolžena za delo z aktivni kmečkih žena, mladih, za pospeševanje kmečkega turizma in podobno.

Naša želja je, da bi čim bolj sodelovali med seboj, tako pospeševalci, kmetje, zadruge in razni aktivni, saj bomo le s skupnimi močmi in naporom poživili in postavili na noge naše združništvo in vrnili našemu podeželju lep videz ter kvaliteto, živahno življenje. Zato se vestno udeležujete raznih predavanj, shodov, sestankov... da bomo potem lahko zastopali vaše interese.

STANE SIMŠIČ

MARJAN JERMAN

TOK Gozdarstvo pred likvidacijo

Vse manjši odkup lesa

Preteklo leto je bilo za vsa gozdna gospodarstva izredno gospodarsko neuspešno, predvsem zaradi velikih pretresov, ki so posledica sredi lanskega leta sprejete moratorija, pa tudi zaradi splošno slabih ekonomskih razmer. Ker še vedno ni sprejeta nova zakonodaja, ki bi urejala to področje, dejansko stanje v gozdnih gospodarstvih pa se iz dneva v dan slabša, se stara organizacijska struktura, ki še vedno ni dobila novih zasnov, pravzaprav sesipa sama vase. V ljubljanskem Gozdnem gospodarstvu so zaradi izredno slabe finančne situacije tako prisiljeni, da vse svoje temeljne organizacijske kooperantov likvidirajo.

Direktor kamniškega TOK-a Božo Brezočnik nam je povedal, da moratorij sicer nima nepo-

sredne zveze z likvidacijo, ima pa posredno, saj so kmetje – zaradi psiholoških občutkov moratorija in v pričakovanju nove organizacije »gozdne uprave« (govora je bilo o združni organiziranosti) prodali GG-ju bistveno manj lesa, kot v prejšnjem obdobju.

»Plan prodaje smo že v osnovi zmanjšali za 20 odstotkov – od dolgoletnega poprečja 24.000 kubičnih metrov lesa na 19.200 kubikov odkupljenega lesa letno. Vendar smo od vsega odkupili le 67 odstotkov planiranega lesa. Jasna posledica so bili tudi izredno slabi finančni rezultati. Glede na vse skupaj smo morali tudi gojivna dela več kot prepoloviti. Omejili smo se le na najnujnejšo obnovo in obzetev ter na varstvo. Tudi ceste so bile v tem obdobju le minimalno vzdrževa-

ne, je dejal Božo Brezočnik. Poleg vseh gospodarskih težav pa je kamniško gozdno gospodarstvo prizadelo tudi obilno novembrsko neurje. Po popisu je bilo na gozdnih cestah ugotovljeno za 8 milijonov in na gozdnih vlekah za 5 milijonov dinarjev škode. Kdaj in s katerimi sredstvi bo ta škoda sanirana, ni znano.

Posledica splošnih nelikvidnostnih težav, ki so se v TOK-u vlekle še iz leta 1989, je bilo tudi neredno plačevanje odkupljenega lesa njihovim kooperantom. Nekateri kmetje niso dobili plačila tudi po 100 dni. Zato tudi ni presenetljivo, da se je odkup lesa drastično zmanjšal. Kmetje bodo raje malo počakali in prodajali, ko se jim bo to izplačalo. Sicer pa ima GG-TOK Kamnik tudi veliko neplačanih terjatev (največji

dolжник je Glin Nazarje) – več kot 10 odstotkov celotne realizacije prodaje. Zaposlenost so v TOK-u zmanjšali v zadnjem obdobju za 21 odstotkov (s 23 na 18 delavcev).

Zaradi vseh navedenih razlogov so se v TOK-u po temeljitem premisleku in seveda tudi pogovoru z zaposlenimi, odločili, da predlagajo sodišču začetek likvidacijskega postopka za TOK Kamnik. Z marcem naj bi se tako znašlo na kamniškem zavodu za zaposlovanje novih 18 delavcev. Sicer pa bo organizacijo odkupa, terjatev do kupce in obveznosti do dobaviteljev (kmetov) prevzela Delovna organizacija Gozdno gospodarstvo Ljubljana.

Premoženje TOK Gozdarstva Kamnik naj bi ostalo v DO GG Ljubljana. Ob sprejetju zakona o gozdovih, zakona o zavodih, zakona o zadrugah in zakona o lastninjenju pa se premoženje TOK Gozdarstva Kamnik prenese njenemu pravnemu nasledniku.

R. GRČAR

Kaj bo z Malograjskim dvorom?

Hotel Malograjski dvor v Kamniku še vedno ni odprt za goste. Naše bralce naj spomnimo, da je ta hotel pogorel 1. oktobra 1987. leta, ko so v njem prebivali neprijavljeni gostje. Od tedaj dalje so se odgovorni ukvarjali s saniranjem, obnavljanjem, iskali so vse mogoče rešitve, da bi pravzaprav edini hotel v Kamniku usposobili za uporabo.

Zeleti smo ugotoviti kakšno je stanje danes, zato smo se oglasili v Stolu Kamnik, ki je trenutno lastnik tega objekta. Postregli so nam s podatki.

Takoj po požaru, ki je hotel uničil do tal in je nastala velika gospodarska škoda, se je tedanje vodstvo Planinke vključilo v reševanje in poskušalo stanje sanirati. Za tak poseg pa ni bilo pravih načrtov niti zadostnih sredstev. Zato se je po zaključku likvidacije Planinke v reševanje vključilo tudi kamniško gospodarstvo. Na predlog področne

gospodarske zbornice so združevali sredstva, zlasti iz rezervnega sklada občine in republike, znaten del pa je prispevala tudi zavarovalnica, saj je bil hotel zavarovan po tržnih cenah. S tako zbranimi sredstvi je bilo mogoče izdelati načrte vse do izvedbenih projektov. Ob tem je bila predvidena tudi širitev hotelskih zmogljivosti. Stavbo naj bi dvignili za

eno nadstropje oziroma uredili podstrežje. Z obnovitvenimi deli so realizirali tudi načrtovano širitev. Po likvidaciji Planinke 1989 je po sklepu občinske skupščine vsa masa likvidiranega podjetja Planinka prešla na Stol Kamnik, tudi hotel. V bistvu je tudi do formalnega prevzema Stol opravljal nadzor in vodil sanacijo ter nato nadaljeval z obnavljanjem, vse do sedanje faze.

Hotel Malograjski dvor je danes, po izjavah predstavnika Stola, dokončan nekaj nad polovico. Vzidana so vsa okna, zgrajene predelne stene, vzidani štoki, ometane faže, tako, da je notranjost objekta pripravljena za montažo električnih in vodovodnih instalacij. Stene so pripravljene za grobi omet. V celoti je sanirano ostrežje in izdelana zunanja fasada.

Vsa razpoložljiva sredstva (rezervni skladi in zavarovalnina), so bila porabljena, za dela do sedanje faze novih prilivov ni, zato so vsa gradbena in druga dela na objektu ustavljena.

Po nedavni oceni potrebnih sredstev za dokončanje je bilo ugotovljeno, da bi rabili še **najmanj milijon mark**. Trenutno gospodarsko stanje v gospodarstvu ne daje nikakršnih možnosti, da bi še dodatno združevali sredstva.

V Stolu so se odločili za poskus, da bi v Kamnik pripeljali

kakšnega bogatega strica. Opravili so več javnih razpisov za oddajo hotela. Zadnji razpis je bil pred 4 meseci. Prijavilo se je kar precej interesentov, domačih in tujih. Toda po končni odzivnosti sodeč, zlasti to velja za tuje partnerje, se za prevzem in dokončanje hotelskega objekta ne morejo odločiti zaradi prevelike rizičnosti. Nejasni predpisi za vlaganja tujih partnerjev, zlasti pa nezanesljivo politično stanje pri nas, tuje partnerje odbijajo. Tuji kapital bo zato težko angažirati, čeprav bi bilo vlaganje finančno zelo zanimivo in dolgoročno zelo smotno in donosno, so nam povedali. Podjetje Stol v teh razmerah tudi ni sposobno dodatnih vlaganj, saj se samo bori z nešteti težavami, zato objekta iz lastnih sredstev ni sposobno dokončati.

Trenutno iščejo še druge oblike za rešitev. V ta okvir bodo vključili možnost odkupa objekta, oddajo objekta v najem za daljše obdobje, ustanovitve skupnega podjetja, delniško družbo, oddajo objekta na lising, iskali pa bodo še kakšno drugo obliko, sprejemljivo za prevzemnika. V Stolu so nam zatrili, da bodo z vso vnemo še naprej iskali rešitve, čeprav malo verjamejo, da bi bilo mogoče hotel usposobiti že tekom leta.

Res je velika škoda za kamniško območje, da nima niti enega samega spodobnega hotela, spri-

Malograjski dvor

VESELO V KAMNIK

Kamniški godbeniki nam tudi letos pripravljajo zanimivo glasbeno prireditev **VESELO V KAMNIK**. Letos bo rdeča nit prireditve gasilstvo in gasilske štorije. **Prireditve bo v petek, 1. marca in soboto, 2. marca ob 20. uri v športni dvorani v Kamniku**. Godbeniki so letos povabili ansamble: Nagej, Stopar, Lipa, Marela, Krt. Na sončni strani Alp, Jasmin, Poljanšek.

S peštrim programom se bodo predstavili tudi gostitelji-Pihalna godba Solidarnost Kamnik. Na njihove skladbe bodo zaplesali plesni pari iz plesne šole Urška v Ljubljani. Gasilska godba iz Stranj bo nastopila z izvirnimi instrumenti. Prireditve bosta povezovala Mojca Blažej-Cirej in Tone Ftičar. Za humor bo skrbel Franc Pestotnik-Podokničar, ki se bo predstavil kot gasilec. Številni gasilci bodo sodelovali na paradi z baklami. Seveda pa se bodo gasilci predstavili tudi v programu. Letošnjo sceno bodo oblikovali številni izvorni gasilski reviziti, ki sodijo že v zgodovino. Predlagamo vam, da si pravočasno priskrbite sedež v dvorani in tako preživite čudovit večer.

Vstopnice dobite na ZKO Kamnik, Japljeva 2, tel. 831-621.

GODBA Solidarnost Kamnik

Izgradnja PTT omrežja

Na območju centrale Bakovnik je do danes priključenih na telefonsko omrežje 1600 novih naročnikov. Do sredine marca bo priključenih še ostalih 200.

Zaradi vremenskih razmer nismo mogli dokončati celotnega telefonskega omrežja na območju centrale Bakovnik in zato tudi še ni izračunana končna cena za plačilo prispevka za razvodno naročniško omrežje. Nedokončanih je le nekaj manjših odsekov in daljša trasa v Veliki Lašni. Vsa dela bodo ob ugodnem vremenu dokončana v štirinajstih dneh.

Sklad stavbnih zemljišč je sprejel nekaj pomembnih sklepov o nadaljnji izgradnji telefonskega omrežja na območju central Center in Stranje. Sprejel je tudi prioriteten vrstni red izgradnje telefonskega omrežja po posameznih smereh in časne pogoje za plačilo prispevka za razvodno naročniško omrežje.

Planirani prioriteten vrstni red izgradnje krajevnega kableskega omrežja (KKO) na območju centrale Center in centrale Stranje:

A) CENTRALA CENTER

KS Center, KS Mekinje, KS Nevlje, KS Sela, KS Srednja vas, KS Tunjice in del KS Novi trg

1. Kableska kanalizacija po ulicah:

Maistrova, Medvedova, Cankarjeva in Tunjiška (1746 m²)

Omrežje K - 4:

Maistrova, Cankarjeva, Molkova, Poljčeva pot, Cesta treh talcev, Jeranovo, Zduša, Podjelše, Godič, Mekinje, Neveljska pot, Drnovškova

2. Omrežje K - 7:

Maistrova, Titov trg, Medvedova ulica, Fužine, Tunjiška cesta, Novi trg (ZD, SENŠRM itd.), Medvedova, Tunjiška, Tomšičeva, Žebljarska, Šlandrova, Titov trg

3. Kableska kanalizacija Vrhpolje (1945 m²)

4. Omrežje K - 8:

(izgradnja po fazah - zemeljski razvod) Vrhpolje, Soteska, Markovo, Vir pri Nevljah, Podhruška, Srednja vas, Loke, Potok, Vaseno, Snovik, Hrib, Poreber, Rožično, Sela, Znojile, Zubejevo, Trobelno, Savinja peč

5. Omrežje K - 3:

Cankarjeva, Maistrova, Tomšičeva, Titov trg

6. Omrežje K - 1:

Streliška, Zaprice, Kidričeva, Železniška postaja, Kamnik mesto, Kolodvorska, Zale, Košiče, Trg talcev, Medvedova, Tunjiška

7. Omrežje K - 2:

Tunjiška mlaka, Tunjice, Laniše, Pot na Poljane, Kettejeva, Levstikova, Trg svobode, Usnjarska, Parmova, Kidričeva, Šutna, Prešernova

8. Omrežje K - 8:

Dokončanje zračnega razvoda

B) CENTRALA STRANJE

KS Godič, KS Črna, KS Kamniška Bistrica

1. Omrežje K - 4:

Godič (južno od mosta čez Kamniško Bistrico)

2. Omrežje K - 1:

Izgradnja možna po fazah Spodnje Stranje, Zgornje Stranje, Stolnik, Stahovica, Godič, Županje njive, Bistričica, Klemenčevo, Kregarjevo, Kamniška Bistrica (zgornji del)

3. Omrežje K - 2:

Izgradnja možna po fazah Črna pri Kamniku, Potok v Črni, Podstudenc, Gozd, Gornja vas, Laze, Brezovnik, Žaga, Smrečje, Krivčevo, Podlom, Zavrh pri Črnicu, Kališe, Kamniška Bistrica (spodnji del)

Vzporedno z izgradnjo krajevnega kableskega omrežja se bo gradilo tudi razvodno naročniško omrežje.

Za izgradnjo kableske kanalizacije po Maistrovi, Medvedovi, Cankarjevi in Tunjiški ulici in za omrežje K-4 so z izvajalci že sklenjene pogodbe in plačani pogodbeni zneski v višini 6.358.909,00 din.

Za ostale smeri bomo z izvajalci sklepali pogodbe odvisno od priliva finančnih sredstev v letu 1991 in 1992. Predvidevamo, da bo celotno omrežje na območju centrale Center zgrajeno do konca 1991, na območju centrale Stranje pa v letu 1992. Cene za izvajanje po posameznih smereh bodo znane 22. februarja, ko bo v Ljubljani odpiranje ponudb za izvajanje in izbira najugodnejšega ponudnika. O rezultatih bomo naročnike obvestili v Kamniškem občanu. Po

pridobitvi cene za celotno dograditev krajevnega kableskega omrežja v občini Kamnik bomo lahko časovno vskladili izgradnjo po posameznih smereh s planom priliva finančnih sredstev za izgradnjo omrežja. Plan financiranja PTT omrežja bo sprejet predvidoma v marcu 1991. Ocenjujemo, da bo priliv v letu 1991 v višini 29.000.000,00 din.

Sklad stavbnih zemljišč občine Kamnik je sprejel naslednje sklepe glede na to, da še ni znana končna cena izgradnje razvodno naročniškega omrežja na območju centrale Bakovnik:

- Sklenejo se pogodbe z akontacijsko ceno 4.200,00 din (cena PTT podjetja Ljubljana) v 2 mesečnih obrokih. Končni obračun bo izveden na osnovi dodatka k tej pogodbi, ko bo znana končna cena izgradnje razvodno naročniškega omrežja na območju centrale Bakovnik.

- Akontacijska cena za KS Nožice je tritrtine vrednosti od 4.200,00 din, ker je KS sama financirala izkope in zasoje pri izgradnji.

- Akontacijska cena za KS Volčji potok je polovica od vrednosti 4.200,00 din, ker je KS sama financirala izkope, zasoje in polaganje kablov z zaščito.

- H končnemu obračunu se upošteva tudi neplačani del, ki bi ga morale KS plačati v višini 0,9% od krajevnega samoprispjevka za izgradnjo krajevnega kableskega omrežja. SKG se zadoži, da pripravi natančni izračun, pri čemer se upošteva višina samoprispjevka naročnikov, če bi plačevali samoprispjevke tako, da se kot osnova vzame 0,9% povprečnega OD v gospodarstvu decembra 1990, preračunan na 5 let.

- Akontacijska cena naročnikov na območju centrale Center se zaračuna polovico od cene 4.200,00 din za takojšnjo nabavo kablov v enem obroku.

ZDRUŽEVANJE FINANČNIH SREDSTEV KRAJEVNIH SKUPNOSTI ZA IZGRADNJO PRIMARNEGA KRAJEVNEGA KABLESKEGA OMREŽJA (nerevalorizirane vrednosti) Stanje na dan 31. 12. 1990 s prikazom predvidenega priliva do konca samoprispjevka.

KS	Potrebno nakazati po programu do 31. 12. 1990	Dejansko nakazano za nakazati od 1. 1. 1990. 91 do konca samopr.	Potrebno nakazano za nakazati od 1. 1. 1990. 91 do konca samopr.
Črna	185.223,00	0	77.177,00
Duplica	1.289.145,80	712.677,20	537.144,10
Godič	206.825,20	206.825,30	86.177,00
Kamn. Bistrica	723.262,90	238.115,30	161.716,00
Nevlje	432.917,70	246.923,20	144.306,00
Podgorje	247.153,30	0	102.280,50
Sela	175.362,50	0	46.261,50
Srednja vas	152.138,20	152.138,00	50.712,80
Šmarca	426.895,60	314.019,90	124.470,40
Tunjice	139.752,90	139.788,30	58.230,50
Volčji potok	87.948,30	84.555,20	28.184,80
Vranja peč	43.428,10	43.428,50	14.476,00
Mekinje	420.946,20	280.630,80	140.315,40
Novi trg	135.597,40	105.188,20	45.199,10
Perovo	881.563,70	100.000,00	246.528,00
Skupaj	5.548.160,80	2.624.289,90	1.863.179,10

ZDRUŽEVANJE IN PORABA SREDSTEV ZA SOFINANCIRANJE TELEFONSKEGA OMREŽJA V LETU 1990 (Realizacija I - XII/90)

1. ZDRUŽENA SREDSTVA

- Prenešana sredstva iz leta 1989	1.440.716,40
- Prisp. pa je v sofin. ptt omrežja naročnikov	5.479.124,20
- Prisp. KS - 0,9% kraj. samopr.	2.507.588,40
- Sredstva iz proračuna	13.057.873,00
- Prisp. Sklada st. zemljišč - 50% nadom.	1.185.766,50
- Obresti	628.558,50
	24.299.627,00
- Kratkoročni kredit	7.918.700,00
	32.218.327,00

Letna skupščina Zelenih Kamnika

Ni majhnih in velikih ekoloških problemov

Dobro leto dni je minilo od ustanovnega zbora Zelenih Kamnika in zato so se v četrtek, 14. februarja, spet sestali na letni skupščini, da bi pretresli dosedanje rezultate in izvolili novo vodstvo. Poleg številnih članov in simpatizerjev, ki so dodobra napolnili dvorano nad kavarno Veronika, sta se skupščine udeležila tudi dr. Dušan Plut, predsednik Zelenih Slovenije in član republiškega predsedstva, in Miha Jazbinšek, republiški minister za varstvo okolja in urejanje prostora.

Branko Novak, predsednik Zelenih Kamnika, je v uvodnih besedah predstavil dosedanje pot Zelenih in povedal, da so dosegli enega izmed najboljših volilnih rezultatov, saj imajo prek 12 odstotkov poslancev v skupščini. Vendar je, kot je poudaril, Zelenim politika le sredstvo za uresničevanje ciljev. Pri svojem delu se srečujejo tudi s številnimi problemi, denimo s tem, da občina nima zaposlenega profesionalca, ki bi se ukvarjal z ekologijo, premalo pa je tudi strokovnjakov, ki bi jim lahko pomagali.

Zeleni so pripravili tudi poročilo o svojem delu v minulem letu, iz katerega je vredno omeniti predvsem misel, da ni njihova organizacija nikakršn bavljav in da s svojimi zahtevami ne ogrožajo podjetij, saj zaradi njih

ni še nihče ostal brez dela. Sprejeli so tudi dva sklepa - da naj občinski izvršni svet profesionalizira varstvo okolja in zaposli ekologa, več denarja pa naj bi namenili varstvu okolja, saj so v proračunu predvidena sredstva oklestili za dve tretjini.

Prvi gost, dr. Dušan Plut, je orisal sedanjí politični položaj, ki je po njegovem tudi pri nas odsev razmer v svetu. Meni je, da sta se pri nas združili dve težavi ob enem - razpad starega družbeno - ekonomskega sistema skupaj s prestrukturiranjem in spremembo vrednot. Vse skupaj moramo osvojiti tako rekoč čez noč, kar je seveda zelo težko, saj se ljudje počasi spreminjamo. Osnovna težava je v pomanjkanju kulturnega dialoga, saj vsako drugačno mnenje še vedno pogosto doživljamo kot osebni napad, nismo dojemljivi za kritike, (ki bi morale biti bolj argumentirane), in nismo navajeni na osebno odgovornost.

»Prišel je trenutek, ko smo izgubili osnovo za skupno življenje v Jugoslaviji. Družbeno - ekonomskih temeljev in nujnosti obrambnega povezovanja ni več, tretje osnove, ekonomije čistih računov, pa marsikdo v Jugoslaviji noče sprejeti,« je dejal dr. Dušan Plut. Osnovna razlika v Jugoslaviji je v mnenju, kdo ima pravico do suverenosti in ka-

ko jo izvajati. Srbsko stališče, da je partner v pogajanjih srbski narod kot celota, zanika suverenost republik in zato Slovenija nima druge poti kot samostojnost in suverenost, šele nato bi lahko iskali morebitne nove partnerje. Seveda pa je v enačbi o odepitvi še veliko neznank - kako bo njanjo gledala tujina, kako ostala

● Za predsednika so na volitvah potrdili Branka Novaka, izvolili pa so tudi 11-člansko predsedstvo. V njem so Marija Reba, predsednica, Stane Belak, Janez Bergant, Janez Dovč, Tomaž Ferjuc, Oskar Grzinčič, Jože Hostnik, Jože Jelen, Vesna Mislje, Mateja Poljanšek in Vili Turšič. Volili so tudi predsednika projektnega sveta, kar je postal dr. Stane Uhan.

Jugoslavija in kako se bomo sami navadili sprejeti nižji življenjski standard, na katerega v tem primeru skorajda zanesljivo lahko računamo.

»Pripravljen sem prevzeti odgovornost za to »podjetje«, a želim si, da bi do tega prišli s čim manjšim žrtvami,« je dejal dr. Plut in poudaril, da ima pred seboj vizijo nemilitarizirane države. Denar, namenjen vojski, bo

mo namreč bolj nujno potrebovali marsikje drugje, socialna in ekonomska varnost pa sta po njegovem pomembnejši od vojaške.

Drugi gost, Miha Jazbinšek, je predstavil štiri nove zakone, na katere lahko računamo že v bližnji prihodnosti. Gre za zakon o varstvu okolja, o komunalni, o urejanju prostora in o stanovanjih. Spremembe, ki jih prinašajo, bodo prav tako zahtevale velik premik v naši, pogosto okosteneli miselnosti. Vsebinsko zakonov bi lahko na kratko opisali tako, da bo po njih onesnaževanje okolja (pre)drago, področje komunale naj bi postalo poglobljeno naloga občin, urejanje prostora naj bi postalo enostavnejše in cenejše, stanovanja pa dostopnejša.

Oba sta nato odgovarjala na številna vprašanja, ki so zanimala udeležence skupščine, izmed vsega, kar sta povedala, pa velja morebiti izdvojiti poziv dr. Dušana Pluta, ki je dejal, da so Zeleni odločili, da ne bodo več razlikovali med velikimi in majhnimi ekološkimi problemi, zato predlagajo številne majhne akcije, od zbiranja odpadkov do urejanja zelenic, smučišč in priznanj za tiste, ki se obnašajo ekološko. Pot je navsezadnje sestavljena iz majhnih korakov.

R. M.

2. Poraba združenih sredstev	
- Izgradnja KKO omrežja - Bakovnik	2.195.011,40
- Izgradnja KKO omrežja - Center (avans)	6.358.909,00
- Izgradnja RNO omrežja - Bakovnik	1.897.093,20
- Soglasja za gradnjo RNO	36.226,70
- Kabli	8.984.312,20
- Odkup zemljišča za centralo Stranje	65.073,50
- Inženiring in nadzor	414.617,70
- Obresti za kratkoročni kredit	1.392.465,80
- Drugi stroški	5.130,40

- Odplačilo kratkoročnega kredita

	21.348.839,90
	7.918.700,00
	29.267.539,90
3. NEPORABLJENA SREDSTVA	2.950.787,10

Vse ostale informacije lahko dobite na Stanovanjskem in komunalnem gospodarstvu Kamnik, Steletova 8, Kamnik (tel. 816-211). Na istem naslovu se lahko še prijavite za nov telefonski priključek.

SKG KAMNIK

FIDLER ELEKTRONIKA TV SERVIS

Volčji potok 30, tel. 812-065

Popravilo TV sprejemnikov, radio aparatov, kasetofonov, Hi-Fi. Popravilo na domu. Sprejem in oddaja non-stop. Dostop do servisa s kamniške obvoznice.

GOLFTURIST

TURIZEM IN RENT AGENCIJA

Kamnik, Titov trg 20

Tel. 831-249

organizira

OGLED FINALA SVETOVNEGA POKALA V SMUČARSKIH POLETIH - PLANICA, 23. marca.

Odhod avtobusa ob 6.30 z avtobusne postaje Kamnik. Cena 250,00 din, če se bo prijavilo 40 oseb.

Cenjene Kamničane obveščamo, da prodajamo vstopnice za OPERO in BALET za vse predstave, ki so objavljene v dnevnem časopisu.

V prodaji imamo tudi še nekaj aranžmajev za 1. MAJ in posebno ugodne počitnice v spomladanskem času.

Od 1. marca nas lahko obiščete od 8. do 17. ure, v soboto od 8. do 12. ure.

DODATNO ZNIŽANJE! DODATNO ZNIŽANJE! DODATNO ZNIŽANJE!

UTOK

PRODAJALNA, Kidričeva 15, Kamnik, tel. 832-959

Vabimo vas, da se pri nas oblečete

do 40% ceneje

Dodatno znižanje velja za usnjeno in tekstilno konfekcijo.

Nudimo tudi ugoden kredit na 4 ali 5 obrokov.

Priporočamo se za nakup!

IDEJA KAMNIK

Kidričeva 35 (trgovina)

obvešča

cenjene stranke, da zaradi izrednega zanimanja in povpraševanja nadaljuje

z akcijskimi prodajami

redno vsak dan od 8. do 12. in od 15. do 19. ure.

VABLJENI!

STUDIO IDEJA

OBČNI ZBOR KULTURNEGA DRUŠTVA JURIJ ROBIČ MOSTE

Vabimo vas na 11. občni zbor društva, ki bo v torek, 5. marca 1991 ob 19.30 v šoli MOSTE. Na letno srečanje vabimo vse ljubitelje kulture, svoje člane, tudi tiste, ki so bili aktivni pred leti. Še posebej pa vabimo vse, ki ste pripravljeni sodelovati v dramskem delu: »VEČER POD LIPO.«

KUD JURIJ ROBIČ MOSTE

Potrebni so jasni, konkretniji programi

Delovanje stranke SDP je v preteklem letu slonelo na prepričanju, da živimo v težkih časih, v katerih mora prevladati ustvarjalno sodelovanje in medsebojno zaupanje v stranki in družbi, tako v občini kot republiki. Živimo v času, ko je vsako strankarsko ali medstrankarsko spopadanje v reševanju nepomembnih, lokalističnih in sebičnih vprašanj skrajno neproduktivno, škodljivo in nerazumljivo. V začetku leta 1991 lahko ugotovimo, da smo se tem čerem v političnem in družbenem delovanju v naši občini uspešno ognili in da nismo nasledili ozkosrčnih in neutemeljenim pogledom, zlasti članov Demosa, na vrsto problemov, ki so bili obravnavani v skupščini občine Kamnik in o katerih se lahko podrobno seznanimo v gradivu skupščine občine Kamnik.

Že na kongresu v Novi Gorici pred dobrimi tremi meseci smo ugotovili, da nastopa radikalni del Demosove koalicije proti direktorjem, ki ne skrivajo svojega levega političnega prepričanja, spodkopava njihov ugled na zupanje med delavci. To se kaže, zlasti v zadnjem času, tudi v naši

občini. Pri tem obstajata oziroma sta povezani s tem delovanjem dve, po našem prepričanju najpomembnejši vprašanji nadaljnjega razvoja in življenja ljudi v kamniški občini: gospodarsko in socialno. Njima se pridružuje še problemi družbenih dejavnosti.

Na podlagi teh in drugih spoznanj o dogajanjih v naši občini menimo, da bi morali vso pozornost v letu 1991 posvetiti naslednjim vprašanjem:

1. Gospodarski položaj v R Sloveniji in naši občini je vse slabši. Določene rešitve in opredelitve bodo obravnavane na nivoju republike, na nekatera vprašanja pa bo mogoče odgovoriti tudi v opredelitvah izvršnega sveta in skupščine občine Kamnik. Zato se bomo zavzemali, da sprejmeta IS in skupščina Kamnika do konca marca letos jasna in konkretna stališča, ki lahko v okviru njunih pristojnosti pripomorejo k razreševanju problemov gospodarstva v občini. Pri tem bomo zahtevali, da bo program izvršnega sveta čim bolj konkreten, jasen in zavezujoč za vse izvajalce določenih nalog v okviru veljavne zakonodaje.

Ob tem se bomo zavzemali za razvoj tistih gospodarskih panog, ki imajo v naši občini prioriteto, možnost preživetja in napredka v naslednjih letih.

2. Socialni problemi trkajo zlasti v zadnjih mesecih na številna vrata tudi v naši občini. Ne glede na sedanjo in bližnjo zakonodajo poudarjamo, da je pravica do dela neodtujljiva pravica človeka. Nezaposlenosti, ki naglo narašča, ne sprejemamo kot nujno posledico ekonomskega mehanizma, temveč kot nujno zlo v času prestrukturiranja gospodarstva v naši občini. Menimo, da bi moral izvršni svet redno spremljati celotno problematiko zaposlovanja in reševanja socialnih problemov, zlasti pa zaposlovanje mladih ljudi, ki vsakodnevno ostajajo brez dela in ne vidijo perspektive svojega razvoja, ustvarjanja družine in na delu slonečega, človeka vrednega življenja. Pri reševanju teh vprašanj bodo morali vsi člani SDP sodelovati z oblastnimi organi in občini in podpirati vse pozitivne rešitve, ne glede na to, katera politična stranka ali posamezniki jih bodo predlagali. Še posebej se pri tem zavzemamo za jasne kriterije dodeljevanja vseh

oblik socialne pomoči, poostreno kontrolo nad upravičenci in za zaostritev odgovornega delovanja ustreznih organov v občini.

3. Pri reševanju družbenih, zlasti pa socialnih vprašanj bomo podprli delovanje sindikatov v občini, zlasti njihovo vlogo pri varovanju pravic in interesov delavcev, ne glede na njihovo politično opredelitev. Kljub mnogim težavam, ki jih premagujejo sindikalne organizacije, upamo, da se bodo sindikati v naši občini v tem letu uveljavili kot organizacija, ki zastopa interese delavstva in da bodo pri tem dosegli tudi določene uspehe in odgovore pri reševanju vse težjih socialnih problemov.

4. V kongresnem dokumentu smo zapisali, da mora »država nuditi pogoje za najvišjo možno raven šolstva, zdravstva, kulture in rekreacije«. Ta zahteva velja tudi za našo občino. SDP in njeni poslanci v skupščini občine Kamnik se bomo zavzemali za najboljše in strokovno utemeljene rešitve nadaljnjega razvoja šolstva v občini, zlasti na območju KS Komenda in Moste, kjer so ta vprašanja najbolj žgoča in aktualna. Poleg tega se bomo zavzemali, da bi strokovni pogledi in vidiki dobili ustrezno mesto pri ocenjevanju vsega kulturnega in drugega družbenega dogajanja v občini ter prevladali nad političnimi, ozko lokalnimi in podobnimi pogledi, ki se odražajo med drugim tudi na zasedanjih skupščine in v sredstvih javnega obveščanja

(gradnja knjižnice, urejanje galerij, itd.).

5. Velika naravna katastrofa s poplavami prve dni novembra 1990 leta nas je ponovno opozorila, da moramo naravi in krajem pod Kamniškimi planinami posvečati vso pozornost, jo varovati, negovati in razvijati v duhu »dobrega in naravnega gospodarja«. Če so bile že nekajkrat ugotovljene prednosti in možnosti nekaterih panog gospodarstva v naši občini (npr. turizem, obrt, kmetijstvo), se bomo zavzemali, da v občini ohranimo, vsaj za nekaj let, sedanjo industrijo, ki daje kruh tisočim delavcem in njihovi družinam, obenem pa podprli vse realne možnosti za razvoj perspektivnih gospodarskih gibanj, ki ne bodo odvisne od trenutne konjunkturo, ambicij in želja posameznikov ali skupin ljudi. Pri tem bomo zahtevali, da bodo tudi ljudje v upravnih organih občine Kamnik, ki odločajo o mnogih, zelo pomembnih vprašanjih, javno nosili odgovornost in posledice za svoja dejanja. Pri reševanju in odločanju o mnogih vprašanjih, posebej v okviru sekretariata za prostorsko urejanje in varstvo okolja pa tudi pri drugih, so pogosto zabrisane meje med nalogami in pristojnostmi upravnih organov, izvršnega sveta in celo skupščine, kar nam dokazuje tudi dosedanje razprave, poslanska vprašanja in pobude na sejah skupščine občine Kamnik.

6. V občini Kamnik so številna

odprta vprašanja na področju urbanizma in ekologije, ki so občutljiva za mnoge občane in občino kot celoto. Zato se bomo zavzemali, da bodo inšpekcijske službe in sekretariat za prostorsko urejanje in varstvo okolja v letu 1991 rešili in uredili vsa vprašanja, ki so že doslej vnašala preveč nerazpoloženja v javnosti. Poleg tega se bomo zavzemali, da se poleg prostorskemu urejanju posveti večja pozornost varstvu okolja, vendar tako, da bodo predlogi na tem področju strokovno preverjeni in utemeljeni.

7. Ker bodo mnogi problemi v občini pogojeni z dogajanjem v republiki, zlasti na področju zakonodaje in urejanja odnosov med republiko in občinami, bomo okrepili stike z vodstvom v republiki, tako s predsedstvom SDP kot klubom poslancev v skupščini Republike Slovenije. Poleg tega se bomo zavzemali, da bi imeli vsi republiški poslanci, ki so bili izvoljeni v naši občini ali v njej živijo, več neposrednih stikov z volilci in poslanci skupščine občine Kamnik.

8. Stranka demokratične prenove v občini Kamnik bo tudi v letu 1991 uredila pred volitvami pomladi 1990 in uveljavljala nove poglede in stališča, ki so se oblikovala zlasti na kongresu SDP v Novi Gorici in dogajanjih v letu 1991 v R Sloveniji in Jugoslaviji.

SDP Kamnik

Odmevi, polemike, kritična mnenja...

Vsi si želijo boljše pogoje

Pod tem naslovom smo na prvi strani kamniškega občana z dne 29. januarja med drugim prebrali tudi o prostorski problematiki šole v KOMENDI in MOSTAH. Med drugim v tem članku tudi piše, da bo občinski izvršni svet sestavljal posebno komisijo, ki bo proučila, na kateri lokaciji naj bi šolo dogradili. Vse to bi bilo prav, če tega ne bi storili že pred osmimi leti. Takrat so se predstavniki KS KOMENDA, KRIŽ in MOSTE na podlagi elaborata, ki ga je naredila ravnateljica šole VANDA REBOLJ, dogovorili o nadaljnjem razvoju šolstva na tem območju in podpisali skupni dokument. Takrat je bila sprejeta varianta, da se obe lokaciji šole razvijata naprej, za osemletno šolo v MOSTAH in za nižjo stopnjo v KOMENDI. Na podlagi tega dogovora je bil razpisan in tudi sprejet samoprispevek, v skladu z srednjeročnim planom občine KAMNIK.

Menimo, da tisto, kar je bilo z referendumom sprejeto, ni možno spreminjati. Odnosno lahko spremenimo samo na način, kot je bilo sprejeto. Mislimo, da se morajo odločitev na referendumu spoštovati, ne glede na katero stranko je na oblasti. V MOSTAH smo večino glasov dali strankam DEMOS-a, upamo da tega ne bomo obžalovali. Igranje z lokacijo šole s strani občinskih organov bi lahko ponovno zavrlo to gradnjo, kot že nekajkrat v preteklosti, ko so bili na račun te šole zgrajeni nekateri objekti v KAMNIKU. Istočasno pa bi lahko spravili v spore KS na območju šole. To bi bilo še posebej nevarno v času, ko se občine in KS preoblikujejo...

Nadalje je iz članka tudi razvidno, da v primeru, če ne bi prišlo doo izgradnje prizidka šole v MOSTAH, lahko čez nekaj let šola na tej lokaciji tudi usahne. To pa bi bilo za krajanje, ki so si šolo zgradili s prostovoljnim delom in nato 25 let plačevali prispevek za razvoj šolstva, nesprijemljivo.

O. V.
za skupino krajanov MOST

Izjava

na pismo DEMOS-a o delu IS SO Kamnik.

Predsedstvo SDP občine Kamnik je na svoji seji, 13. februarja med drugim obravnavalo pismo DEMOS-a na kamniškem, z dne 23. 1. 1991 o predvidenem odstopu predsednice IS SO Kamnik Marije Sitar in sprejelo naslednja stališča:

1. Marija Sitar je bila na seji skupščine občine Kamnik, 16. maja 1990, izvoljena za kandidata za predsednika IS s 66 glasovi. Izid glasovanja dokazuje, da je Marija Sitar dobila podporo vseh političnih strank, ne glede na to, da jo je za kandidata predlagala koalicija strank DEMOS. Podobno je bilo tudi pri glasovanju za predsednika in članke izvršnega sveta 30. maja 1991. Predsedstvo SDP ugotavlja, da sta predsednica in izvršni svet odgovorna za svoje delo skupščini občine Kamnik, ne pa posameznim strankam ali koalicijam strank. To stališče bodo člani kluba DP zastopali tudi na seji skupščine 20. februarja.

2. Če je točna ugotovitev v pismu, da »je nastal izvršni svet, ki je bil takoj sposoben sprejeti delo prejšnjega, predvsem pa prislunhiti vsem interesnim sferam v občini«, potem ne moremo razumeti zakaj »predsednica IS SO Kamnik že dolgo ne uživa naše podpore« (torej DEMOS-ove). Poslanci DEMOS-a doslej še na nobeni seji skupščine niso postavili vprašanja o zaupnici predsednici in izvršnemu svetu. Šele 18. 12. 1990 je skupina trinajstih poslancev naslovila interpelacijo izvršnemu svetu o sporu z Zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine Kranj in o nezakonitih gradnjah. To interpelacijo in odgovor pa bo skupščina obravnavala šele na seji 20. februarja.

3. Predsedstvo ugotavlja, da v pismu DEMOS-a ni nobenih konkretnih opredelitev in stališč o delu IS in njegove predsednice, ki bi omogočala razgovore med strankami o izvajanju programa IS in skupščine občine Kamnik. Zato ni mogoče razpravljati o odstopu predsednice IS Marije Sitar.

4. Predsedstvo SDP ugotavlja skupaj s poslanci kluba SDP, da poslanci koalicijskih strank DEMOS-a niso bili na nobeni seji skupščine prisiljeni uporabljati prijeme, ki so značilni za opozicijsko delovanje, razen če ta ugotovitev ne velja za dolgotrajne razprave o dnevnih redih, o razpravah mimo dnevnega reda in podobno.

Zato so seje skupščine trajale po sedem in več ur ter bile celo nekajkrat prekinjene. Velika večina teh razpravljalcev pa je bila prav iz vrst poslancev DEMOS-a, kar dokazujejo skupščinski zapisniki v gradivih št. 2 do št. 8.

5. Predsedstvo ugotavlja, da se bomo morali v letu 1991 v občini Kamnik spopasti z mnogimi, zelo pomembnimi vprašanji in da zato ni časa za iskanje vedno novih malo pomembnih vprašanj. Čeprav nismo bili v celoti zadovoljni z delom izvršnega sveta oziroma nekaterih članov, dajemo predsednici izvršnega sveta vso podporo za izvajanje programa in z njim povezanega proračuna občine Kamnik.

Ob tem, ko dajemo podporo predsednici izvršnega sveta, pa menimo, da bi morala predsednica in izvršni svet ponovno proučiti sedanjo razdelitev resorjev v izvršnem svetu in upravnih organov ter kadrovsko sestavo izvršnega sveta in upravnih organov v občini Kamnik.

Predsednik:
dr. Branko Božič

Flaubert je pred vas postavil ogledalo, češ: »Poglejte, če ni vaša slika v njem vam podobna, vašemu bližnjemu pa bo bržčas njegova.«

To so besede francoske pisateljice in Flaubertove sodobnice George Sandove. Objavila jih je 22. 12. 1869 v časniku Liberté zato, da je z njimi zavrnila ozkosrčne in žolčne Flaubertove kritike. Ti so pisatelja napadali zaradi njegovega romana Gospa Bovary. Roman je namreč udaril v francosko književnost nenadno in nepričakovano, predvsem zaradi snovi, ki jo je zajel v svoje tkivo. Neprijetno je razgalil in nepristransko ter brez lažnega sentimentalizma uperil svojo kritično ost na ozkosrčnost samozadostnega podeželskega malomeščanskega okolja. V njem so prevladovala dvojna moralna merila – ena so vladala in zapovedovala splošno in konvencionalno utesnjeno malomeščansko moralnost, ki je svoj obraz kazala javnosti. Druga moralna pa je vladala v človeku in njegovi intimi. Med obema pa je bil širok prepad, največkrat nepremostljiv. V ta prepad je zgrmela Ema Bovary. Njeno zgodbo je Flaubert prikazal realistično, nepristransko in predvsem brez lažnega moraliziranja. Svojim sodobnikom je nastavil ogledalo. In ko so ti uzrli svojo podobo, so kriče planili nanj, češ da je ta podoba izkrivljena in pokvarjena. Zaradi tega je Flaubert moral celo sestati na zatožni klopi, saj so se premnogi v tej podobi prepoznali. Težko je presoditi, kaj so si njegovi kritiki domišljali – morda so se počutili varuhi javne morale na gledališkem odru, morda so se počutili kot čakajoči v vrsti za naslednji predstavo. Predvsem pa je danes v teh razburkanih in v marsičem nedoumljivih časih, težavno vrednotiti različne moralne lestvice. Najtežje pa se je sprizniti z lastno podobo v nepristransko nastavljenemu ogledalu.

Tistih, ki odkrito pokažejo na napake, ne bi smeli zmotiti moralistični kričavi glasovi. In če ostanemo pri velikih realističnih pisateljih, ki so v svojih delih mnogokrat neprizanesljivo slikali družbo in posameznika v usodni odvisnosti od objektivne stvarnosti, lahko zapišemo: »Globoke reke ne skališ, če vanjo vržeš kamen. Tako je tudi s človekom. Če se človek jezi zaradi žalitev, potem on ni reka, ampak mlaka.« (Tolstoj).

M.&B.

CVETLIČARNA »MIRA« v Godiču

želi vsem ženam ob njihovem prazniku veliko lepega. Ob 8. marcu vam nudim: bogato izbiro okrasnih lončnic, razne nasade v posodi, rezano cvetje in priložnostna darila – prinesena darila z veseljem zavijem.

Izdelujem tudi poročne šopke, vse vrste aranžmajev in žalne vence.

Kamniške Žale – žarno pokopališče

Kamniško pokopališče na Žalah sodi med skrbno urejena, lepo vzdrževana in dokaj dobro organizirana. A se tudi v Kamniku srečujejo s številnimi problemi in težavami. Mrliške vežice in prostorska ureditev pred njimi sicer trenutno odgovorjajo zahtevam zadnjega slovesa od umrlih, toda po zatrejanju odgovornih za to področje na Komunalnem podjetju Kamnik, Janeza Petka, vodje tehnične službe in namestnika direktorja in Mirande Matjeka, vodje sanitarne in pogrebne službe, vedno bolj izstopajo nekatere nedokone naloge. Pokopališče na Žalah je namenjeno za pokop umrlih z mestnega območja, deloma iz KS Mekinje, poleg tega pa še delno Duplice, Volčjega potoka, Podgorja in Šmarce.

Osnovni problem, ki postaja že kar zahteva, je prostorska slika. Mesto Kamnik se je v povojnih letih zelo razširilo, s tem se je izredno povečalo prebivalstvo. Število umrlih je zaradi tega vsako leto večje. Širitve pokopališča v etažah v smeri proti Kalvariji je zaključeno. Na tem predelu ni več prostora. Razmišljajo o širitvi na spodnjem delu, nad železniško postajo. Na tem predelu naj bi uredili del klasičnega pokopališča za 124 grobov, del pa za žarne pokope, za 79 grobov. Za to širitve imajo vso potrebno dokumentacijo, sklenjeno pogodbo z izvajalcem del, čakajo le na gradbeno dovoljenje. Težava nastaja pri zagotavljanju sredstev, ki jih primanjkuje na vseh področjih. Upajo, da bodo z deli pričeli že v tem letu.

kom, deloma pa še za širitev parkirnih prostorov, za 30 mest. Vrtničarji se bodo zaradi dokončne ureditve na tem predelu morali od svojih grede posloviti že v tem letu.

Načrtovana ureditev Žal je precej zahtevna naloga. V Komunalnem podjetju so optimisti, zato upajo, da ne bo prišlo do daljšega časovnega zamika zaradi pomanjkanja denarja. S sodelovanjem med KS in drugimi organi bodo iskali sporazumne rešitve, tako da bi dokončna ureditev Žal odgovarjala vsem zahtevam spoštovanja do umrlih za daljše časovno obdobje.

Sogovornika sta nam povedala še, da bo žarni del pokopališča enotno urejen, za vse enako. Pri realizaciji žarnega pokopališča bodo upoštevali doseženo v dru-

Pogled na Žale

Velika težava nastaja tudi pri mrliških vežicah. Sedanje ob raznih prilikah že ne zadoščajo več. Z načrti predvidevajo širitev poleg obstoječih, tako, da bi bili dve vežici namenjeni za klasičen pogreb in dve za žarni. Ne glede na pomanjkanje prostora bi mrliške vežice tudi sicer morali preurediti in uskladiti z veljavnimi predpisi (predelne stene). Tudi za ta del širitve so načrti izdelani, srečujejo pa se tudi s finančnimi zagatami.

Skladno z urejanjem oziroma širjenjem mrliških vežic bo teklo tudi parkovno urejanje prostora (desno od mrliških vežic), kjer imajo sedaj številni svoje vrtničke. Ta del bo v celoti namenjen par-

gih mestih in v celoti izdelali potrebno dokumentacijo. Tudi v Mekinjah bo pripravljeno manjše žarno pokopališče.

Pred zaključkom našega razgovora smo zvedeli še, da je sedanja organizacija pokopa prilagojena potrebam in željam naročnikov. Ob pogrebi lahko organizirajo tudi glasbeno spremljavo in ozvočenje pri mrliških vežicah, če je taka želja izkazana.

Z realizacijo omenjenega programa bi se kamniške Žale enakovredno uvrščale med tista pokopališča, ki imajo razvito področje na zaviljivi višini. Upamo lahko, da ne bodo finančni problemi zavrlili načrtovanih nalog.

STANE SIMŠIČ

Delegatska vprašanja in odgovori

Delegatsko vprašanje št. 22. c TELEFONI TUDI V TUHINJSKI DOLINI?

Zakaj PTT ne omogoči krajanom iz Tuhinjske doline priključitve na novo kamniško PTT centralo, kljub temu, da so krajanje pripravljene sami za svoj denar kupiti kabl? Zahtevamo, da se omogoči priključitev še v letošnjem letu. Če priključitev iz kakršnihkoli tehničnih razlogov ni možna, naj se preuči možnost za povečanje PTT centrale na Lazah.

Vprašanje je postavil na 3. seji delegat Pavel OCEPEK.

Odgovor je posredoval
PTT LJUBLJANA

V PTT podjetju Ljubljana smo v zvezi s problematiko zagotovitve telefonskih kapacitet v Tuhinjski dolini že obravnavali pobude krajanov KS Šmartno in KS Pšajnovica. V ta namen smo pripravili dva odgovora (posredovana na SKG Kamnik, katerih kopije prilagam temu dopisu). Dodajmo, da smo ponovno preverili vse tehnološke in finančne aspekte morebitne premaknitve veje KKO Kamnik in ugotovili. Da je študijsko ugotovljena razmejitev, po kateri je izdelan tudi projekt, optimalna. Projektirana veja KKO Kamnik proti smeri Tuhinjske doline je s stališča dometa in kapacitete na meji, ki še vključuje tudi vas Brezovica, funkcionalno izkoriščena, v skladu s predpisi za projektiranje in planiranje telefonskih omrežij. Skladno z dogovorom na Občini Kamnik dne 12. 9. 1990 PTT podjetje Ljubljana predlaga kot optimalno rešitev povečavo kapacitete KATC LAZE na skupno kapaciteto 500 priključkov in s predračunsko vrednostjo cca 10,6 mio din (po cenah 1. 1. 1990). Navedeno investicijo bi morali vnesti v srednjeročni plan 1990-1995.

Dopis, ki je bil posredovan SKG z dne 8. 5. 1990: V zvezi z dopisom KS Pšajnovica vas obveščamo, da se bo z izgradnjo krajevnega kabelskega omrežja Kamnik II. po preključitvi dejansko sprostito cca 10 priključkov, ki so trenutno vključeni na KATC LAZE. Meja območja Kamnik II., ki jo določa novelacija perspektivnega programa razvoja ptt prometa občine Kamnik se pomakne do vključitve vasi Brezovica. Porazdelitev sproščenih priključkov KATC LAZE je v domeni komisije za dodeljevanje telefonskih priključkov in je predvidena za vse prizadete KS. Obstojča KATC LAZE je sicer naročniško polno zasedena. Razširitev ni možna, možna je le zamenjava z novo, večjo ATC. Investicija v osnutku srednjeročnega plana 1991/95 ni predvidena. Možnosti za povečavo kapacitet se odpirajo v naslednjem srednjeročnem obdobju.

Dopis, ki je bil posredovan SKG z dne 18. 6. 1990: Glede na urgenco KS Šmartno o možnosti povečav telefonskih kapacitet na območju KS vam sporočamo, da to območje pripada končni avtomatski telefonski centrali LAZE. Le-ta je naročniško polno zasedena. Zamenjava KATC LAZE z novo, večjo ATC po osnutku srednjeročnega plana PTT podjetja Ljubljana 1991/95 ni predvidena. Z izgradnjo krajevnega kabelskega omrežja Kamnik II., ki bo v smeri Laz zajelo še vključno vas Brezovica, se bo v KATC LAZE sprostito cca 10 priključkov. Porazdelitev sproščenih priključkov je v pristojnosti komisije za dodeljevanje telefonskih priključkov, predvidena pa je porazdelitev na vse prizadete krajevne skupnosti območja KATC LAZE. Po podatkih dolgoročnega plana podjetja je za območje KATC LAZE predvidena razširitev telefonskih kapacitet na skupno kapaciteto 500 priključkov s sledečo oceno vlaganj po posameznih delih investicije:

1. Dobava in montaža KATC (500 priključkov)	2,1 mio din
2. Izgradnja prostorov	3 mio din
3. Izgradnja krajevnega kabelskega omrežja	5 mio din
4. Dobava medkrajevnega kabla Laze-Kamnik in polaganje	0,2 mio din
5. Dobava in montaža prenosne opreme	0,3 mio din
SKUPAJ (po cenah 1. 1. 1990)	10,6 mio din

1. vprašanje: Kdaj bo razširjena telefonska centrala Komenda?

ODGOVOR:

»V srednjeročnem planu 1991-1995 je predvidena zamenjava obstoječe KATC Komenda, ki ima 600 telefonskih priključkov v analogni izvedbi z novo DIGITALNO telefonsko centralo skupne kapacitete 1400 priključkov (v letu 1993). Predvidena je tudi povečava naročniškega krajevnega telefonskega omrežja za naselja Komenda, Moste, Križ in zamenjava prenosnega sistema - medkrajevne povezave do nadrejene centrale VATIC Kamnik. Predračunska vrednost investicije je ocenjena na dan 1. 1. 1990 in znaša skupaj 12.150.000,00 din. Pogoji za realizacijo so razpoložljiva planirana finančna sredstva.«

2. vprašanje: Kdaj bodo sproščene obstoječe telefonske številke, ki napajajo naročnike Križ-Podgorje (15)?

ODGOVOR:

»Po terminskem planu priključitve novih telefonskih naročnikov v KS Podgorje in preključitve obstoječih telefonskih naročnikov (15) na novo ATC Bakovnik bodo te številke proste do konca februarja 1991.«

3. vprašanje: Kdo lahko dobi telefonski priključek od 15 sproščenih telefonskih števil na ATC Komenda?

ODGOVOR:

»Vsi tisti čakajoči telefonski naročniki, ki jih je možno zgraditi in vključiti na obstoječe naročniško omrežje K. K. O. ATC Komenda po »merilih in kriterijih PRAVILNIKA ZA DOLOČANJE VRSTNEGA REDA TELEFONSKIH PRIKLJUČKOV«, to pa so: preostale obveznosti ptt podjetja iz akcije KS Komenda iz leta 1983/84, najstarejše vloge, zdravstvena indikacija (invalidi) in Podjetja, d.o.o., obrt in ostali do porabljenih (15) telefonskih števil. Priporočamo, da izvršni svet DA SVOJE stališče, ki ga bo komisija upoštevala pri razdelitvi števil.«

4. vprašanje: Ali bo PTT ponovno zaračunalo telefonsko omrežje novim naročnikom, ki so ga delno sofinancirali obstoječi naročniki iz Komende, Most in Križa?

ODGOVOR:

»PTT podjetje ne bo nobenemu novemu telefonskemu naročniku zaračunalo obstoječe telefonsko omrežje (K.K.O.) do telefonskih omaric (KO), ampak le povprečno ceno zgraditve po ceniku ptt storitev (z dne 1. 2. 1991), ki znaša za vzpostavitev telefona do 200 m (od KO) 11.093,30 din in za oddaljenost preko 200 m 59,30 din za vsak tekoči m/par.«

ODGOVORE PRIPRAVILA

Štefan Tepeš

Adolf Špenko

DIREKTORICA PTT PODJETJA LJUBLJANA

Štefanija Žagmeister, dipl. oec.

Dopis Urbanistične inšpekcije občine Kamnik Sodniku za prekrške občine Kamnik:

Popravek navedb Inšpektorata občine Kamnik, objavljenih v skupščinskem gradivu št. 5/II, stran 135, 136 in 137

Prejela sem vašo pripombo glede navedb v poročilu Inšpektorata za skupščinsko gradivo. Ker je poročilo sestavil moj predhodnik, urbanistični inšpektor Jože HOSTNIK in sem prejela le vaš drugi dopis z dne 3. 12. 1990, vam odgovarjam nanj.

Po preveritvi stanja v spisih urbanistične inšpekcije v primerjavi z vašimi navedbami, sem prišla do ugotovitve, da je z naše strani res prišlo do nekaterih netočnih navedb v omenjenem poročilu o pregledu rešenih zadev urbanistične inšpekcije.

Vaša pripomba je upravičena, stanje v naših spisih pa je dne 5. 12. 1990 sledeče:

1. DJURAS Ivan - izdana odločba sodnika za prekrške št. P-561/88 z dne 24. 6. 1988.

2. HRIBAR Avgust in Antonija - predlog sodniku za prekrške je bil izdan šele 27. 11. 1990.

3. STRMOLE Marjan - predlog sodniku za prekrške je bil izdan šele 16. 11. 1990.

4. SPRUK Franc - izdana odločba sodnika za prekrške št. I-P-876/90 z dne 12. 9. 1990.

5. ZAVASNIK Mirjan - izdan predlog sodniku za prekrške.

6. SITAR Janez - izdan predlog sodniku za prekrške.

7. MAGISTER Marko - predlog sodniku za prekrške ni bil izdan.

8. ŠUŠTAR Miro - predlog sodniku za prekrške je bil izdan šele 26. 11. 1990.

1. COTMAN Igor - predlog sodniku za prekrške ni bil izdan.

2. HROVAT Pavle - predlog sodniku za prekrške je bil izdan šele 26. 11. 1990.

3. VRANKAR Danilo - izdan predlog sodniku za prekrške.

4. KURET Franc - predlog sodniku za prekrške ni bil izdan, saj ni dopusten, ker je preteklo več kot dve leti od dneva, ko je bil storjen.

Dejstvo, da so bili nekateri predlogi poslani kasneje, kot je navedeno v poročilu, in pa časovni zamiki do vročitve le-teh, so ob obilici dela krivi, da je prišlo do neuskajenosti podatkov.

Da v bodoče ne bi prihajalo do podobnih težav, vas bomo sproti obveščali o vseh tekočih zadevah urbanistične inšpekcije, v katerih je bil podan predlog za vaše ukrepanje, kot je že bilo dogovorjeno in izvajano v prid hitrejšega reševanja zadev.

Delegatsko vprašanje št. 26.

UREDITEV TRGA SVOBODE

Trg svobode v centru Kamnika je že več let deloma zagrajen s provizorično ograjo, za katero se zbira odpadki in prst od izkopavanja na Malem gradu. Kako je mogoče, da se to odlagališče ne uredi kje drugje ali kako drugače? Kako da se izkopavanja tako dolgo vlečejo in tako neurejeno potekajo? Kdaj bo Trg svobode primeren za bivanje in tudi za obisk turistov? Ali so izdelani načrti za njegovo ureditev?

Vprašanje je postavila na 3. seji delegatka Marjeta HUMAR.

Odgovor sta posredovala

ZAVOD ZA VARSTVO NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE V KRANJU

Izkopavanja na Malem gradu potekajo v presledkih od leta 1976. Pričela so se kot nujen

sestavni del sanacijskih posegov na zidovih, ki so s svojim stanjem neposredno ogrožali mesto in prebivalce (zadnji večji podor julija 1982). Do leta 1980 je bila deponija izkopanega materiala na prostoru ob kavarni Veronika, kamor smo ga spuščali po lesenem žlebu. Na pritisk javnosti smo morali deponijo in odvoz materiala prestaviti na drugo mesto. Preostal nam je le Trg svobode, ker je to edino mesto, kamor lahko izkopano zemljo spuščamo po lesenem žlebu neposredno z delovišča in do koder je obenem možen dostop s kamioni in strojem za nakladanje. Se vedno smo prepričani, da je to edina lokacija, s katere je možen tak način odvažanja materiala - ki je seveda daleč najcenejši. Deponijo izpraznimo, ko je polna - res pa je, da medtem tudi prebivalci Trga svobode tja odlagajo svoje odpadke (pepel, kosovni odpadni material ipd.). Vsako leto ob zaključku del prostor počistimo, ograjo razdremo in pospravimo pred vhod v zaklonišče. Edino izjemo smo naredili lansko in letošnje leto, ko je ta prostor uporabljalo tudi gradbeno podjetje, ki je opravljalo sanacijska dela na zidovju (Graditelj Kamnik in Pelko Bled).

Tudi za dostavo materiala z dvigalom je ta prostor edini primeren. Seveda ne trdimo, da je tak odvoz materiala z delovišča edini možen. Je pa daleč najcenejši in vsak drug način bi bil toliko dražji, da ne pride v poštev, če seveda hočemo z vsakoletnimi sredstvi narediti čimveč tistega, za kar so bila sredstva namenjena.

Izkopavanja imajo vsako leto lahko le tak obseg, kot ga določijo občinska in republiška sredstva.

Kar se pa tiče poteka izkopavanja, pa zavračamo take posplošne ocene kot so bile izražene (»neurejeno«). Izkopavanja potekajo v skladu z uveljavljeno strokovno metodologijo in jih strokovni krogi tudi sproti spremljajo in preverjajo.

Iz vsega tega sledi tudi odgovor na vprašanje, kdaj bo Trg svobode primeren za »bivanje«. Ne glede na to, da je ocena o »neprimernosti za bivanje« pretirana, menimo, da se raziskave res že dolgo vlečejo - seveda iz zgoraj navedenih razlogov. Odločitev o njihovem trajanju je v rokah obeh financerjev - občinske in republiške skupščine.

Če se ta dva financerja strinjata, se tudi odvoz materiala lahko izpelje manj moteče (npr. z žičnico ali sprotim strojnim odvažanjem s same lokacije, kar seveda pomeni ustrezno ureditev sedanje poti na grad, najem ustrezne mehanizacije itd.). Na vsak način pa je raziskave treba izpeljati do konca - če ne zaradi rezultatov, ki jih dajejo (in ki nikakor niso le lokalnega pomena), pa zaradi sanacije grajskega zidovja, ki dosti bolj ogroža prebivalce v mestu kot pa deopinja na Trgu svobode.

Načrti za ureditev Trga svobode so bili izdelani v sklopu ureditvenega načrta za Mali grad in sprejeti v Skupščini občine Kamnik na zasedanju vseh treh zborov dne 31. 5. 1989 (Ur. list SRS, št. 21/1989, 1244-1246 s).

STANOVANJSKO IN KOMUNALNO GOSPODARSTVO

Zavod na koncu svojega odgovora omenja tudi Ureditveni načrt območja Malega gradu, ki naj bi zajemal tudi območje Trga svobode.

Vse to je sicer res, vendar je trg obdelan v tem ureditvenem načrtu samo tekstualno, z dvema perspektivnima skicama in eno aksonometrično skico, kar vse skupaj je lahko samo osnova za izdelavo izvedbenega ureditvenega načrta trga.

Zato naša ugotovitev, da za trg ni konkretne prostorske rešitve, še vedno velja.

V KS Tunjice

Brez samoprispevka bo težko

Ivan Nograšek, predsednik sveta Krajevne skupnosti Tunjice, ki je bil predsednik tudi že v prejšnjem mandatnem obdobju, se je pogovarjal z nami o vrsti nalog, ki jih bodo uresničevali v tej krajevni skupnosti. Beseda je nanesta tudi na probleme in težave, s katerimi se srečujejo na vsakem koraku. Krajevna skupnost Tunjice ima okrog 600 prebivalcev in meri 9 km². Sestavljena je iz vasi: Tunjice, Tunjska Mlaka, Laniše in del Košič. Nekateri v krajevni skupnosti že imajo telefonsko povezavo, nekateri pa jo pričakujejo letos. Predsednik sveta KS je zaposlen v Svilanitu, kot vodja kotlovnice, sicer pa je stalno v mislih pri KS. Išče načine in poti, kako učinkovito rešiti kopico zadev.

Naš sobesednik nam je za uvod povedal, da KS razpolaga z relativno skromnimi sredstvi. Krajevni samoprispevek 1 1/2%, ki se bo izteklo maja, uporabljajo strogo namensko. Že polna tri leta združujejo 0,9% samoprispevka za razširitev PTT omrežja v občini. Do 1. januarja letos imajo poravnane vse obveznosti. Za vse druge potrebe jim ostane le 0,6% samoprispevka.

Kljub takemu stanju pa, so v KS tudi z dodatno sodelujočo krajanom rešili kar precej vprašanj. Našteli bomo le nekatere.

Program širitve telefonskega omrežja vključuje skoraj vsa gospodinjstva. Sedaj imajo 48 telefonskih naročnikov, na novo pa se jih je prijavilo kar 80. Po načrtu bo telefonija zaključena letos. Zajela bo skoraj 90% vseh domačin. To je kar precej nad povprečjem. Pri realizaciji te naloge pa krajevne v KS moti zbiranje »potrebne

dokumentacije«. Po mnenju predsednika sveta bi morala zagotavljati le priglasitev del. Sedaj iščejo vse potrebne in nepotrebne podatke, ki jih zahteva gradbeno dovoljenje. Tak sistem tudi v mnogočem zavlačuje dela, toda upajo, da bodo kljub temu do novih telefonov prišli v določenem roku.

Krajevna skupnost združuje večji del krajevnega samoprispevka za širitev PTT omrežja, toda precejšen del sredstev bodo naročniki morali dodati sami.

Glavna cesta proti Kamniku je bila že pred leti modernizirana in so jo bili krajanje zelo veseli. Pred krajšim časom so uspeli asfaltirati cesto proti Lanišam, v KS pa še vedno ostajajo neurejene ceste, ki povezujejo posamezne vasi. Zelo slaba, a kar precej obremenjena je cesta od Laniš proti Šenturški gori in je potrebna posodobitve. Tudi cesta proti Komendi

kliče po popravilu in obnovi, medtem pa je ostalo še veliko drugih cest v KS Tunjice, ki so težko prehodne. Predsednik sveta KS pravi, da zaradi uporabe krajevnega samoprispevka za PTT omrežje niso sami sposobni zbrati niti 50% zahtevanih sredstev, da bi se lahko udeležili raznih natečajev. V KS Tunjice so med ostalim zadovoljni z dobrim sodelovanjem občinskega sekretariata za varstvo okolja.

Med krajanje je bilo veliko zanimanje za kabelsko televizijo. Krajevna skupnost je prevzela pobudo in to nalogo so uspešno zaključili v kratkem času. Za tak poseg se je odločilo 70 naročnikov. Vse stroške, ki so nastali pri tem, so naročniki pokrili sami s svojimi prispevki, krajevna skupnost je delo le usklajevala.

Med vrsto nujnih nalog, ki bi naj jih reševali v naslednjem obdobju po pomembnosti razvrščajo:

Pokopališče v Tunjicah Obstojče pokopališče postaja premajhno. Že večkrat so želeli to vprašanje rešiti, pa so jim to preprečili še težji problemi na drugih področjih. Na obstoječem pokopališču je prostora samo še za 9 novih grobov. Za ureditev bi potrebovali kar znatna sredstva, poiskati bodo morali tudi drugače

ne vire in možnosti, vključno z dodatnimi prispevki krajanov.

Mrliška vežica Zahteve krajanov, da rešijo to zagoto, so velike. Prav zaradi tega je svet KS storil vse, da bi prišlo čim prej do realizacije. Objektivno obstaja možnost, da bi staro mežnarjijo obnovili, popravili in v njej uredili tudi mrliško vežico. Župnija v Tunjicah je to stavbo že odstopila KS. Z deli bi pričeli takoj, ko jim bodo sredstva to dopuščala. Del stavbe je že obnovljen, streho so prekrili, del stavbe, ki ne sodi v ta krog, so odstranili, nabavili nova okna, sedaj iščejo manjkajoči denar.

Ivan Nograšek, predsednik sveta KS Tunjice

Javna razsvetljava Krajevna skupnost ima urejeno javno razsvetljavo le deloma. Na nekaterih mestih bi javno razsvetljavo morali šele postaviti. Želijo, da bi bila celotna KS vključena v sistem javne razsvetljave. Bojijo se, da tudi tega ne bodo sposobni v celoti uresničiti, zato bodo pri

porabi sredstev izdelali prednostni vrsti red nalog.

Lanskoletne poplave so tudi v KS Tunjice povzročile precej materialne škode. Sprožilo se je več plazov. Posledice plazov so deloma že sanirali, dokončna ureditev pa je bila odložena na kasnejši čas. Pri odpravljanju posledice poplav, kjer so bili nekateri posamezniki zelo prizadeti, so intenzivno sodelovali gasilci, krajanje in drugi. Sredstev za sanacijo je malo, zato bodo dodatne vire še iskali.

Sodelovanje krajanov v delu KS je zelo dobro. Ljudje se radi odzivajo na akcije, ki jih organizirajo. Člani sveta so odgovorni in se povezujejo po posameznih vajah, kjer so bili tudi izvoljeni. Po zadnjih volitvah sistema svojega dela v KS niso spreminjali. Del članov iz prejšnjega obdobja je bil ponovno izvoljen. V programu dela so v celoti vključili že prej sprejete naloge. To pomeni, da v delu ni prišlo do zastojev ali dodatnih težav. Zelo uspešno sodelujejo z osnovno šolo. Prav tako je uspešno sodelovanje s Krajevno skupnostjo Kamniška Bistrica. Vsa vprašanja rešujejo sporazumno in imajo veliko skupnih interesov.

Pohvalijo se s pevskim oktetom, ki je zelo marljiv in redno nastopa ob raznih slovesnostih, prav tako so dejavni gasilci in drugi.

Na območju Tunjic vsako leto Avto moto društvo Kamnik organizira avto kros. Zbere se veliko tekmovalcev, tudi z medna-

rodno udeležbo, in še več gledalcev. Krajevna skupnost živi s tem dogodkom in v polni meri sodeluje z organizatorji.

V KS imajo organizirano večjo skupino narodnih noš. Rade se udeležujejo različnih prireditvev v kraju, v Kamniku in na drugih srečanjih po državi in tujini. Na narodne noše so Tunjičani ponosni in se z njimi veselijo.

Aktivnosti v krajevni skupnosti so številne, odprtih problemov je veliko. Dobre volje za delo ne manjka, zato stalno razmišljajo, kje in kako pridobiti najnujnejša sredstva, da bi bili kos vsem nalogam. Realnih možnosti mimo krajevnega samoprispevka ni. Sedanji samoprispevek bodo zaključili maja. Kako naprej se še niso odločili. Kmalu bodo razpravljali o tem vprašanju. Brez dodatno zbranih sredstev ne bo mogoče realizirati širitve pokopališča, gradnje itd. itd. Maneverskega prostora ni veliko.

Predsednik sveta, Ivan Nograšek je, sodeč po pogovoru in doseženih rezultatih, velik optimist, pa ne brez razloga. Tesno sodelovanje s krajanje je do sedaj rodilo dobre rezultate in to vsem v KS vliva pogum, zato tudi v prihodnje ne bodo odnehali. Naloge, ki smo jih našli, pa tudi druge, so za KS zelo pomembne, zato ne bodo oklevali pri tem. Pripravljeni so storiti še več, še trdneje povezati medsebojne interese in jih s skupnimi močmi zaključiti uspešno, pravi naš sobesednik. STANE SIMŠIČ

Klub staršev vam odpira vrata...

»Rada gledam ljudem v obraz. Ugibam, kaj se skriva za njihovim izrazom na licih... Vidim srečo za veselje, sijočim pogledom, žalost in skrb za resnobnim. Včasih pa ugibam naprej, če ni smeh samo orožje za skrivanje žalosti in bolečine in tudi resnoba ni vedno izraz neke žalosti. A četudi je, bi je morda ne bilo treba, če bi jo človek znal in zmogel komu izpljuvati...»

So velika in majhna veselja, so velike in majhne žalosti in so veliki in majhni vzroki za oboje. Kadarkoli jih merimo z lastnimi merili, so pač takšni, kot jih občutimo. A lastno merilo je hudo raztegljivo...

Sožitje med otroki in starši je nemalokrat neizmerljivo. Prejeto je z vedno novimi neznankami. Včasih se nam zdi, da svojega otroka zelo dobro poznamo, že naslednji hip pa je pred nami tujec, ki ga ne razumemo...»

Tako sem razpredala svoje misli, s katerimi sem želela privabiti k sodelovanju v Klubu staršev čimveč — staršev seveda. Zelo dobro sem se zavedala, da brez njihove pripravljenosti in sodelovanja mladi »poganjek« pod okriljem Mladinskega centra ne bo dobil dovolj svetlobe za svojo rast.

Svoje misli sem namenila ljudem, v katerih sem slutila njihovo pripravljenost, da bi se za srečo otrok povzpeli tja do neba in jim sklatili zvezdo, ki bi pregnala

njihovo žalost in stisko. Slutila sem njihov optimizem, ki je pregnala njihovo žalost in stisko. Slutila sem njihov optimizem, ki je potreben kovaču sreče otrok... Dragocene lastnosti, ki jih ljudje ne nosijo v dlaneh, ampak v srcu in mislih, zato vem, da sem marsikoga nehote izpustila iz seznama staršev, ki sem jih vabila k sodelovanju v Klubu staršev.

Veseljje je bilo pogledati številne starše, ki so tisti »debeli četrtek« pred pustom prišli, da bi »ustoličili« po zakonih in predpisih Kluba staršev. Ni slučaj, da je bil to predpustni čas, znanilec prihajajoče pomladi, porajanje življenja. Izbran je bil zavestno, da bi odgnal zimsko mrtvilo, v katerem so se znašli otroci ob zatonu pionirske in mladinske organizacije. V občinski hiši in ob prisotnosti »očeta« vseh kamniških otrok je klub zaživel, z najboljšimi željami, da bi otroci in mladina ne bili »nikogaršnja skrb«...

Pa ne le otroci... Majhne in velike stiske otrok so tudi, ko jih doživljamo njihovi starši. Vprašaji in klicaji v njihovem odraščanju so včasih podobni spominom iz naše mladosti, včasih pa so čisto drugačni, zato je iskanje odgovorov nanje zelo težko in je pomoč hudo potrebna.

Ko otrok prestopi šolski prag, postane učitelj njegov pomemben življenjski sopotnik in šola prostor, kjer otrok išče svojo sa-

mopotrđitev. Če je uspešen, je srečen, če to ni, je nesrečen. Ljubega starša mu neuspeha v šoli ne moreta nadomestiti. Lahko mu le pomagata, a njegov pravi pomočnik je lahko le učitelj. Še veliko večja stiska pa oklene otroka, če se mu zgodi krivica. Si starši upajo strgati oklep z otrokove duše, ne da bi se bali, da se bo otroku ob njihovem prizadevanju zgodila še večja krivica?!

Kaj pa otroci, ki so prestopili prag srednje šole? Mar niso nenadoma ostali brez skrbi šole za njihovo usodo, ki so jo še do »včeraj« čutili, ko so se poslavljali ob osnovnošolskih klopi? Komu je še mar njihov neuspeh? Pa so stari še vedno le petnajst let, prav toliko še otroci kot pred meseci, ko so se prav v šoli prizadevali pokazati jim pravo pot v življenje?

In komu še, razen mami in očku, dedku in babici je mar malček, ki ne hodi v vrtec? Se skrbanje začenja pravočasno in so res starši dovolj pri prvih korakih v svet, zanje tako nepopisno velik in neznan?

Kaj pa otroci, ki odraščajo daleč proč od mestnega vrveža in šol, včasih preveč površno živahnega, ne meneč se za otroke podeželja... Pot do šole mimo polj in travnikov je lepa, a včasih zelo dolga in naporna.

In konec koncev, zakaj si starši drug drugemu ne bi pomagali? Spoznanja, ki so vzniknila iz iz-

kušenj lastnega življenja, so neprecenljive vrednosti in jim ni potrebno zardevati ob učenih pravilih, analizah in študijah, do katerih so se dokopali učenjaki. Prav vsak otrok je otrok zase, ki ga je potrebno odkriti in razumeti, kot ga živi otrok. Če bomo poskušali to, bo naš otrok to vedel, razumel in nas sprejel na svoj otok.

Za konec in popotnico Klubu staršev le še to:

Če bo podaril razumevanje vsaj enemu otroku, svetoval le eni materi in pomagal le enemu očetu na otok njegovega otroka bo storil veliko. Osrečil bo tri ljudi, že sreča enega samega pa je neprecenljive vrednosti.

Za Klub staršev bomo storili prve korake Mira Teršek, Anica Baraga, Ivanka Jerman, Milojka Kolarič, Breda Podbrežnik, Vlasta Horvat in avtorica prispevka, s katerim sem želela predvsem povedati, da so vrata za vse velike majhne stiske, velikih in majhnih ljudi odprta na stežaj!

IVANA SKAMEN

P. S.: Prispevek je seveda pomankljiv, saj ne izdaja hišne številke vrat, ki so vam odpra. Ker smo »ptički brez gnezda« in »drobtin« si prizadevamo, da bi vam že v naslednjem Kamniškem občanu zapisali tudi hišno številko. Občinske poslanke in poslanci, dvignite roko in glas za Mladinski center in naš klub.

Veselo pustovanje

Navadili smo se že, da se večje prireditve odvijajo v hali pri OŠ Frana Albrehta. Tako je bilo tudi s pustovanjem, kljub temu, da so se nekateri gostinci trudili zvabiti čim več veseljakov v svoje prostore.

Tako kot lani, ko smo ponovno obudili po nekajletnem mrtvulu pustovanje v hali, je organizacija prevzel Pavalni klub Kamnik.

Pustne šeme so se veselo vrtele in zabavale ob glasbi ansambla Vagabund (prej so se imenovali Ringl-špil) vse do jutra. Napetost se je med obiskovalce prikrdala še pred polnočjo, ko smo žrebali in bogato nagradili tri vstopnice. Bogate nagrade so si prislužile še štiri maske, ki so med vsemi najbolj izstopale s svojo izvirnostjo in aktualnostjo. Trud za izdelavo maske je bil torej poplačan. Marsikdo pa je prišel na svoj račun pri bogatem srečelovu, saj je kar nekaj daril dosegalo vrednost od 2.000 do 6.000 din. Darila za srečelov so prispevale razne delovne organizacije in obrtniki iz Kamnika in okolice, za kar se jim PKK prav lepo zahvaljuje.

Priprava in sama izvedba pustovanja so zahtevali veliko prostovoljnega dela vseh staršev otrok v PKK, povedati pa je treba, da so nesebično pomagali tudi Kamničani, ki še nimajo ali pa iz različnih vzrokov nimajo več otrok v PKK.

Ovir pri delu ni bilo malo, a kljub vsemu so bili ob koncu v PKK zadovoljni, saj so zadovoljstvo kazali tudi obiskovalci Obiskovalcev je bilo sicer manj kot lani, vendar menimo, da so temu botrovali predvsem objektivni razlogi.

In izkupiček? Da, kolikor koli ga je že, sanga bo po poravnavi vseh stroškov ostalo le še pol, bo zelo dobrodošel za normalno poslovanje PKK za tri mesece; ti vključuje črna bazena Tivoli, vsakodnevne prevoze otrok v Ljubljano, stroške udeležbe otrok na republiškem in državnem prvenstvu v Mariboru in Ljubljani. Ves danar bo torej koristno porabljen za naše male plavalce, ki nosijo ime našega mesta po vsej Sloveniji, Jugoslaviji in tudi tujino.

Za PKK A. J.

Veselo so pustovali tudi najmlajši... maske pa nič slabše, kot jih je mogoče srečati na znamenitem beneškem pustnem karnevalu. Foto Janez Balantič

Počitnice

Letošnje počitnice so bile sicer krajše kot prejšnja leta, vendar so si po dolgem obdobju na veliko veselje šoloobveznikov ter njihovih staršev zaslužile pridevnik ZIMSKE!

Padel je sneg, mraz je vsako lužo spremenil v drsališče, tako, da je bilo smeha in veselja na pretek. Za potrditev domneve smo povprašali še nekaj otrok in najbolje bo, če kar prislunemo njihovim izjavam o »trpljenju« med počitnicami:

1. ALEŠ NOVAK, sedmi razred: »Letošnje počitnice se mi zdijo prekratke, saj smo komaj začeli z njimi, pa jih bo že konec. V tem času sem se sankal in s prijatelji plaval v Tivoliju.«

4. Mojca FAJFAR, drugi razred: »Kar dva dni sem se smučala na Veliki Planini. Vreme je bilo lepo, pa še snega je bilo dovolj. Sedaj se že učim za šolo.«

2. Maja SUHOVERŠNIK, tretji razred: »V glavnem sem počitnice preživela na smučkah in sankah. Prav fino, da je zapadel sneg in ni treba oditi smučat kam drugam, ampak lahko to počnemo tudi tik pred domom. Učila pa se nisem prav veliko.«

5. Boštjan BALANTIČ, osmi razred: »Počitnice se mi zdijo kar dovolj dolge, imam pa tudi dovolj časa za gledanje televizije in smučanje. Malo se tudi učim, zjutraj pa spim dlje kot običajno!«

3. ANICA URSIC, četrti razred: »Vse počitnice sem preživela pri sestrični v Lukovici in sem se vrnila domov šele zadnji dan. Bilo je super in prav škoda, da moram v ponedeljek že v šolo!«

6. BOJAN ŠKULJA, četrti razred: »Smučal sem na Veliki planini in na Zatniku. Prebral sem knjigo Zbogom dedek in Pet prijateljev, učil sem se pa bolj malo. Zato pa sem pomagal mami, saj sem večkrat prinesel drva.«

tekst in foto: JANEZ BALANTIČ

Zaman vloženi trud

Kot ste lahko prebrali v prejšnji številki tega časopisa, pa na plakatih razobešenih po mestu, kot tudi obvestilo, ki ga je vaš otrok prinesel iz šole, je Klub vzgojiteljev, ki deluje v okviru Mladinskega centra Kamnik, organiziral POČITNIŠKO VARSTVO šolskih otrok. Vendar zaman! Povabili so se, izmed vseh otrok treh osnovnih šol (OŠ F. ALBREHT, OŠ T. BREJCA, OŠ M. VERE) odzvale prvi dan tri deklice, drugi dan pa samo še dve. Sprašujemo se, zakaj tako skromen obisk, če se je v istem času pred tremi leti varstva udeležilo lepo število otrok. Je vzrok temu denar: cena dnevnega varstva je tokrat znašala 30,00 din. Ali morda program?! Ne, ta ostaja zanimiv, pester, družaben, ustvarjalen, ... a se seveda lahko odvija le ob zadostnem številu otrok, sicer nastopi dolgočasje in nezadovoljstvo. To je bil eden od vzrokov, da smo z varstvom prekinili pred iztekom zimskih počitnic. Ključni vzrok pa je bil, da sta bili telovadnica in soba ZTKO-ja ledeno hladni-neogrevani, kar seveda nismo vedeli in ne pričakovali. Ostaja le še možnost, da potrebe po varstvu ni. Poskušali bomo ugotoviti prave vzroke neuspeha in na njihovi podlagi razmišljali, kako naprej.

KLUB VZGOJITELJEV
Darja Čermelj

Iz Doma upokojencev

Vedno se kaj dogaja

Konec januarja je bila spet pri nas Kulturna sekcija DU Kamnik. Prišli so med prijatelje, da nam pripravijo lep in prijeten dan. Z njimi je bil harmonikar Boža Matičič, ki je spremljal program z živahnimi melodijami na elektronski harmoniki.

Pozdravil nas je predsednik DU Kamnik in član odbora Zveze društev upokojencev Slovenije, Stane Simšič, s sledečim nagovorom:

»Prijetna dolžnost mi je, da vas v imenu Društva upokojencev Kamnik pozdravim; vesel sem, da ste se odzvali. Glasba in pesem sta govoric srca. Vsi občutimo prijetnost programa, ki ga naša skupina posreduje. Nastopajo vsi Sprukovi, in brez harmonikarja Boža Matičiča tudi ne gre. Te naše umetnike ste že slišali in še bo priložnost za to. Zelo radi prihajajo k vam. Ne vem, kaj jih vleče; pristrčen sprejem ali prijateljstvo. Veseli bomo vsi, če bomo uspeli, da vam bo kulturni program povšeči. Srečujemo se s težavami starejših občanov. Materialne težave so nam splošno znane. Vendar upam, da bo naša družba našla toliko materialnih sredstev, da bomo skromno preživeli našo jesen življenja. Želim vam obilo zdravja, zadovoljstva, in da se še poveseelite v skupnih srečanjih. Vabim vas, da se poleti srečamo vsak prvi petek v mesecu pri Marjanci, da

bi se skupaj poveseleli. Bodite zdravi in veliko veselja!«

Najprej je nastopila pesnica Kati Turkova z recitacijami lastnih pesmi, sledilo je petje ob kitari Marička in Štefka, vmes pa so zvene lepe melodije na elektronski harmoniki Boža Matičiča. Stare viže, ljudske pesmi in ponarodele, pa tudi umetne. Kati je povedala še tri pesmi: Mreže, Navihanka in Jaka, ki smo jim radi prislunili. Njena pripoved je terapija za dobro voljo. Nato je zapel kvartet, Štefka, Marička, Draga in France, z njimi smo peli vsi ob spremstvu harmonike.

Ker je prišla pobuda, naj bi imeli v Domu večkrat skupno mašo, ne le trikrat letno, smo se zbirali po Božiču še 1. februarja v dvorani k maši za svečnico. Francišanski pater, Ernest Žizmond, je vodil slovesnost. Prosilni smo predvsem za mir v svetu, ki je ogrožen in kjer umirajo nedolžni ljudje. Prišle so tudi pevke, ki so spremljale mašo s cerkvenimi pesmimi. Zbralo se nas je veliko stanovalcev, tudi slabo pomirnih in nepomirnih, celo dve bolniški postelji so pripeljali. Tako so se mogli udeležiti maše skoraj vsi, posebno tisti, ki ne morejo v cerkev sami, in ti so v večini. Opravili smo mašo za svečnico, ki je še zadnji božični praznik.

M. LAVRIČ

Dvanajsta revija občinskih pevskih zborov

Na sam kulturni praznik Slovenije, v petek, 8. februarja, je Zveza kulturnih organizacij Kamnik organizirala že 12. revijo pevskih zborov. Tokratno pevsko revijo so posvetili našemu kulturnemu prazniku in 400-letnici smrti Jakoba Galusa.

V prostorih srednje ekonomske naravoslovne šole Rudolfa Maistra Kamnik, se je zbralo veliko poslušalcev, ki so uživali ob prijetnih skladbah dvanajst nastopajočih pevskih zborov.

Najprej se je predstavil Tunjiški oktet pod vodstvom Anice Stele, nato ženski pevski zbor DKD Solidarnost Kamnik pod vodstvom Olge Stele, moški pevski zbor KD Svoboda Črna pod

vodstvom Karle Urh. Mešani pevski zbor Mavrica iz Srednje vasi se je predstavil pod vodstvom Lojzeta Kolarja, moški pevski zbor KD Janez Čebulj je vodil Baldomir Kremžar, mešani

Mešani pevski zbor Mavrica Srednja vas

Mešani pevski zbor Titan Kamnik

pevski zbor Titan Kamnik se je poslušalцем predstavil pod vodstvom Anice Stele, moški pevski zbor DKD Solidarnost Kamnik je vodila Ivica Ropas. Mešani pevski zbor Cantemus Kamnik je vodil Janez Klobčar, moški pevski zbor PSPD Lira Kamnik, ki je nastopil kot zadnji, pa zborovodja Samo Vremšak.

Vsi nastopi zborov so bili toplo sprejeti. Poslušalci so jih nagradili s ploskanjem. Pevski zbori so v svoj program uvrstili pesmi

priznanih umetnikov, veliko del J. Gallusa, nekaj narodnih in ponarodelih.

Program in predstavljanje pevskih zborov sta zelo dobro izpeljala Tone Ftičar in Metka Centrih-Vogelink.

Vsem nastopajočim zborom je Zveza kulturnih organizacij

Kamnik, ki je revijo pevskih zborov tudi pripravila, podelila posebna priznanja, zborovodkinjam in zborovodjem pa lepe šopke cvetja.

Slovenski kulturni praznik, Prešernov dan, je v Kamniku vsako leto bogatejši, pestrejši, privlačnejši.

Poleg revije pevskih zborov je bila v Kamniku še vrsta drugih prireditev, na šolah in v drugih okoljih, posvečenih našemu prazniku. STANE SIMŠIČ

V polnem večnamenskem prostoru Srednje ekonomske naravoslovne šole Rudolfa Maistra se nam je na XII. reviji pevskih zborov občine Kamnik predstavilo devet vokalnih skupin: Tunjiški oktet, ŽePZ DKD Solidarnost Kamnik, MoPZ KD Svoboda Črna, MePZ Mavrica Srednja vas, MoPZ KD Janez Čebulj Komenda, MePZ Titan Kamnik, MoPZ DKD Solidarnost Kamnik, MePZ Cantemus Kamnik in MoPZ Lira Kamnik.

Programsko usmeritev svojega dela s pevci so zborovodje na srečanju večinoma podredili zmoglostim skupin, tako da smo poslušali večinoma glasbo, zakoreninjeno v naši romantični tradiciji, ki na žalost mnogokrat kroji tudi okus povprečne poslušalca. Hvalevredno odstopanje od omenjenega je izvedba šestih Gallusovih skladb, izvedenih v spomin 400-letnice njegove smrti, pogrešali pa smo predvsem osvežitve programov s sodobno vokalno ustvarjalnostjo.

Izvedbe so se gibale od tipičnega »fantovskega prepevanja« do skrbno izdelanega muziciranja. Izpostaviti velja predstavitve nekaterih skupin, ki so presegle sicer zelo solidno povprečje nastopajočih. Ponovno nas je prijetno presenetil sicer kar preveč preverjenim programom simpatični nastop MoPZ DKD Solidarnost Kamnik z zborovodkinjo Ivico Ropas. Starosta slovenskih zborov MoPZ PSPD Lira z zborovodjem Samom Vremšakom se je predstavil s tremi zelo suvereno izvedenimi Gallusovimi skladbami. Svojo sicer že večkrat preverjeno kvaliteto pa so z veliko poustvarjalno energijo vloženo v dela Brahmsa, Gallusa in Gobca potrdili tudi mladi pevci MePZ Cantemus z zborovanjem Janezom Klobčarjem.

Srečanje, ki ga je organizirala Zveza kulturnih organizacij Kamnik, je odlično uspelo, saj v časih polnih tesnobe in apatije ne doživimo velikokrat tako pristnega stika med številnimi poslušalci in zavzetimi pevci. To pa naj nam bo dokaz, da je glasba tista duhovna hrana, ki jo kaže vedno zajemati v največji možni meri.

JANEZ JOCIF

Sončna pesem

Kapucinski, frančiškanski in minoritski provincialat so založili Sončno pesem, hvalnico stvarstvu sv. Frančiška Asiškega. Izmed številnih prevodov te pesmi v slovenščino so se odločili za prevod pesnika Vitala Voduška. Esej o pesmi je prispeval Rafko Vodeb, spremno besedo pa kapucinski provincial p. dr. Vinko Škafar. Fotografije in oblikovanje knjige je delo skupine fotografov »Lubadar« iz Komende.

Frančišek Asiški (1182–1226) je v svojem času odprl kristjanom nov odnos do sveta. »Srednji vek je dotlej doživljal v verskih predstavah prekletstvo »mesa«, telesa, veličastvo Boga in mogočnost pekla, grozo pogubljenja ter časne in večne smrti. Bog naj bi bil prekleto človeka v njegovi tvorni naravi. Človek naj bi bil razklan v nepomirljivo nasprotje telesa in duše, gmotnosti in duha. Frančišek je poleg Boga sodnika, Pantokratorja, odkril Boga človeka. Kristus je naš brat. K nam je prišel kot človek. Živel je življenje Boga in človeka. Od Boga ustvarjena dvojnost človeka za Frančiška ne more biti prekletstvo. Tudi narava je božje stvarstvo, božje so vse stvari, tudi človek. Človekovo telo je sredstvo

za božje povečanje, saj se človek ne more drugače povečati kot po svojem telesu, po vsem božjem stvarstvu. Frančišek je oznanjal enotnega človeka in odkril lepoto obdajajoče narave. Frančiškovo krščanstvo ni mrka vera, ampak svetla, vsa sončna zavest o vesoljnem bistvu.« (V. Smolej).

»Frančiškova Sončna pesem je najglasnejši dokaz njegovega razumevanja Boga, človeka in vsega vesolja. Frančišek vabi stvari, naj se mu pridružijo in hvalijo Stvarnika. Sončno pesem prepeva sam in skupaj s svojimi brati in sestrami.« (V. Škafar).

Današnji človek ima do gmotnih dobrin pogosto napačen odnos. Naravo, s katero se je Frančišek pobratil, nespodljivo izkoristi, je nasilen do nje, jo zastruplja. Na ta način ogroža same sebe in obstoj človeškega rodu. Nekateri pa že čutijo, da je treba varovati zdravo in čisto človekovo okolje, zato se zavzemajo za spoštovanje narave. Človek mora do vsega stvarstva imeti »frančiškovski bratski odnos«, če hoče preživeti.

Kako je danes sodobna misel Frančiška Asiškega, ki je duhovno zdrnil srednji vek, je med drugimi pokazal tudi papež Janez Pavel II., ko je tega svetnika 29. 11. 1979 razglasil za »zavetnika prijateljev čistega okolja«.

»Frančišek Asiški je po navdihnjenju od zgoraj spesnil prelepo Hvalnico stvarstvu, kjer – zlasti po bratu soncu, bratu mesecu in sestrah zvezdah – daje vsemogočnemu in dobremu Gospodu dolžno hvalo, slavo, čast in vsak blagoslov« (Janez Pavel II.).

Sončna pesem Frančiška Asiškega je biser svetovne religiozne poezije. Spesnil jo je jeseni 1225, leto pred smrtjo. V tokratni slovenski izdaji še posebno zaživi v umetniških črno-belih fotografijah skupine fotografov »Lubadar« iz Komende in je prijetna duhovna osvežitev, hkrati pa klic h premisleku za vsakogar v tem nemirnem, razviharjenem času. Zlasti še glede njegovega odnosa do narave in samega sebe, kot »krona stvarstva«. Je pesem peva, ki je zares ljubil svet in človeka, saj je drugače ne bi mogel zapeti s takšno silo in ljubeznijo. JOŽE PAVLIČ

Obvestilo!

Lastniki razlaščenega premoženja lahko dobijo informacije o ZLRP vsak delavnik od 11. do 12. ure (razen ob sobotah) po telefonu št. 812-306 (Demos), oziroma pri predsedniku občinskega odbora ZLRP Lojzetu Vavpetiču vsak delavnik od 9. do 10. ure na tel. 811-231. L. V.

Šolska avla – razstavní prostor

Šola, bi lahko rekli, je naš drugi dom. V njej preživimo ogromno svojega časa. Poznamo vsak njen kotiček, njena enoličnost bi nam lahko začela presedati. A v letošnjem letu so poskrbeli za popestritev: razstave v šolski avli se vrstijo druga za drugo. Še večeraj pusta šola je danes že zanimivejša. Tudi če si razstavljenih reči po panojih in vitrinah ne ogledaš natančno, je naša avla za vsako oko prijaznejša, vabljiva in urejena.

Letos smo si tako lahko ogledali razstavo raziskovalnih nalog, ki so nastale ob gibanju Znanost mladini v preteklem šolskem letu. Pripravili so jo dijaki naše šole z mentorico Tatjano Sivec. Tudi drugo razstavo – eksponati so bili stari novci – so s pomočjo profesorja Novaka (prof. Novak je sam navdušen zbiralec) pripravili naši krožkarji. Zadnje razstavo v glavni avli naše šole, po obsegu največje doslej, je pripravila ravnateljica, prof. Vanda Rebolj: Zgodovina smučarjenja – kamniške in še katere. Prav zanimivo je bilo po novoletnih praznikih pogledati globlje v zgodovino smučanja, smučarske opreme in vsega, kar je s smučkami povezano. Ogledali smo si podobe in besedno gradivo o smučarski modi (tudi znamenitih »špichožah«), čevljev, vezeh in dobrih smučki. V vitrinah in na panojih je bil razstavljen le del obsežne in dragocene ravnateljicine zbirke, katere material, zapiske in vse, kar se je kdajkoli povezovalo s smučanjem, je zbirala že dolga leta. Pa smo jo malo povprašali o podrobnostih.

Kako to, da so se letos take razstave pojavile v šoli, prej pa jih skoraj ni bilo?

Res je. Takih razstav prej ni bilo. Le kakšna manjša se je pojavila tu in tam. Prva ideja za razstave, kot so bile prejšnje tri, je prišla od zunaj: za gimnazije smo dobili navodila, da k šolski dejavnosti sodi tudi likovno razstavišče. Poleg tega sem tudi sama že razmišljala o tem. Zakaj ne? Imeli smo prostore, priskrbiti je bilo treba le še pravo opremo. Poiskali smo poceni mizarja in ta nam je naredil primerne vitrine.

Kakšna oprema pa je potrebna za razstave, kot sta bili razstava starih novcev in vaša o smučanju?

No, za razstavo starih novcev so vsekakor potrebne zaklepajoče se vitrine, saj je treba take dragoceneosti dvakratno varovati. Zato smo razstavo pripravili

v manjšem prostoru in razred smo po odmorih skrbno zaklepal. Vitrine, ki jih imamo v avli, imajo UV osvetlitev, ki za zdaj še ni bila uporabljena, bo pa prav kmalu. Pomebni za razstavo so t.i. panoji, na katerih se ponavadi razstavlja slikovno in pisno gradivo. Panoji so zaradi varnosti prekriti s pleksi steklom. Poleg teh panojev so potrebni tudi »odprtiki«, na katerih se razstavlja izdelke, ki se lahko otipljejo.

Pri razstavi o zgodovini smučanja, za katero zdaj vemo, da je vaša, smo opazili vaš rokopiis in vaše risbe. Ali to pomeni, da ste razstavo sami pripravljali?

Ves material sem pripravila sama. Že dolgo sem razmišljala o samostojni razstavi in zdaj je bil pravi trenutek. Naj povem, da sem ves material in sploh vse, kar je bilo v zvezi s smučanjem, zbirala približno 20 let in nabralo se je kar precej.

Kje ste dobili in zbrali toliko gradiva?

Kot sem že dejala, sem 20 let spravljala vse, kar mi je prišlo pod roke v zvezi s smučanjem. Ker veliko potujem, sem si na svojih potovanjih tudi zapisovala, kar sem o smučanju izvedela. Kamorkoli sem prišla, sem kupovala brošure o smučanju, pa ne le o smučarski modi (tudi znamenitih »špichožah«), čevljev, vezeh in dobrih smučki. V vitrinah in na panojih je bil razstavljen le del obsežne in dragocene ravnateljicine zbirke, katere material, zapiske in vse, kar se je kdajkoli povezovalo s smučanjem, je zbirala že dolga leta. Pa smo jo malo povprašali o podrobnostih.

Vsi vemo, da ste zelo zaposleni v šoli in doma. Kako ste našli čas, da ste vse uredili?

Ves material sem urejala približno tri leta. Ob večerih in tistih dnevih pozimi, ko sami nismo smučali, sem si vse slike in zapiske uredila ter jih vložila v albume. Albumi pa so urejeni po temah. Tako razstave ni bilo težko pripraviti, saj sem imela gradivo že urejeno in ga je bilo treba le pritriliti na panoje oziroma zložiti v vitrine.

Razstava se je iz naše avle umaknila. Kakšna pa bo njena nadaljnja usoda?

Razstava je bila izključno šolska. Čeprav je gradiva dovolj, bi bila za znanstveno predstavitev potrebna še večja razširitev. Dijaki so razstavo vzeli kot zanimivost, zato niso bili tako zahtevni opazovalci in kritiki. Za starejše in za strokovnjake v poznavanju smučanja pa bi bilo razstavo po-

trebno drugače pripraviti. Obstaja pa možnost, da bi razstavo v dveh ali morda treh delih predstavili v nekem smučarskem objektu kot zanimivost za goste.

Usoda te razstave? Vrnila se bo v albume in omare.

Razstavna dejavnost se bo torej na naši šoli nadaljevala! Kaj še pripravljate?

Da, razstave se bodo na naši šoli vrstile celo leto. S tem želimo deloma spremeniti tudi podobo šole. Učenci likovnega krožka pripravljajo razstavo svojih del, sledila bo razstava lesnih izdelkov, učencev lesarskih oddelkov na šoli. Ker sem ljubitelj hribov in smučanja, sem se že pred leti odločila za razstavo Velike planine in njenih bogastev, torej bo sledila razstava o Veliki planini. Te dni je v vitrinah možno pogledati dragocene primerke tiskov in šolske knjižnice. Še vedno pa zbiramo ideje in material za na-

slednje razstave. Člani fotografskega krožka imajo v načrtu prikazati umetniške fotografije. Z etnologi se dogovarjamo o razstavi, na kateri bi predstavili kamniško domačo obrt. Idej je torej že precej, le realizirati jih je potrebno.

Za konec bi vas še vprašala, kaj si od takih razstav obetate pri dijakih?

Vsekakor bi vam želeli popestriti puščoben šolski vsakdan. Namenjene so vam zgolj za razvedrilo. Naj še dodam, da sem zelo vesela, ker razstavljenega ne raztrgate in ne počekate. Rada pa vidim, da so vam razstave všeč.

Res, naše razstave so dobra »pogrupirana« črna. Z njimi si hote ali ne hote malo razširimo naše obzorje. Dobro je združiti prijatelje s koristnim.

HELENA JANČAR
nov. krožek SENŠRM

Slovenski kulturni praznik

Osmi februar je slovenski kulturni praznik. Na ta dan se spominjamo našega največjega pesnika Franceta Prešernega. S svojimi pesmimi je dokazal, da je mogoče v slovenskem jeziku ustvarjati tudi največje umetnine. Vse življenje se je boril za slovenski jezik in hrepenel po časih, ko bodo vsi narodi živeli v miru, medsebojnem spoštovanju in dobrem sosedstvu. Poudaril je lepoto slovenskega jezika in hvaležna sem mu, da lahko spoznavam in se učim materinščine.

Učenci osnovne šole Toma Brejca smo 13. februarja počastili spomin na našega velikega mojstra slovenske besede in se udeležili kulturne prireditve v telovadnici šole. Proslava se je začela ob 8.30 uri s slovensko himno – Prešernovo Zdravljico, ki jo je zapel Titanov mešani pevski zbor. Sledil je ravnateljev govor, ki nas je opominjal na pomen slovenske besede.

Pevci so zapeli še dve pesmi, nato pa je nastopil znani slovenski igralec Polde Bibič. Predstavil se nam je s Prešernovo balado Povodni mož. Tako mojstrsko se je odrezal, da smo mu učenci navdušeno zaploskali. Na vrsti je bil spet Titanov pevski zbor, ki je zapel dve lepi, nežni pesmi. Nestrpnost smo pričakovali ponovni nastop igralca Bibiča. V drugo je povedal odlomek iz povesti Martin Krpan. S svojima nastopoma

je dokazal, da je izjemen igralec in velik literarni umetnik.

Tudi letos so učenci 8. razredov tekmovali za Brejčev priznanje. Tisti, ki so bili uspešni, so prejeli Prešernove poezije, ki jim jih je izročila učiteljica slovenskega jezika Tilka Jesenik.

ANITA MEJAČ
8. a. OŠ Toma Brejca

Priporočilo

Borci NOV, aktivisti OF in vsi drugi udeleženci narodno osvobodilnega gibanja, pa vsi drugi zainteresirani občani preberite tudi tole:

V zadnjem času se vse več posameznikov – članov ZBZ NOV obrača na Republiški odbor ZBZ NOV Slovenije z vprašanji o povračilu vojne škode, zadobljene med II. svetovno vojno. Komisija za bivše politične zapornike, internance in izgnance pri Izvršnem odboru Republiškega odbora ZBZ NOV Slovenije je s tem v zvezi izdala naslednje priporočilo:

Posameznim upravičencem in njihovim pravnim naslednikom do povračila vojne škode predlagamo, da si preskrbijo ustrezno dokumentacijo, s katero bi v primeru, da bo podana zakonska podlaga, lahko uveljavljali svoje zahteve. (Kopijo prijavitelne vojne škode iz leta 1945, 1946, potrdila o internaciji, zaporu, konfinaciji, izgnanstvu, izseljeništvu, o prisilnem delu, itd.). V ta namen naj se zainteresirani obračajo na Inštitut za novejšo zgodovino v Ljubljani, Trg osvoboditve 1, Muzej NOB Slovenije v Ljubljani, Celovška 23, Muzej NOB v Brestanici. Cesta izgnancev 3 in Internationale SUCHDIENST D – 3548 AROLSEN. Zvezna republika Nemčija (sedaj Združena Nemčija).

Želimo, da bi to navodilo imelo uspeh!

Predsednik ZBZ NOV
Janez Prezelj

Pohod na Oseke

Tudi letos so Tuhinjeci organizirali spominski pohod na Oseke. V nedeljo, 17. februarja so pripravili pri spomeniku na Osekah

krajšo spominsko svečanost. Ob lepem sončnem zimskem nedeljskem dopoldnevu se je na prizorišču zbralo kar lepo število ljudi.

Skupina pohodnikov na Oseke

Kamničanu voščim vsaj še sto let

Sem ena od mnogih, ki se z radostjo zjutraj vsedem na kamničana, in če se le da, se z njim tudi vračam. Že dolgo opažam, da smo potniki kamničana v marsičem naravnost privilegirani. Spomnimo se samo na zimske ture v mokrih in večkrat kot ne tudi mrzlih avtobusih, na natlačene sedeže in pravo basanje ljudi v preostali prostor, ali pa tudi vlake, ki vozijo na ostalih slovenskih progah. Na tiste umazane mednarodne, ki mimogrede predvino vse postaje npr. od Ljubljane do Zidanega mosta, in če v olimpijskega rekorda vrednem skoku ne priletiš še pravočasno na peron, se ti lahko zgodi, da pristanes v Dobovi in seveda doplačaš mastno kazen, ker si pač – ostal brez karte!

Ne, naš kamničan je ravno (še) dovolj hiter, da ujameš ob konici direktan avtobus, ki se nikakor ne zrine skozi Črnuče v Center, in ravno dovolj počasen, da poravnas prekratek spanec ali da še prepišeš nalogo, prebereš jutranji časopis... Kamničan je še tudi ravno dovolj čist, da ti ne bo treba takoj v službi pod tuš, pa tudi dovolj umazan, da se ti ne bo bati alergije pri pretiravanju s čistočo.

Pa vendar, da ne bi ostal ta vlak – v dobri veri, da je prav tak

najboljši – še nadaljnjih sto let prav tak kot je, bom dodala še nekaj vzdihljajev, ki se mi utrgajo sem in tja.

Nikoli ne bom doumela, zakaj se na tem vlaku ne da kupiti vozne karte. Še posebej zato, ker je ni moč kupiti na vseh vstopnih postajah. In če se ti zgodi, da ob petih zjutraj na Grabnu nimaš karte za vlak, boš zagotovo raje odšel do avtobusne postaje, kot do Zapric. Še huje je, če ugotoviš, da si brez vozovnice na vlaku. Poleg ubijalskega pogleda ti predložijo še masten račun. Nič ne de, če se sicer vsak dan dvakrat pelješ s tem istim vlakom, milosti ne poznajo! Kazen mora biti vzgojna, ali kako je že rekla Zvezdica Zaspanka!

Kaj če bi se za primerno plačilo vsedla kakšna upokojenka in prvi vagon z jersbasom jajc, spodaj pa skrila šop vozovnic in jih za npr. dva dinarja več prodajala vstopajočim potnikom?

Rešitev res ni genialna, a morda bi se dalo z dobro voljo najti boljše, sprejemljivejšo za čas, ko se bo vsakdo moral za denar, ki ga dobi, potruditi, napraviti korak k potrošniku in ne pričakovati, da bo le-ta tekkel za njim.

Seveda najbrž nikoli ne bo karte, ki bi veljala za vlak in za avtobus. Pa bi bilo res čudovito! Prve dni v mesecu bi si kupil

Prišli so iz Tuhinjske doline, iz Kamnika in tudi od drugod. Po zasneženem pobočju so pohodniki krenili iz Tuhinje, Golic, nekateri pa tudi iz Česnjic in skoraj po dveh urah hoje prišli do tabornega ognja v bližini spomenika, ki je bil postavljen kot pomnik na dogodke iz NOB, ko je v bližini padlo 18 partizanov.

V imenu organizatorja in krajevne organizacije ZB Tuhinj je zbranim govoril Srečko Ivančič. V krajšem nagovoru se je spomnil veličastnih dni polpretekle zgodovine, ko so skoraj goloroki partizani bili boj z okupatorjem in njegovimi pomagači. Uprli so se, zavedajoč se, da v boju lahko izgubijo tudi življenje. Govornik je poudaril, da v novih družbenih razmerah, ki so nastale po zadnjih volitvah v lanskem letu, nekateri skušajo storiti vse, da bi borec za svobodo čim bolj očrnil, sluge okupatorja pa postavili za vzgled in jih enačijo z osvoboditelji. Borci so nad takim ravnanjem nekaterih sredin in strank razočarani. Borci ne morejo do-

puščati, da bi NOB omadeževali. Živeči ljudje sami so najbolj zgovorne priče takratnega dogajanja.

Organizatorji so povedali, da je bilo udeležencev vsaj toliko ali več kot v prejšnjih letih. Zelo veliko je bilo mladih, vmes pa precej smučarjev, ki so se po končani slovesnosti spustili v dolino po lepem in čistnem snegu.

Med udeleženci je bil tudi Anton Podbevšek-Srečko, ki prihaja na Oseke vsako leto. Sam je bil borec in je sodeloval v bojih, ko so padli partizani, katerih imena so vklesana na spomeniku. Smatra za svojo dolžnost, da prihaja na kraj, kjer so v bojih padli njegovi soborci in prijatelji, zato bo še prihajal, dokler mu bodo dale moči.

Pohoda se je udeležilo več kot 20 upokojencev in vsaj toliko drugih planincev iz Kamnika.

Ob tabornem ognju je bilo mogoče dobiti okrepčilo: čaj, pivo, sokove, pa tudi dobre tuhinjske klobase.

STANE SIMŠIČ

razposajenih dijakov, ki na ves glas grmijo v vlaku, četudi morda ostali želijo mir; ko se lahko zgodi, da vam takle zelenček sredi bele zime odpre okno in če si hladi pregreto glavo v vaše milo čudenje in ne pomaga nobena prošnja. Seveda spovednika nikoli ne moti, da mladi ne odstopijo prostora niti resnično starejšim, utrujenim ljudem in materam z majhnim otrokom. Niti ga ne moti objestno razgrajanje in vreščanje.

Pa vendar, spovednik v vlaku bi moral skrbeti tudi za to, da bi bila vožnja prijetna vsem potnikom in ne bi postala včasih podobna ringelšpilu z glasnimi kletvicami.

V večini evropskih vlakov ukinjajo oddelke za kadilce iz povsem preprostih razlogov; ker so ti oddelki neskončno bolj umazani kot navadni! Seveda pa tudi zato, ker danes že veliko vemo o pasivnem kajenju in posledicah, in navsezadnje, ker ljudi navajamo na kajenje, ko se, kadar so prostori za nekadilce polni, morajo vsteti h kadilcem.

Seveda so to največkrat mladi ljudje, šolarji, dijaki in študentje.

Torej dragi kamničan, želim ti, da voziš še nadaljnjih sto let in da bi nam vsem tvoja vožnja prinašala zadovoljstvo. Ne navsezadnje bi v naše skupno zadovoljstvo ne bilo treba storiti veliko!?

En lep proletarski pozdrav!

VERENA V. PERKO

Slovo od Staneta Hribarja

Konec lanskega leta smo se na zlatopoljskem pokopališču poslovili od 52-letnega Staneta Hribarja iz Trnovca pri Zlatem Polju.

Rodil se je 16. 10. 1938 na Veliki Lašni, kot sin Franceta in Polone Hribar, zavednih slovenskih staršev. V njihovi hiši je bil spomladi leta 1942 ustanovljen Kamniški bataljon. Očeta Franceta je 8. septembra 1942 ujela nemška policija in ga odvedla v kamniške zapore, od koder mu je uspelo pobegniti, toda na železnem mostu v Kamniku so ga ponovno prijeli in odpeljali nazaj, nato pa v Begunje. Po osmih mesecih mučenja v obeh zaporih so ga 28. 4. 1943 v Begunjah ustrelili.

Stanetova mati Polona je že leta 1942 težko zbolela. Zdravila se je v bolnišnici na Golniku, kjer je rodila hčerko Francko, ki pa jo je morala zaradi svoje bolezni ta-

koj oddati Hribarjevi Micki, takratni krajevni babici v Palovčah. Z Golnika je bila težko bolna odgnana v taborišče Rottenfeld, nato pa v Šlezijo. Štiriletni Stane in njegov dveletni brat Ivan sta ostala doma pri stricu Lojzetu. V juliju 1943. leta so ju Nemci izselili na Bavarsko. V »lagerju« je za oba otroka skrbel Gašperjeva družina iz Velike Lašne, ki je bila prav tako izgnana v tujino.

Mati Polona ter otroka Stane in Ivan so se v juliju leta 1945 vrnili v domovino, toda mama je v novembru istega leta umrla. Otroci so postali vojne sirote.

Brata Stane in Ivan sta nato živela pri teti Micki v Obršah pri Zlatem Polju, ki je bila leta 1942 s svojo družino prav tako pregnana v tujino.

Stane je po vojni končal osnovno šolo ter dopolnilno šolo za vojne sirote v Višnji Gori, kjer je spoznal tudi svojo življenjsko družico Lojzko Komatin iz Trnovca. Po vrnitvi k teti v Obrše je končal vajeniško šolo in se izučil za vodovodnega instalaterja.

Z Lojzko sta se poročila leta 1962. V zakonu so se jima rodili 4 otroci. Stane je bil skrben oče in mož ter dober gospodar. S pomočjo družine je zgradil nov dom, nabavil kmetijske stroje, ob domu pa uredil čebelnjak in ribnik.

Zaposlen je bil v kamniškem podjetju Zarja, nato pa pri Varnosti Mengeš. Zaradi bolezni je bil predčasno – invalidsko upokojen.

V KS Zlato Polje je aktivno sodeloval na raznih področjih. Bil je predsednik KS, predsednik gradbenega odbora za gradnjo transformatorskih postaj, v odboru za napeljava telefona ter gradnjo in asfaltiranje ceste Brdo – Zlato Polje... Kljub življenjski energiji, ga je

bolezen strla. Močno ga bomo pogrešali in se ga spominjali kot iskrenega človeka, ki je s svojim požrtvovalnim in humanim delom veliko prispeval k napredku svojega domačega kraja in tudi širše okolice.

Za KO ZB Zlato Polje:

Vinko Vrankar

kočna

trgovsko podjetje p.o.

V SALONU POHIŠTVA KOČNA KAMNIK, KRANJSKA CESTA 3/A. TEL. 816-296.

DO KONCA MESECA IZKORISTITE POSEBNO UGODNOST PRI NAKUPU POHIŠTVA:

- 20% POLOG, 10% OBRESTI, NA 5 OBROKOV
- 30% polog, 4% OBRESTI, NA 5 OBROKOV

POZOR!

PRED 8. MARCEM, DNEVOM ŽENA, PA LAHKO V VSEH NAŠIH PREHRAMBENIH ENOTAH IZBIRATE MED PRAKTIČNIMI IN PRIMERNIMI DARILI PO ZELO UGODNIM CENAH.

Klara Perčič

V začetku februarja je v enainosemdesetem letu starosti preminila Klara Perčič, dolgoletna družbena delavka v Kamniku, zlasti na področju slovenskega izseljenstva.

Rojena je bila 27. 7. 1910 v Šentvidu pri Lukovici kot dvanaesti otrok v družini. Že v rani mladosti je morala zapustiti dom in oditi služiti svoj vsakdanji kruh. Leta 1929 je odšla z možem – rudarjem v Francijo.

Tu je kljub težkemu življenju v rudarski družini in skrbi za tri hčerke še našla čas za sodelovanje v slovenskih kulturnih društvih. Leta 1938 je bila sprejeta v KP Francije. Kmalu po začetku druge svetovne vojne se je pridružila francoskemu odporiškemu gibanju na območju pokrajine NORD. Njena naloga je bila preko kurirskih zvez razdeljevati propagandni material. Skrbela je tudi za prehrano ranjenecv.

Po osvoboditvi se je ponovno posvetila delu med našimi izseljenci, delovala je kot tajnica združenja Jugoslovancev in sodelovala tudi pri tehničnih pripravah za uspešno delo jugoslovanske delegacije na mirovni konferenci v Parizu.

Ko se je konec novembra 1946 vrnila v Jugoslavijo, je največji del svojih bogatih življenjskih izkušenj posvetila delu v Slovenski izseljenški matici. Dolga leta je

bila tajnica kamniško-domžalske podružnice in članica republiškega odbora Slovenske izseljenške matice. Številni slovenski izseljenci, ki so prihajali na vsakoletna srečanja v Kamniško Bistrico ali na Gorjušo, katerih neumorni soorganizator je bila Klara Perčič, so se vedno znova radi vračali in iz njenih rok sprejemali nagelj z rožmarinom ter radi prisluhnili njeni iskriki besedi. Uspela srečanja so ji vedno pomenila največje zadovoljstvo in plačilo za njeno požrtvovalno delo.

Vsem, ki smo jo poznali in z njo sodelovali, bo ostala v spominu kot skromna in prizadevna družbena delavka, ki za svoje delo ni pričakovala priznanj in nagrad in ki je prevzela dolžnosti in naloge vedno dosledno izpolnila.

F. S.

Anici Ivec v spomin

Vsak človek je zase svet, čuden, svetel in lep kot zvezda na nebu. Vsak tiho zori, počasi in z leti. A kamor že greš, vse poti je treba na novo začeti...

(T. Pavček)

Kdor jo je spoznal, jo je vzljubljal. Bila je izjemna osebnost. Človek z veliko začetnico, zlahtnega duha in plemenitega srca. Bila je človek iz ljudstva, naravno nadarjena in razsodna, s smislom za vse lepo in dobro. Poštena do skrajnosti in preskromna za svoj veliki prispevek v vsaki svoji življenjski sredini. Stroga do sebe in družbe, za katero se je razdajala, kljub razsutim idealom zadnjih časov. Zrasla je iz belokranjske mehkoče, obrusila in kovala so jo leta vojne, usmerjalo iskanje v letih obnove in vere v novega človeka in boljši svet. Črpala je moč iz neuklonljive energije, ki smo jo še v njenih visokih letih vsi občudovali. Živela je za druge, svojo močno osebnost je žarčila na vse strani, polna optimizma in življenjske radosti.

Povojne poti iskanja so jo zanesle v gorenjsko smer, na Križ. Tu se je ustalila, se zaposlila v Emoni, se brez težav vključila

v vaško življenje in se uveljavila s svojo dejavnostjo, vestnim in poštenim delom za napredek kraja, s tankim poslušom za težave posameznika, prepričana vedno v najboljšo, pripravljena prisluhniti, sprejemati in dajati. S svojo sposobnostjo bi si lahko krojila uglednejšo kariero, vendar povzpetništvo ji je bilo tuje. V razgibanem času nastajanja drugačnega sveta in odnosov ni bilo področja, kjer ne bi odločilno delovala in s svojim ugledom pripomogla k hitrejšim rešitvam. Bila je tudi pobudnik samostojne krajevne skupnosti in ustanovitelj RK.

Bila je izjemna ljubiteljica narave. Najsrečnejše trenutke je preživljala na svojem vzorno urejenem vrtu, med rožami in ptičjim petjem, ob sončnem vzhodu ali večernem zatonu. Pridelke svojih rok je razdajala številnim prijateljem. Živela je sama, a nikoli osamljena. Njen pronicljivi intelekt se je neprestano bogatil z branjem knjig in spremljanjem kulturnega dogajanja. S svojim razumevanjem težav sočloveka si je pridobila posebno spoštovanje, tako med starejšimi kot med mladimi, bila je azil za človeško stisko.

Tistega usodnega večera, ko jo je nezgoda za celo leto priklenila na posteljo, je hitela na sestanek. Sledil je odhod v Dom, pogumno in vdano.

Anica je na svoj način zaznamovala tudi življenje na tej zadnji postaji, s svojo notranjo harmonijo in dejavnostjo. Ostala je sredi življenja. Svoje razočaranje nad »smislom« in izgubljenimi vrednotami je zaprla vase, za dolge noči.

Ni hotela biti borec, ne revolucionar, ne spomeničar – bila in ostala je v vseh preizkušnjah le človek. S tem pa je dosegla najvišji smisel bivanja.

Kdor je izmeril njene globine, jo je spoštoval in občudoval. Krajanji Križa smo ji hvaležni, da je živela med nami.

Anico Ivec so pokopali februarja v rodni Metliki.

IVA OGOREVC
v imenu krajevne skupnosti Križ

Škodljivi učinki kajenja

V zadnji številki Kamniškega občana smo našim bralcem predstavili doc. dr. sc. Emo Mivšek-Musič in njeno vključenost v življenje Kamnika, zlasti pa njeno sodelovanje s šolskim centrom ŠENSRM ali konkretnije, z dijaki Srednje ekonomsko-naravoslovne šole. Napovedali smo, da bomo bralcem posredovali nekatere zanimivosti, ki izhajajo iz takega večletnega sodelovanja. V tem prispevku želimo predstaviti delo, ki je nastalo kot rezultat takega sodelovanja. Dijakinja Tina Lap, Nadja Istenič in Tina Lap, sta se s sodelovanjem mentoric, doc. dr. sc. Eme Mivšek-Musič, priznane zdravnice inštituta za pljučne bolezni Golnik, in profesorice biologije, Marije Mrak, lotili izredno zanimive teme: škodljivost kajenja na zdravje ljudi. To nalogo sta poimenovali »Akutni učinki kajenja na obtočila in dihala.« Delo je obsežno, vsestransko obdelano na 42. straneh, podprto z vrstok onkretnejih raziskav in meritev pri dijakih šole, ki jo tudi sami obiskujeta. Obe avtorici sta dijakinji 3. razreda srednje ekonomsko naravoslovne šole Rudolf Maister v Kamniku.

Predno smo poskušali razčleniti vrsto ugotovitev te raziskave, nas je zanimalo mnenje obeh avtoric, zlasti motiv, da sta se odločili za dosti nevsakdanje področje, ki ga želita proučevati in temeljito obdelati, zaključke pa zagovarjati pred javnostjo. Predvsem dijaško in mladinsko populacijo. Obe zatrjujejo, da je do te naloge prišlo zaradi medsebojnega sodelovanja šole in bolnišnice na Golniku. Vsako leto si dijaki te šole ogledajo bolnišnico Golnik in zdravstvene analize in obiski bolnikov, ki bolujejo oziroma se zdavijo, so avtorici napotilo za pristop k citirani nalogi. Človeku je tesno pri srcu, ko vidi take bolnike ležati v bolnišnici, mnogokrat brez upanja na ozdravitev, a je njihove bolezni mnogokrat krivo prav kajenje. Doc. dr. sc. Ema Mivšek-Musič nam je ob takih obiskih, pravita avtorici, omogočila temeljit vpogled v bolezensko stanje. Ogledali smo si vse prostore bolnišnice, tudi bolniške sobe. Profesorica Marija Mrak, ki poučuje biologijo na tej šoli, nam je ob vsaki priložnosti pomagala in naju spodbujala, pa ne samo naju, ampak tudi ostale na šoli.

Najino nalogo sva posvetili dijakom šole in vsem mladim z iskreno željo, da bi to vplivalo na njihovo odločitev o kajenju, oziroma, da bi ta naloga marsikoga odvrnila od kajenja. Mnogim bi s tem prihranile v kasnejšem življenju veliko trpljenja ali celo prezgodnje smrti.

Sedaj se bomo posvetili pričujoči nalogi in poskusili iz nje izluščiti nekaj dejstev. Pustimo, da govorita avtorici sami oziroma njuno delo.

»Pri 28 dijakih SEMSRM, ki kadijo že od dveh do treh let, sva primerjali vrednosti pulza oz. hitrost srčnega utripa, sistolnega in diastolnega krvnega pritiska ter zmogljivosti izdihava zraka iz pljuč. Meritve sva opravili pred, po eni oziroma dveh pokajenih cigaretah in 15 minut kasneje. Rezultati meritev so pokazali pomembno povečanje vrednosti pulza in diastolnega krvnega pritiska, pa tudi spremembe v zmogljivosti siljenja (forsiranega) izdihava. Na podlagi dobljenih rezultatov akutnega učinka sklepamo, da dolgotrajno kajenje lahko povzroči nepopravljive bolezenske okvare.

Dijakom bova svetovali, naj kajenje čimprej opuste in naj ne postanejo »pravi« kadijci. Na šoli bova poskušali uvesti preventivno kajenje tako med dijaki, kot med profesorji.

Naloga je razdeljena na: uvod, cilji raziskave, preizkovanici in metode dela, rezultati, razprava in zaključek.

b) škodljive sestavine cigaretne dima. Cigaretetni dim vsebuje precejšnje število škodljivih sestavin in sicer:

- **nikotin.** Njegovi učinki se kažejo z bruhanjem, glavobolom, vrtoglavico itd. Kronične zastrupitve povzročajo bolezenske spremembe na krvnih žilah in srcu, izgubo apetita, motnje v prebavi, povečano izločanje kisline, čir na želodcu in dvanajsterniku, boleče motnje ob menstruaciji, sterilitet, spontane abortuse, impotenco itd.
- **katran** po inhalaciji tobačnega dima sede na stene dihalnih poti. Del nakopičenega katrana se izloči, del pa ostane predvsem na pljučih in z dolgotrajnim kajenjem ustvarja možnost pojave pljučnega raka.
- **ogljikov monoksid** skozi pljuča zelo hitro vstopa v kri in se spaja s krvnim barvilom hemoglobinom v rdečih krvničkah. Spodriva kisik in pri velikih količinah vdihanega ogljikovega monoksida pride do neposrednega pomanjkanja kisika v tkivih in organih.

Škodljive sestavine cigaretne dima so še: svinčena kislina, aldehidi, ketoni, piridini, fenoli, amoniak, metanol in žveplov dioksid.

c) Vplivi cigaretne dima na obtočila. Pri kajenju se izloča povečana količina kateholaminov, ki škodujejo krvnim žilam, srčnim venam in arterijam. zaznavamo povečanje srčnega utripa in zvišanje krvnega pritiska. Cigaretetni dim povzroči tudi aterosklerozo itd. Vse to skupaj vpliva na ožene žil, in v končni fazi povzroči popolno zamašitev.

d) Vpliv cigaretne dima na dihala. Cigaretetni dim povzroča spremembo pogostosti utripanja migetaličnega epitela dihal. Če po eni sami cigareti migetalični epitel sluznice dihal preneha delovati za 8 do 24 ur. Neposredna posledica tega je zastoj sluzi, saj zastane tako imenovani »tekoči trak« sluzi, ki skrbi za odstranjevanje sluzi iz dihal in za prvotno zaščito sluznice. Cigaretetni dim povzroča tudi prehajanje celic v alveole. Oba procesa skupaj povzročita minimalno okvaro najmanjših pljučnih mehurčkov na periferiji pljuč.

Nezaščiten sluznica je izpostavljena snovem v vdihanem zraku, predvsem kislinam in trdnim delcem. Pride do mehanske in kemične okvare, vnetja, nabrekavanja sluznice in s tem do ožitve dihalnih poti.

e) Akutne in kronične posledice kajenja na obtočila in dihala. Posamezni elementi cigaretne dima neposredno ali posredno povzročajo razna nepravilna delovanja v kadičevem organizmu. Ti učinki se odražajo na obtočilni kot na dihalni, akutne posledice cigaretne dima povzročajo motnje v delovanju srca, motnje se kažejo tudi v zgradbi in delovanju arterij. Kronične posledice kajenja na arterijah zaznamo kot aterosklerozo.

Takojšnja posledica pokajene cigarete je zaznavna v zmanjšanju izdihava. Z dolgotrajnim kajenjem se spreminja struktura pljuč in tudi siljenji izdihajaj je vse manjši. Sprememba sestave sluznice in migetaličnega epitela se odraža kot zastoj sluzi, ki jo je kadičev sposoben izločiti le še z izkašljevanjem. Takšno obolenje je kronični bronhitis, kar je mnogokrat tudi povod za pljučnega raka.

skupini sva preučevali takojšen učinek cigaretne dima na zmogljivost siljenega izdihava. Ugotavljali sva razlike v pulzu, krvnem pritisku in zmogljivosti siljenega izdihava pred in po kajenju.

Preizkovanici in metode dela

Izbrali sva 28 dijakov, rojenih leta 1970, 1971, 1972 in 1973, ki že redno kadijo. Zbrali sva nekaj njihovih podatkov (starost, telesna teža, telesna višina, doba kajenja, število pokajenih cigaret in število potencialnih kadičev v gospodinjstvu), ki sva jih upoštevali ob izvedenih meritvah.

Iz osebnih podatkov dijakov – kadičev je razvidno, da ti kadijo že več kot 2 leti in da izhajajo iz družin kadičev, ki so v rahli večini. Zanimivi so podatki o številu cigaret, ki jih dnevno pokadijo: od 2 do 20.

Meritve vpliva kajenja na obtočila. Prvi dan sva vsem preizkovanecem izmerili njihov normalni pulz in krvni pritisk. Preizkovanici niso pokadili nobene cigarete. Meritve sva ponovili naslednje jutro, ko so preizkovanici pokadili 1 cigareto. Takoj zatem sva jim izmerili pulz, krvni tlak in PEF, meritve sva ponovili čez 15 minut. Prva dva dneva so preizkovanici čim manj kadiji. Tretji dan meritve je potekal podobno, z razliko, da so preizkovanici namesto ene pokadili dve cigareti in sicer eno za drugo.

Rezultati meritev

Tabele, ki so nalogi priložene, nazorno kažejo vpliv kajenja na krvni pritisk in na pulz-utrip. Krvni pritisk takoj po kajenju skoraj v vseh primerih narašča, kasneje pa začne upadati. Enaka ugotovitev velja za pulz.

Zbrane podatke so nama strojno obdelali na Inštitutu za pljučne bolezni na Golniku, in sicer je to delo opravil inž. Matjaž Bizjak. Računsko obdelani podatki so zanimivi. Odstopanja od srednje vrednosti so očitna.

Za boljše razumevanje v celoti prevzemava razpravo o vplivu cigaretne dima na obtočila in na dihala.

organizma na cigaretne dim odvisen tudi od zasvojenosti z njim. Na podlagi statistične obdelave rezultatov 2. in 3. meritve pa sva ugotovili:

- Nesignifikantnost sistoličnega krvnega pritiska, kar kaže, da akutni učinki kajenja nimajo večjega vpliva in spremembe sistolnega krvnega pritiska.
- Na drugi strani pa se je pokazala izredna signifikantnost pulza, kar potrjuje najino ugotovitev, da se akutni učinki cigaretne dima najmočneje odražajo na pulzu (puls se močno poveča). Hkrati pa je pulz edini, ki se v najkrajšem času normalizira, le-to potrjuje nesignifikantnost meritev, opravljenih 15 minut po pokajenih cigaretah.

Vpliv cigaretne dima na obtočila

Akutni učinek cigaretne dima na obtočila se najmočneje kaže na hitrosti delovanja srca in diastolnega pritiska. Meritve so pokazale, da je vpliv na hitrost delovanja srca in diastolnega krvnega pritiska odvisen od količine cigaretne dima, saj so bile izmerjene vrednosti po dveh cigaretah znatno močnejše spremenjene, kot po eni sami.

Mlad organizem za svoj razvoj potrebuje ogromno energije. Zato si lahko predstavljamo, koliko bolj je obremenjen krvni obtok mladega, rastočega organizma, če ga izpostavimo še cigaretne dimu in njegovim škodljivim učinkom. Razvijajoč organizem obremenjujemo z nepotrebnim dodatnim delom, to pa navadno privede do zaviranja rasti in razvoja.

Če že akutni učinek cigaretne dima povzroča spremembo delovanja organskih sistemov, potem si lahko mislimo kakšne strahotne posledice povzročijo cigarete pri dolgoletnih kadičih. Med merjenji sva opazili, da so dijaki zelo različno reagirali na intenzivno kajenje. Preizkovanici z daljšim kadilskim stažem navzven skoraj niso pokazali nobenih znakov, pri začetnih pa so se pojavile: bledeca, slabost in omotičnost, katerih vzrok je moteno delovanje krvnega sistema. To potrjuje domnevo, da je odziv

sončno sevanje mnogo močnejše, kot v dolini, pa še sončnih dni je mnogo več. To kar sicer potrjujejo zagoreli planinci in smučarji, se da dokazati tudi z ampermetrom. Prav na najkrajši lanski dan sem na 12-wattnem solarnem panelu na Veliki planini nameril polno moč.

Imamo dve vrsti plošč s sončnimi celicami. Na Veliki planini vidimo večino plošč z amornim silicijevoplastjo. Izdeluje jih tovarna Končar-Chronar iz Splita. Na pogled so črne z vzdolžnimi progami. Na enem kvadratnem metru se dobi pri polni sončni svetlobi električna moč okrog 40 wattov.

Plošče s kristalnim silicijem prepoznamo po modrikastem kovinskem sijaju celic kvadratne ali okrogle oblike. Na kvadratni meter dajo 100 wattov moči. Vendar so toliko dražje, da moramo za en watt moči odšteti dvainpolkrat toliko, kot če kupimo amorfnice celice. So pa zato bolj čvrsto grajene in z leti izgubijo le malo moči. Kristalne celice izdelujeta med drugimi Siemens in AEG.

Neprijetna lastnost sončne elektrike je v tem, da jo dobimo največ takrat, ko jo najbolj potrebujemo. Zato jo moramo shraniti v akumulatorju. Ta pa je najboljše delo instalacije – kar spomnite se na težave z avtomobilskimi akumulatorji! Za sončno centralo pa tudi nov in najboljši avtomobilski akumulator ni dovolj dober, zato ker ni narejen za neprestano menjajoče se praznjenje in polnjenje. Tak način dela ga kaj hitro oslabi. Avtomobilski akumulator uporabimo samo v primeru, ko bo poln in pripravljen čakal, da ga redkokdaj nekoliko izpraznimo, n. pr. za kratkotrajno osvetlitev nekega skladišča ali za napajanje alarmne naprave, ki deluje prav tako poredko. Za približno dvojno ceno dobimo svinčevne solarne akumulatorje, ki šele po 1500

sončno sevanje mnogo močnejše, kot v dolini, pa še sončnih dni je mnogo več. To kar sicer potrjujejo zagoreli planinci in smučarji, se da dokazati tudi z ampermetrom. Prav na najkrajši lanski dan sem na 12-wattnem solarnem panelu na Veliki planini nameril polno moč.

Imamo dve vrsti plošč s sončnimi celicami. Na Veliki planini vidimo večino plošč z amornim silicijevoplastjo. Izdeluje jih tovarna Končar-Chronar iz Splita. Na pogled so črne z vzdolžnimi progami. Na enem kvadratnem metru se dobi pri polni sončni svetlobi električna moč okrog 40 wattov.

Plošče s kristalnim silicijem prepoznamo po modrikastem kovinskem sijaju celic kvadratne ali okrogle oblike. Na kvadratni meter dajo 100 wattov moči. Vendar so toliko dražje, da moramo za en watt moči odšteti dvainpolkrat toliko, kot če kupimo amorfnice celice. So pa zato bolj čvrsto grajene in z leti izgubijo le malo moči. Kristalne celice izdelujeta med drugimi Siemens in AEG.

Neprijetna lastnost sončne elektrike je v tem, da jo dobimo največ takrat, ko jo najbolj potrebujemo. Zato jo moramo shraniti v akumulatorju. Ta pa je najboljše delo instalacije – kar spomnite se na težave z avtomobilskimi akumulatorji! Za sončno centralo pa tudi nov in najboljši avtomobilski akumulator ni dovolj dober, zato ker ni narejen za neprestano menjajoče se praznjenje in polnjenje. Tak način dela ga kaj hitro oslabi. Avtomobilski akumulator uporabimo samo v primeru, ko bo poln in pripravljen čakal, da ga redkokdaj nekoliko izpraznimo, n. pr. za kratkotrajno osvetlitev nekega skladišča ali za napajanje alarmne naprave, ki deluje prav tako poredko. Za približno dvojno ceno dobimo svinčevne solarne akumulatorje, ki šele po 1500

Avtorici z mentorico, na levi Tina Lap, v sredini prof. Marija Mrak, desno Nadja Istenič

Vpliv cigaretne dima na obtočila

Mlad organizem za svoj razvoj potrebuje ogromno energije. Zato si lahko predstavljamo, koliko bolj je obremenjen krvni obtok mladega, rastočega organizma, če ga izpostavimo še cigaretne dimu in njegovim škodljivim učinkom. Razvijajoč organizem obremenjujemo z nepotrebnim dodatnim delom, to pa navadno privede do zaviranja rasti in razvoja.

Če že akutni učinek cigaretne dima povzroča spremembo delovanja organskih sistemov, potem si lahko mislimo kakšne strahotne posledice povzročijo cigarete pri dolgoletnih kadičih. Med merjenji sva opazili, da so dijaki zelo različno reagirali na intenzivno kajenje. Preizkovanici z daljšim kadilskim stažem navzven skoraj niso pokazali nobenih znakov, pri začetnih pa so se pojavile: bledeca, slabost in omotičnost, katerih vzrok je moteno delovanje krvnega sistema. To potrjuje domnevo, da je odziv

organizma na cigaretne dim odvisen tudi od zasvojenosti z njim. Na podlagi statistične obdelave rezultatov 2. in 3. meritve pa sva ugotovili:

- Nesignifikantnost sistoličnega krvnega pritiska, kar kaže, da akutni učinki kajenja nimajo večjega vpliva in spremembe sistolnega krvnega pritiska.
- Na drugi strani pa se je pokazala izredna signifikantnost pulza, kar potrjuje najino ugotovitev, da se akutni učinki cigaretne dima najmočneje odražajo na pulzu (puls se močno poveča). Hkrati pa je pulz edini, ki se v najkrajšem času normalizira, le-to potrjuje nesignifikantnost meritev, opravljenih 15 minut po pokajenih cigaretah.

Vpliv cigaretne dima na dihala

Raziskava na Harvardski medicinski kliniki je pokazala, kolikšen je vpliv dolgotrajnega učinkovanja cigaretne dima na mladostnike, ki še rastejo. Več mesecev so sledili 669 mladim v starosti od 5 do 19 let. Ugotovili so, da se pri mladih, ki povprečno pokadijo 7,3 cigarete dnevno, zmogljivost siljenega izdihava ne povečuje tako, kot pri njihovih vrstnikih – nekadičih. S primerjavo raziskave z rezultati najinih meritev sva ugotovili medsebojne podobnosti.

(nadaljevanje v naslednji številki)

STANE SIMŠIČ

Elektrika iz sonca

(Ali lahko Veliko planino elektrificiramo s sončnimi celicami?)

Kdor je odprtih oči hodil po Veliki planini, je lahko že lani na koči na Zalenem robu, letos pa še na nekaterih drugih kočah opazil črne steklene plošče. To so plošče s sončnimi celicami, ki sončno svetlobo spreminjajo v elektriko.

Teh solarnih panelov ne smemo zamenjati z dobro znanimi sončnimi kolektorji, ki so večji in so namenjeni za ogrevanje vode.

Sončne celice so odkrili že pred desetletji, a šele v zadnjih letih je njihova cena padla tako nizko, da je postala elektrifikacija odmaknjenih bivališč, kot so planinske, lovške in logarske kočice, pa stanovanjske prikolice in čolni, tudi finančno zanimiva. Na

ta način se izplača napajati tudi varovalne in signalne naprave kot so električni pastirji, radijski oddajniki, morski svetilniki, povsod tam, kjer ni v bližini električne mreže.

Ker male sončne električne centrale tudi v naši okolici postajajo vsakdanja stvar, je dobro, če povem nekaj napotkov v izogib razočaranju in proč vrženemu denarju zaradi nestrokovne izbire elementov ali nepravilne montaže.

Najprej si oglejmo risbo, ki ponazarja, kako je sestavljena sončna elektrarna.

Elektriko dobimo samo ob sončni svetlobi in to mnogo več ob jasnem, kot ob oblačnem vremenu in več poleti kot pozimi. Zima v planinskem svetu pa ni tako skopa kot v dolini, saj je zaradi redkega in čistega zraka

sončno sevanje mnogo močnejše, kot v dolini, pa še sončnih dni je mnogo več. To kar sicer potrjujejo zagoreli planinci in smučarji, se da dokazati tudi z ampermetrom. Prav na najkrajši lanski dan sem na 12-wattnem solarnem panelu na Veliki planini nameril polno moč.

Imamo dve vrsti plošč s sončnimi celicami. Na Veliki planini vidimo večino plošč z amornim silicijevoplastjo. Izdeluje jih tovarna Končar-Chronar iz Splita. Na pogled so črne z vzdolžnimi progami. Na enem kvadratnem metru se dobi pri polni sončni svetlobi električna moč okrog 40 wattov.

Plošče s kristalnim silicijem prepoznamo po modrikastem kovinskem sijaju celic kvadratne ali okrogle oblike. Na kvadratni meter dajo 100 wattov moči. Vendar so toliko dražje, da moramo za en watt moči odšteti dvainpolkrat toliko, kot če kupimo amorfnice celice. So pa zato bolj čvrsto grajene in z leti izgubijo le malo moči. Kristalne celice izdelujeta med drugimi Siemens in AEG.

Neprijetna lastnost sončne elektrike je v tem, da jo dobimo največ takrat, ko jo najbolj potrebujemo. Zato jo moramo shraniti v akumulatorju. Ta pa je najboljše delo instalacije – kar spomnite se na težave z avtomobilskimi akumulatorji! Za sončno centralo pa tudi nov in najboljši avtomobilski akumulator ni dovolj dober, zato ker ni narejen za neprestano menjajoče se praznjenje in polnjenje. Tak način dela ga kaj hitro oslabi. Avtomobilski akumulator uporabimo samo v primeru, ko bo poln in pripravljen čakal, da ga redkokdaj nekoliko izpraznimo, n. pr. za kratkotrajno osvetlitev nekega skladišča ali za napajanje alarmne naprave, ki deluje prav tako poredko. Za približno dvojno ceno dobimo svinčevne solarne akumulatorje, ki šele po 1500

sončno sevanje mnogo močnejše, kot v dolini, pa še sončnih dni je mnogo več. To kar sicer potrjujejo zagoreli planinci in smučarji, se da dokazati tudi z ampermetrom. Prav na najkrajši lanski dan sem na 12-wattnem solarnem panelu na Veliki planini nameril polno moč.

Imamo dve vrsti plošč s sončnimi celicami. Na Veliki planini vidimo večino plošč z amornim silicijevoplastjo. Izdeluje jih tovarna Končar-Chronar iz Splita. Na pogled so črne z vzdolžnimi progami. Na enem kvadratnem metru se dobi pri polni sončni svetlobi električna moč okrog 40 wattov.

Plošče s kristalnim silicijem prepoznamo po modrikastem kovinskem sijaju celic kvadratne ali okrogle oblike. Na kvadratni meter dajo 100 wattov moči. Vendar so toliko dražje, da moramo za en watt moči odšteti dvainpolkrat toliko, kot če kupimo amorfnice celice. So pa zato bolj čvrsto grajene in z leti izgubijo le malo moči. Kristalne celice izdelujeta med drugimi Siemens in AEG.

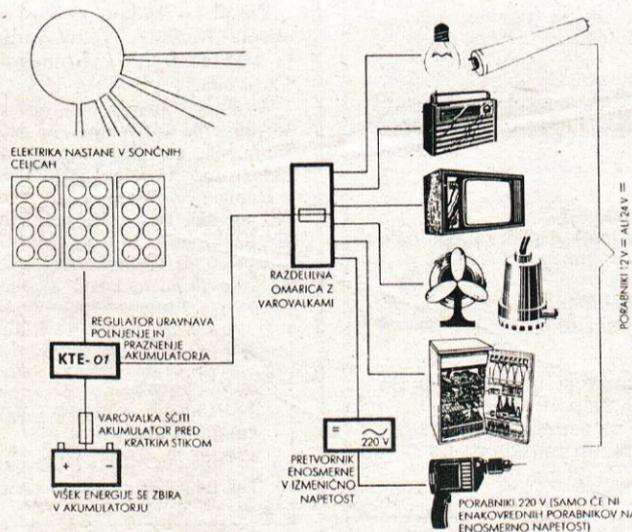
Neprijetna lastnost sončne elektrike je v tem, da jo dobimo največ takrat, ko jo najbolj potrebujemo. Zato jo moramo shraniti v akumulatorju. Ta pa je najboljše delo instalacije – kar spomnite se na težave z avtomobilskimi akumulatorji! Za sončno centralo pa tudi nov in najboljši avtomobilski akumulator ni dovolj dober, zato ker ni narejen za neprestano menjajoče se praznjenje in polnjenje. Tak način dela ga kaj hitro oslabi. Avtomobilski akumulator uporabimo samo v primeru, ko bo poln in pripravljen čakal, da ga redkokdaj nekoliko izpraznimo, n. pr. za kratkotrajno osvetlitev nekega skladišča ali za napajanje alarmne naprave, ki deluje prav tako poredko. Za približno dvojno ceno dobimo svinčevne solarne akumulatorje, ki šele po 1500

sončno sevanje mnogo močnejše, kot v dolini, pa še sončnih dni je mnogo več. To kar sicer potrjujejo zagoreli planinci in smučarji, se da dokazati tudi z ampermetrom. Prav na najkrajši lanski dan sem na 12-wattnem solarnem panelu na Veliki planini nameril polno moč.

Imamo dve vrsti plošč s sončnimi celicami. Na Veliki planini vidimo večino plošč z amornim silicijevoplastjo. Izdeluje jih tovarna Končar-Chronar iz Splita. Na pogled so črne z vzdolžnimi progami. Na enem kvadratnem metru se dobi pri polni sončni svetlobi električna moč okrog 40 wattov.

Plošče s kristalnim silicijem prepoznamo po modrikastem kovinskem sijaju celic kvadratne ali okrogle oblike. Na kvadratni meter dajo 100 wattov moči. Vendar so toliko dražje, da moramo za en watt moči odšteti dvainpolkrat toliko, kot če kupimo amorfnice celice. So pa zato bolj čvrsto grajene in z leti izgubijo le malo moči. Kristalne celice izdelujeta med drugimi Siemens in AEG.

Neprijetna lastnost sončne elektrike je v tem, da jo dobimo največ takrat, ko jo najbolj potrebujemo. Zato jo moramo shraniti v akumulatorju. Ta pa je najboljše delo instalacije – kar spomnite se na težave z avtomobilskimi akumulatorji! Za sončno centralo pa tudi nov in najboljši avtomobilski akumulator ni dovolj dober, zato ker ni narejen za neprestano menjajoče se praznjenje in polnjenje. Tak način dela ga kaj hitro oslabi. Avtomobilski akumulator uporabimo samo v primeru, ko bo poln in pripravljen čakal, da ga redkokdaj nekoliko izpraznimo, n. pr. za kratkotrajno osvetlitev nekega skladišča ali za napajanje alarmne naprave, ki deluje prav tako poredko. Za približno dvojno ceno dobimo svinčevne solarne akumulatorje, ki šele po 1500

Uvodni del vsebuje:

a) kajenje kot razvada. Kajenje se je pojavilo v Evropi konec 15. stoletja, najprej kot kajenje pip, kasneje pa v obliki cigaret. Šele v začetku 19. stoletja, z izpopolnitvijo kemije, so v tobačnih listih spoznali strupene snovi. Sprva so tobaku pripisovali celo zdravilne učinke. Kajenje se je izredno hitro širilo, države pa tega niso preprečevale, ker je, da-vek na tobačne izdelke prispeval precejšen delež v državne blagajne. Poraba cigaret je po drugi svetovni vojni hitro naraščala, z zelo rednimi minimalnimi upadanji. Ta upadanja pa so bila posledica poročil zdravstvenih organizacij in raziskovalnih skupin, vendar žal niso imela dolgotrajnega vpliva na živečo populacijo. Najbolj ogrožena v tem trenutku je mladina.

ko, kot v domači hiši prava varovalka čim bliže priključku akumulatorja.

Akumulator s prosto kislino moramo namestiti v prezračevan prostor zaradi jedkih in vnetljivih plinov, ki izhajajo, kadar ga preveč napolnimo. Za primerno ceno se dobijo tudi akumulatorji pri katerih kislina ni v tekočem stanju in zato ne hlapi in se ne more razliti.

Instalacija: žice in kabli morajo biti debelejši, kot v hišnih instalacijah, saj zaradi nizke napetosti tečejo večji tokovi.

Instalacija sončne elektrarne je enostavna, a zaradi naštetih posebnosti (in še nekaterih drugih) naj jo naredi ali vsaj pregleda strokovnjak.

Dimenzioniranje: odločitev, koliko sončnih celic bomo namestili in kakšne vrste ter kako velik akumulator bomo vzeli, je raztegljiva stvar, odvisna od porabe elektrike, od časa uporabe (poletje-zima), od odločitve za koliko oblačnih dni naj akumulator hrani elektriko in od tega, koliko denarja lahko namenimo. Čim večji je začetni vložek, manj je kasneje menjavanja in vzdrževanja.

In še primer kalkulacije manjše centrale, kakršnih je nekaj na Veliki planini: 4 paneli Končar stanejo 5200 din, solarni akumulator 100 Ah 2900 din, regulator 1500 din, zraven pa še kakšnih 2000 din za luči, varovalke, stikala, kable... skupaj 11600 din. Za ta denar boste imeli ne le prvo leto, ampak morda deset let zagotovljeno elektriko za razsvetljavo s štirimi svetilkami, radio, črpalko za hišni vodovod. Z leti moč naprave počasi pada.

Reklama proizvajalcev tovrstne opreme pravi: sončna elektrarna je neodvisen, čist in tih izvor energije, elektrika iz nje pa je zastonj... (potem, ko plačamo opremo). Stavka v oklepaju ni v reklami.

STANE SIMŠIČ

NANDE ŠKARJA

Dnevno nočne novice

Kot že tolikokrat do sedaj, bom na začetku navedel nekaj karakteristik zadnjega meseca in nanizal nekaj opozoril, ki jih tako ne boste upoštevali. Toda red je red, čeprav slab.

Čeprav se je zima komaj razvila, je bilo že opaziti razcvet raznih kriminalnih dejanj, kot so vlomi in vlomne tatvine. Za razliko od KD, ki jih je navadno v zimskem času manj, je bilo povečano število PN nekako pričakovano. Razmere na cestah niti približno niso optimalne, še več, skoraj na vsaki cesti so drugačne. To gre delno pripisati tudi komunalnim službam, ki svoje delo sicer opravljajo, čeprav včasih ne najbolj ažurno. Ker pa tokrat nečem kritizirati, ampak za opozorilo pomagati do varnejših razmer na naših cestah, dovolite, da navedem nekaj vzrokov za številne nezgode. **Prevelika hitrost** je na prvem mestu. Ne mislim na 100 in več odstotne kršitve raznih omejitev, ampak na hitrosti, ki niso prilagojene razmeram. Primer: v ponedeljek, 11. februarja ob 17.50 sta na Cankarjevo cesto zavili dve osebnih vozili. Voznik prvega je nekaj deset metrov pred odcepom za stadion dal desni smerni kazalec, na stransko pot pa ni zavil, ampak je ustavljal ob cesti. Zadaj vozeči voznik ga ni mogel obiti, ker nasprotni pas ni bil prost, niti se ni mogel ustaviti za njim, čeprav hitrost ni bila večja od 45 km/h, varnostna razdalja pa vsaj 40 metrov. Cesta je bila namreč popolnoma zaledežena in zavore, kot da jih ni bilo. Do nesreče vseeno ni prišlo, kajti situacija je rešil nakopičeni sneg ob cesti, ki je ustavljal drugo vozi-

lo. Kdo bi bil za nesrečo kriv, je jasno, kot je jasno tudi to, da je nekdo odgovoren, ker je bilo vozišče bolj podobno drsalnici, kot cesti.

Zelo nevarno je tudi vključevanje v promet, s stranskih cest in izsiljevanje prednosti. Naglo speljevanje in pospeševanje hitrosti lahko zelo hitro povzroči izgubo kontrole nad vozilom, ki s podlago nima tako trdnega in zanesljivega stika, kot v drugih obdobjih leta. Zato priporočamo počasno speljevanje, tudi v drugi prestavi, če je potrebno. Zadnje opozorilo pa se nanaša na **otroke**, njihovo pot v šolo in njihove snežne igrice. Bodite pazljivi, zavrta pot je precej daljša, kot si lahko mislite.

— Iz samopostrežne trgovine na Kranjski so sporočili, da je na njihovi zelenici obležal »snežak«. Miličnika sta res našla moško osebo, po imenu Janez, ki je obležal pod težo bremena. Vljudo sta ga opozorila, naj se odstrani, toda noge telesa kar niso mogle postaviti v vertikalo. Silo težnosti in popite kapljice so potem premagali vsi skupaj, saj sta ga, še preden se je stopil, domov odpeljala miličnika.

— Prodajalci avtomobilov niso vedno najbolj seznanjeni s pravno potjo menjave lastništva in tako večkrat ob prodaji izročijo poleg zavarovalne police še kupončke, poleg registrskih tablic pa prometno dovoljenje. Podobno se je primerilo Magnoliji P., ki je prodala svoj avto Čazimu Š. Brez potrebnih dokumentov ni mogla urediti prepisa. Čazimu pa niti na misel ni prišlo, da bi reg. tablice in prometno dovoljenje

vrnil. Še več, tablice je kar sam zamenjal in se veselo vozil naprej — do prve nesreče ali pa do poteka registracije. Potem pa, ali se bo oglašil stari lastnici ali pa bo avto odpeljal proti »Turčiji«, kjer je registracija včasih še najmanjši problem.

— Janez B. iz Soteske je prijavil svojega soimenjaka, ki je povzročil PN. Zapeljal je v enosmerno Kidričevo ulico, v križišču izsilil prednost in trčil v presenečenega Tuhinja. Presenečenega zato, ker je bil povzročitelj na kolesu, on pa v avtomobilu. Ta jo je tudi najslabše odnesel, saj mu je kolesar razbil prednjo luč ter poškodoval odbijač in pokrov motorja.

— Miloš Đ. je opisal svojo prigodo, ki se le zaradi njegove razsodnosti ni spremenila v nezgodo ali celo tragedijo. Med vožnjo iz Trzina proti Mengšu je prehitel »stoenko«, last Franca S. iz Komende. Užaljeni voznik je takoj pokazal svojo »visoko prometno kulturo«, saj je Milošu do Mengša vozil tik (pardon) za »najbolj zadnjim delom telesa«, mu ne prestando hupal in utripal z lučmi. Ko je zadovoljil svojo strast še z nevarnim prehitevanjem v Mengšu, je odpeljal proti Mostam. Ne dvomimo, da si je Miloš hladil žive vse do Kamnika, ko so ga miličniki potolažili, »da za vsako rit raste palica.«

— Zadnje dni januarja in prve dni februarja je na območju naše občine delovala tolpa mladoletnih prestopnikov. Najprej so si privoščili nekaj vlomov v kleti blokovskih stanovanj, kjer so se založili s hrano. Potem pa so spremenili teren, saj jih je pot zanesla tudi na Brezje nad Kamnikom, kjer so s precej vlomilskega znanja in sreče, da lastnikov ni bilo doma, vlomili v vikenda Mire J. in Fanca V. iz Kamnika. Pokradli in pojedli so več suhih klobas, ananasa in ostalih jestvin, izginilo pa je tudi nekaj kosov oblaci, obutve in trije daljnogledi. Frantje, ki so bili bolj vandali, kot alkoholiki, saj vina in ostalih alkoholnih pijač niso poskusili, so »začasni bivališči« zapustili po isti poti.

— Še vedno v »sibirskem mrazu«, ki je vladal tiste dni, so se odpravili še proti Kamniški Bistici. V nočnih urah so zavzeli spodnjo postajo gondole, kjer so vlomili blagajniški prostor in ukradli manjšo blagajno, več kart za gondolo in ključ osebnega avtomobila, ki je bil parkiran v bližnji garaži. Še preden so se odpeljali z njim, so vlomili še v dvanajst parkiranih avtomobilov, last obiskovalcev Velike planine in

ukradli ročno UKV postajo. Kako je mladoletnim delinkventom uspelo preživeti približno deset ledenomrzlih noči na prostem, kje so se zadrževali, odkod so prišli in kje so jih prijeli, bomo pojasnili v naslednji številki Kamniškega občana.

— Do hude nesreče je prišlo v Mostah, kjer je bil v križišču povežen pešec. Milan K. je sicer prečkal cesto na označenem prehodu, vendar prav v trenutku, ko je iz smeri Brnika pripeljal Milan C. iz Lukovice. Zadel je pešca, da ga je vrglo na pokrov motorja in po 20 metrih na dvorišče stanovanjske hiše, kjer je obležal s težkimi telesnimi poškodbami. Voznik ni bil vinjen, ni pa upošteval pravila, da bi moral prilagoditi hitrost razmeram na vozišču. Ovadilo so ga.

— Navadno ceste ne izberemo za strelski poligon, česar pa ni upošteval neznan ostrostrelec, ki je s strelnim orožjem prestrelil nekaj prometnih znakov ob cesti Moste — Vodice. Po navedbah miličnikov je to storil s pištolo, upamo pa lahko, da je streljal v znake iz objestnosti in ne iz kakšnih bratomornih nagibov.

— Strah ima pogosto velike oči, včasih tudi upravičeno. Rajka jih je imela še naslednji dan, ko je prišla na PM prijaviti objestneža, ki ji je zagretil zadnjih nekaj noči. V večernih urah je namreč prihajal na ljubezenske pogoče, kot mačka, ki se goni. Ker ni bil uslišan, je razbijal po vratih in pritiskal na zvonec, včasih skoraj do jutra. Ker Rajka pomoči ne more prikljicati, saj nima telefona, so ji miličniki svetovali, naj se dogovori s sosedi, mi pa ji neuradno priporočamo radikalnejše sredstvo. Morda vedro ledene vode (z vedrom vred) ali pa nekaj prijateljev, vajenih »ročnega« zasliševanja.

— Štefan H. iz Kamnika je prijavil tatvino francoskega ključa, ki mu je bil ukraden iz spalnice. Ključ so kmalu našli, pa tudi osumljenca so prijeli, jasno ni samo še to, kakšnemu namenu v spalnici služi »fancoz«? Če je to kakšen nov, ljubezenski pripomoček, prosim za navodila!

— Protipotresno testiranje Stolare tovarne na Duplici se je uspešno končalo, manj za zgradbo, kot za Marjetko T., ki je opravila testiranje. In način? Povsem preprost. Marjetki je v zadnjem desnem ovinku pred tovarno avto ušel s ceste, naravnost v betonsko steno. Uspelo se ji je pretolči skozi njo, čeprav zgradbe ni podrla. Sama je ostala nepoškodovana, zato so nemudoma testirali tudi njo. Kljub temu, da je bil elektronski test pozitiven, so ji odvzeli voziško in sprožili postopek.

MATIC ROMŠAK

REKREACIJA

Ljubitelji rekreacije obveščamo, da je rekreacija za ženske vsak ponedeljek ob 19. uri in za moške vsak četrtek ob 19. uri v dvorani šole v MOSTAH.

Ob četrtkih je možna tudi družinska rekreacija.

Vabljeni!

KS MOSTE

DELAVSKA UNIVERZA KAMNIK vas vabi, da se izobražujete v tečajih, ki jih bodo pričeli februarja in marca 1991. VPISUJEMO V NASLEDNJE TEČAJE:

- nemški jezik (od začetne do V. stopnje)
- angleški jezik I. in II. stopnje
- italijanski jezik I. in II. stopnje
- francoski jezik I. stopnje
- nemški jezik za osnovnošolce (od začetne do IV. stopnje)
- nemški jezik za predšolske otroke
- začetne in nadaljevalne tečaje krojenja in šivanja
- osnovne in obnovitvene tečaje higienskega minimuma
- začetni tečaj strojepisja
- tečaje knjigovodstva
- začetne tečaje računalništva
- nadaljevalne tečaje računalništva (programski paket QUATRO, WORDSTAR)
- aerobika za odrasle
- samoizobraževanje za ekonomskega in komercialnega tehnika (program za pridobitev izobrazbe)

Prijave zbiramo do konca februarja 1991, pisno ali po telefonu 83 10 64 ali 83 14 52. Za podrobnejše informacije nas lahko dobite na sedežu DU Novi trg 41 a vsak dan od 7. do 14. ure, ob četrtkih pa od 12. do 19. ure.

Kamniški pispevek na Interskiju

Na svetovnem kongresu zimskih športov, 14. interski v St. Antonu (Avstrija), ki se ga je udeležilo 28 držav z vsega sveta, je bilo predstavljeno tehnično in metodično delo nacionalnih smučarskih šol v alpskem smučanju, smučarskih tekah, skokih, akrobatskem smučanju, smučanju v naravi ter novih športnih disciplinah kot so ski board, big foot, jadrno padalstvo s smučmi, surfanje na snegu, motorne smuči.

Na kongresu je bilo posebej poudarjeno varstvo narave in ekološki vplivi zimskih športov, transporta, žičnic, snežnih topov in umetnega snega ter zimske infrastrukture. V vrsti študij in referatov so bile predstavljene svetovne izkušnje, ki bi jih veljalo upoštevati tudi pri načrtovanju razvoja Velike planine.

V okviru evropske mreže bo te informacije in izkušnje posredovali in izmenjevali prav Specializirani center za šport, rekreacijo, turizem in ekologijo pri Gospodarski zbornici Slovenije v okviru projekta EUROPATINOVA.

Na kongresu se je predstavila tudi vrsta najboljših smučarjev in šampionov iz vseh smučarskih obdobij, od Karla Schranza do Stenmarka, Zurbrigga do naših šampionov, Mateje Svet in Roka Petroviča. Jugoslovanski nastop je bil zelo uspešen, saj je demonstratorska vrsta ob sodelovanju Roka Petroviča in Mateje Svet odlično predstavila našo paralelno tehniko smučanja od začetnikov do vrhunskih tekmovalcev. Nastop sta uspešno podkrepila še referata dr. Adolfa Rajtmajerja o tehniki in metodi obremenjevanja v zavojih in dipl. inž. Marijana Steleta o tehniki aktivnih zavojev in sodobni mentalni tehniki pospešenega učenja smučar-

skih tehnik. Vodja naše demonstratorske vrste, prof. Dušan Videmšek iz Domžal, pa je predstavil našo demonstracijo na snegu.

Na kongresu je bil prikazan tudi kamniški prispevek, ki sta ga pripravila Marijan Stele in snemalci Jani Skorjanc.

Na videokaseti je bila prikazana vadba smučarske gimnastike in mentalni trening gibalnih elementov smučarske tehnike, ki jo vsako leto v okviru mednarodne akcije za varno smučanje in varno gibanje pozimi v naravi izvaja ZTKO in Sekcija strokovnih smučarskih kadrov SKK. Prispevek je vzbudil zanimanje tujih smučarskih šol in zvez, saj bo akcija in metoda predstavljena na več tujih seminarjih.

Na kongresu so tekmovali tudi udeleženci vseh kategorij v WIS-BI sistemu ob upoštevanju odbitkov na starost udeležencev. Tako je v kategoriji veteranov zmagal znani slalomist MATT, med ženskami pa PALL, v kategoriji fotoreporterjev, novinarjev in informatorjev je zmagal **Marijan Stele**, Črt Kanoni pa je bil tretji. Med demonstratorji je zmagala Švica, pred Italijo in Avstrijo, naši pa so bili sedmi.

Med šampioni pa je v ženski konkurenci zmagala **Steinerjeva**, med moškimi pa **Enn**.

Ob zaključku kongresa so udeleženci in delegati sprejeli poziv za mir na svetu, skupno reševanje problematike zimskega športa, turizma in ekologije na osnovi zmenjave izkušenj, strokovne pomoči, informacij in znanj. S pomočjo informacijskega sistema pa bodo udeležence izmenjevale ponudbo in potrebe po vseh strokovnih, poslovnih in tehnoloških aktivnostih.

—MN—

Prometna varnost v naši občini

Prometna varnost je bila lani glede na podatke Postaje milice Kamnik boljša kot leto prej in boljša kot v letih 1987, 1988, ki smo jih določili za primerjalni leti pri ocenjevanju uspešnosti programa za večjo varnost v prometu, AKCIJE —10%. Prometna varnost v občini je boljša tudi v primerjavi z republiški povprečjem.

V letu 1990 je bilo v Republiki Sloveniji 4950 prometnih nezgod z mrtvimi in poškodovanimi udeleženci, kar je 15% manj kot v letu 1989, 517 mrtvih oz. 6,6% manj in 6266 poškodovanih, kar je za 15,3% manj kot v preteklem letu. Med temi je žal za dva razreda oz. 61 mrtvih otrok.

V Občini Kamnik pa smo v letu 1990 imeli 506 prometnih nezgod z mrtvimi, poškodovanimi in materialno škodo oz. 18,70 manj kot v preteklem letu. Od tega je bilo s hudo telesno poškodbo 65 prometnih nezgod ali za 22,6% manj kot v preteklem letu, 441 prometnih nezgod z manjšimi poškodbami in nastalo materialno škodo oz. 20,3% manj, kot v preteklem letu.

V letu 1990 je pet udeležencev izgubilo življenje oz. štirje manj, kot v letu prej. Od tega je izgubil življenje en otrok.

Iz zgoraj navedenih podatkov lahko ugotovimo, da je vsak 55. občan naše občine udeležen v prometni nezgodi. Vsak 21. voznik pa je povzročitelj prometne nezgode. Največ prometnih nezgod se zgodi zaradi neprimerne hitrosti glede na okoliščine na cesti, na drugem mestu pa so nezgode zaradi nepoštovanja prednosti, nato sledi stran in smer vožnje, nepravilna vožnja mimo in prehitevanje, v nekaterih primerih jim botruje tudi alkohol.

In kakorkoli soglašamo z apeli k treznosti in objektivnosti pri oblikovanju ocene o prometno varnostnih razmerah, nič ne moremo spremeniti dejstev, ki sama vsebuje vrednostne sodbe.

Celovite ocene, kaj vse je prispevalo k zmanjševanju števila prometnih nezgod in njihovih posledic nimamo, brez dvoma pa lahko trdimo, da imajo pomemben delež napori, ki so bili vlože-

ni v uresničevanje AKCIJE —10%. Načrtno in medsebojno povezano delo milice, s propagandnim in preventivnim delom SPV ter delo, ki je bilo opravljeno na področju prometne infrastrukture, vzgoje in izobraževanja, zavarovalništva, ter na nekaterih drugih področjih, tudi v sferi AMD in ZŠAM, gotovo daje svoj delež.

Pomemben prispevek pri povezavi preventivnih in vzgojnih prizadevanj med organi in organizacijami, pri katerih je to delo del rednih obveznosti, in društvi, kjer člani prostovoljno sodelujejo in prispevajo k varnosti cestnega prometa, so dali tudi člani Občinskega sveta za preventivo in vzgojo.

Tako lahko rečemo, da tudi cestni promet sodi med tiste družbene spremembe v življenju in delu ljudi — njihovega obnašanja, ki s svojim razvojem v veliki meri vpliva na gospodarstvo, turizem, kulturo, urbanizem, družbene norme in na druge odnose in pojave v družbi.

Samo vključevanje v cestni promet pa prinaša številne in različne probleme. Najpomembnejši problem je varnost, katerega pa pri vključevanju v promet velikokrat zanemarjamo, bodisi zavestno ali podzavestno. Vsakodnevni stres v družbenem življenju nas tudi na cesti pripeljejo v težave, čeprav bi se morali in mogli zavedati, kdaj sploh lahko sedemo za krmilo in smo sposobni varno in kulturno upravljati z njim. Čedalje hitrejši tempo življenja se tudi odraža na cesti, zato vsaj na cesti ostanimo mirni, previdni in potrpežljivi.

Na koncu pa še to: nikar se ne razburjajmo nad mirujočim prometom v mestu Kamnik, saj mirujoče vozilo ni nevarno v prometu, temveč voznik, ki takšno vozilo zapusti na neprimernem mestu izkazuje svojo kulturo in hkrati svoje spoštovanje do prometnih pravil.

Srečno in mirno vožnjo vam želi Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Kamnik.

za SPV Kamnik
Ivan PRISTOVNIK

Pionirska tekmovanja

Tradicionalni novoletni šahovski turnir pionirskih ekip, odigrano 22. 12. 1990 v Komendi.

V skupini mlajših pionirjev je nastopilo šest ekip. Končni vrstni red je bil: 1. mesto ekipa šole Moste (v sestavi: Emil Jenko, Gregor Vrhovnik, Matej Ambrož, Boštjan Poglajen) osvojenih 9 meč točk in 16 šahovskih točk; 2. mesto ekipa osnovne šole F. Marn Vodice (9 meč točk in 15,5 šahovskih točk); 3. mesto ekipa osnovne šole M. Vera Duplica (6 meč točk in 12,5 šahovskih točk); 4. mesto ekipa šole Komenda-I (4 meč točke in 10,5 šahovskih točk); 5. mesto ekipa šole Komenda-III (2 meč točki in 3 šahovske točke); 6. mesto ekipa šole Komenda-II.

V skupini starejših pionirjev so nastopile štiri ekipe, igralo se je dvokrožno. Končni vrstni red je sledeči: 1. mesto ekipa šole Moste (v sestavi: Matej Gašperlin, Naboljša Gajič, Nedeljko Gajič, Tomaž Zarnik) osvojenih 8 meč toč in 15,5 šahovskih točk; 2. mesto ekipa osnovne šole F. Marn Vodice (7 meč točk in 11,5 šahovskih točk); 3. mesto ekipa osnovne šole F. Albreht Kamnik (5 meč točk in 10,5 šahovskih točk); 4. mesto ekipa osnovne šole M. Vera Duplica (4 meč točke in 10,5 šahovskih točk).

Pionirsko ekipno prvenstvo občine Kamnik. Tekmovanje je bilo odigrano v Komendi, 19. januarja 1991.

V skupini mlajših pionirjev so se pomerile štiri ekipe. Po zelo zanimivih partijah je zmagala ekipa osnovne šole Marija Vere z Duplice (v sestavi: Zijad Agović, Sevdah Begič, Kazimir Kolar, Sandi Spruk in Robi Bartol), z osvojenimi 10 meč točkami in 18 šahovskimi točkami. Sledijo:

AVTO ŠOLA

takoj zaposli inštruktorja — redno enega in honorarno enega.
Tel. 841-236.

DISKOTEKA SUŠNIK

Odperta vsak petek, soboto in ob praznikih.

Planinski jubilej

Letos je skupina ljubiteljev kamniških planin iz Stranj praznovala častitljivo 30-letnico prvega organiziranega pohoda na Veliko planino, torej davnega 6. januarja 1961. leta. Ta skupina si je na prvem pohodu dala ime »KLUB VESELIH FANTOV STRANJE«. Sprejeta so bila pravila delovanja, ki so beležena v »bukvah«. Med pomembne sodijo:

- obvezni zimski pohod prvo soboto in nedeljo po Novem letu
- letna poravnava »bere«
- organiziranje piknika v dolini za člane kluba, njihove zakonice in potomce
- vsaj trikratno letno snidenje
- praznovanje ženskega praznika
- spoštovanje planšarskih in bajtarskih običajev.

Na zimskem pohodu v soboto zvečer je občni zbor (zadnja leta) že tradicionalno v Pogačarjevi (Štefanovi) bajti. Resorji podajo ustna poročila, blagajnik pisno, nato sledi izvolitev novega predsednika, ki funkcijo prevzame ob 24. uri. Po občnem zboru sledijo planšarsko-bajtarski običaji vse do zgodnjih jutranjih ur. Prenočevanje je v planšarskih kočah članov ali prijateljev. V nedeljo dopoldan najprvo par kapljic »Geruža-Perca«, ki uniči vse slabo prejšnje noči in daje navdih za preizkušnje na smučeh. Opoldne

skupno kosilo – obara in popoldan vrnitev v dolino, kjer se zapoje planinska himna, sledi stisk rok.

Pohod obvezuje le moške, zakonski pohod ni dovoljen, kar je včasih povzročalo tudi težave. Število udeležencev oziroma članov se giblje okoli 15 do 20. Kriteriji za sprejem so izredno strogi. Vse ostale prireditve pa so skupne za zakonice, katerih starost je od 40 do 70 let in so različnih stanov.

V teh 30 letih je bilo veliko doživetega, tudi težkih trenutkov (preverjanja programa delovanja), veliko več pa veselih, ravno to nas je družilo na poti, planinskih večerih in na skupnih piknikih v prelepi dolini Kamniške Bistrice ali kje drugje. Ponosni smo na svoj jubilej in si želimo še kakšno desetico.

K. I.

OGLAŠUJTE V KAMNIŠKEM OBČANU

Mali oglasi

Inštruiram matematiko, fiziko in elektrotehniko. Tel. 738-662.

Pridem likat na dom. Mihelič Zinka, Jenkova 14, Kamnik.

Oddam garažo v najem na Trgu talcev 6 v Kamniku.

Zamenjam enoinpolno družbeno stanovanje na Duplici, 50 m², pritlično, centralna, za večje. Tel. 814-134.

Prodajam trisobno stanovanje 86 m² v Kamniku – centralna, telefon, 2 balkona ali zamenjam za manjše z doplačilom. Telefon 812-512.

Enosobno družbeno stanovanje 35 kv. m., pritlično, brez centralne, zamenjam za večje. Plahuta, Jakopičeva 27, Duplica, Kamnik, tel. 815-110 od 7. do 14. ure.

Inštruktorji tima AS poučujejo matematiko, fiziko, kemijo in elektrotehniko. Informacije 831-597 in 831-182.

ROČNO PLETEN PULOVERJE različnih vzorcev in velikosti. Tel. 811-952.

Kiperbuš prodajam. Marič, Zinkova 4, Kamnik. Tel. 811-864.

Del njive na Jeranovem v Mekinjah, primerna za zelenjavne grede, damo v najem. Telefon 813-098

Program

izletov, planinskih vzponov, pohodov in akcij v letu 1991 v organizaciji Planinskega društva Kamnik

marec:

- planinsko predavanje
- 22. - občni zbor KD Kamnik
- 24. - spominski pohod na Porezen

april:

- 20. - pohod na Rašico
- plezanje v Paklenici
- plezanje na umetni steni v športna hali v Kamniku

maj:

- 1.-3. - mladinsko taborjenje v Beli
- 12. - pohod na Blegoš
- 26. - planinski tabor MDO Ljubljana na Gobavici
- 26. - pohod na Stol

junij:

- 2. - trim pohod. Velika planina
- 29. - Italija - Opoldanska špica, Višarje. Montaž

julij:

- 21. - Dan Kamniških planin, Kamniško sedlo
- 27.-28. - trim pohod in očiščevalna akcija na Kamniško sedlo

september:

- Dan planincev Slovenije
- 29. - trim pohod in očiščevalna akcija na Kokrško sedlo

oktober:

- 6. - Pot spominov NOB obč. Kamnik - pohod
- 19. - zaključni izlet

november:

- 17. - Pot spominov NOB obč. Kamnik - pohod

december:

- 22. - Kostavska planina - pohod.

Planinsko društvo je v januarju že organiziralo pohod na Dražgoše in v februarju pohod na Oseke. Vsi našeti pohodi in akcije bodo organizirani, če bo dovolj prijav. Interesenti naj se za dodatne informacije zanimajo še na PD Kamnik.

V kolikor bodo člani PD Kamnik izrazili željo za organizacijo še katerih drugih planinskih akcij in vzponov jih bo društvo tudi organiziralo, čeprav niso uvrščene v program.

Predloge sprejema PD Kamnik, ki jih bo proučilo in o tem odločilo, o čemer bodo člani obveščeni. STANE SIMŠIČ

OBČINA KAMNIK Inšpektorat

razpisuje dela in naloge

INŠPEKTORJA DELA

Pogoji:

- VII. ali VI. stopnja izobrazbe tehniške smeri
- 5 let delovnih izkušenj
- strokovni izpit iz področja dela
- izpit iz ZUP
- znanje slovenskega jezika

Izbrani kandidat bo izbran za 4 leta.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 30 dni.

Prijave s priloženimi dokazili sprejemamo 8 dni po objavi na naslov: Občina Kamnik, Kadrovska služba, Titov trg 1, Kamnik.

VSE NA ENEM MESTU!

ZASEBNA AVTOŠOLA »AVTO-CLUB« KAMNIK, TITOV TRG 2 (v Hotelu Planinka)

nudi

CELOTEN PROGRAM ZA PRIDOBITEV VOZNIŠKEGA DOVOLJENJA »B« KATEGORIJE IN TRAKTORJE.

Informacije vsak dan, razen sobote in nedelje od 10. do 12. in od 16. do 19. ure.

M-ETA, živilska industrija, d.o.o. Kamnik

objavlja
prosta dela in naloge

KUHARICE

za določen čas

Pogoji:

- srednja gostinska šola - smer kuhar
- 2 leti del. izkušenj
- 2 mes. poskusno delo

Prijave sprejemamo 15 dni po objavi na naslov: M-ETA, živilska industrija Kamnik, Kajuhova pot 4

ZAHVALA

Trud in trpljenje tvoje bilo je življenje, zdaj k počitku leglo je telo, a tvoje delo in trpljenje pozabljeni ne bo.

V 68. letu življenja nas je zapustil dragi mož, brat in stric

ANTON TAVČAR

iz Sp. Stranj 13

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, za izrečeno ustno in pisno sožalje ter darovano cvetje. Iskrena hvala tudi družini dr. Kraglja, osebjem Zdravstvenega doma Kamnik, Onkološkega inštituta - Oddelka »C« Ljubljana, Bolnišnice Golnik, praporščaku in govorniku KO ŽB NOV Kamniška Bistrica-Godič, sodelavcem SDK Domžale in Miklošičeva 8 Ljubljana. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Nič več v laseh mi burja ne vihari in spev cestá me več ne bo preplašil - ne vem že, kdaj mi je srce oprasil - iskanja zapustili so me čari

F. Balantič

V 24. letu starosti nas je zapustila naša hčerka, sestra in teta

METKA ROSTAN

Iskreno se zahvaljujemo vsem prijateljem, sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam izrazili pisno in ustno sožalje, darovali cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo dr. Brumnu in patronažni sestri Matohovi iz ZD Kamnik za pomoč, podjetju Alprem, Metinim prijateljem iz MKD Pedenjmožič in Janezu Krtu za glasbo. Še enkrat iskrena hvala vsem in vsakomur posebej, ki ste imeli našo Meto radi in jo boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njeni

Kamnik, januar 1991

ZAHVALA

Oh, kako je dolga, dolga pot iz tujine pa do doma...

V 81. letu nas je zapustila naša draga mama, babica, prababica, teta in tašča

KLARA PERČIČ rojena GABERŠEK

Iskreno se zahvaljujemo družini Gregorin - Zorko in Jožetu Hudoklinu za vso pomoč in sostanovalec za podarjeno cvetje. Iskrena hvala govornikom SDP Kamnik, Slovenske izseljenske matice Ljubljana in Društva upokojencev Kamnik. Hvala pevcem za lepo zapete pesmi in članu Pihalne godbe Solidarnost za ganljivo zaigrano Tišino mami v zadnje slovo. Še enkrat hvala vsem za izrečeno sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

Kamnik, februar 1991

V 56. letu je umrl brat, stric in svak

LUDVIK HOMAR

iz Soteske 28 pri Kamniku

Zahvaljujemo se vsem za spremstvo na zadnji poti in izraze sožalja. Prav tako se zahvaljujemo gospodu župniku iz Nevelj za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem za zapete pesmi in Tontu Modicu za poslovilne besede in zadnji pozdrav.

Vsi njegovi

Februar 1991

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, sina, brata in strica

ROMANA NOVAKA

iz Zg. Palovč 7

se iskreno zahvaljujemo prav vsem za pomoč, izrečeno sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala vsem, ki ste se prišli posloviti od njega in ga boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoci: žena Francka, sinovi Romi, Martin in Peter, mama, oče, brata in drugo sorodstvo

Februar 1991

V SPOMIN

Kdor v mislih svojih dragih živi - ni umrl, umrl je samo, kdor je pozabljen!

(Kosovel)

Mineva žalostno leto, odkar nas je zapustila naša draga sestra in teta

JULKA SLANOVEC

iz Tunjic 25

Hvala vsem, ki se je spominjate, obiskujete njen zadnji dom in ji prižigate svečke v spomin

Vsi njeni

25. februar 1991

Imel si pridne roke in zlato srce. Srce je dalo vse kar je imelo, nobene bilke zase ni poželo. Spomini nate še živijo in solze tvoj prerani grob rosijo.

Ob boleči, nenadni in prerani izgubi dragega moža, atija, starega ata, očima, brata in strica

ANDREJA LIČERJA

iz Bistričice 34

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, njegovim in našim sodelavcem, prijateljem in znancem za nesebično pomoč v teh težkih trenutkih, za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Prav tako iskrena hvala gospodu duhovniku, pevcem za lepo petje in družinam za podarjene maše.

Žalujoci: vsi njegovi

Bistričica, Nova Gorica, Županje njive, januar 1991

Veleslalom gorenjskih obrtnih združenj

Po treh milih zimah smo se obrtniki in pri njih zaposleni delavci ter upokojeni obrtniki zopet zbrali na tokrat že trinajstem VSL vseh gorenjskih obrtnih združenj v Kranjski Gori.

Organizacija veleslalom je pripadla OZ Kamnik. Tekmovanje je bilo v soboto, 9. februarja ob čudovitem sončnem vremenu na smučišču Podles v Kranjski Gori. Šest gorenjskih obrtnih združenj je prijavilo skupaj 171 tekmovalcev in tekmovalk, toda žal med njimi ni bilo predstavnikov OZ Kranj.

Tekmovanje je bilo zelo dobro pripravljeno, zato je potekalo zelo hitro in tekoče, za kar gre zasloga organizatorjem OZ Kamnik in Smučarskemu klubu Kranjska Gora, ki je progo tudi postavil.

Uro po končanem tekmovalstvu je sledila razglasitev rezultatov najboljših veleslalomistov in veleslalomistk. Po razglasitvi rezultatov in podelitvi pokalov (kamniških majolik) smo vsi skupaj še malo pokramljali in zapeli nekaj pesmi ob domači harmoniki gostitelja, kateri nam je stregel stvari, ki naredijo človeka dobre volje. Po uspešnem in zadovoljnim dnevu smo si vsi skupaj želeli čimprejšnjega snidenja, XIV. VSL, ki ga leta 1992 organizira OZ Tržič.

Rezultati:

Ženske A:

1. mesto Romana Kotnik, OZ Jesenice
2. mesto Dušana Januš, OZ Domžale
3. mesto Sonja Petek, OZ Kamnik

Ženske B:

1. mesto Darja Porenta, OZ Kamnik
2. mesto Meta Dacar, OZ Radovljica
3. mesto Simona Zupan, OZ Tržič

Ženske C:

1. mesto Romana Kleindienst, OZ Radovljica
2. mesto Milena Košir, OZ Jesenice
3. mesto Mira Frangeš, OZ Škofja Loka

Ženske D:

1. mesto Slavka Plestenjak, OZ Škofja Loka
2. mesto Lenči Kancilija, OZ Domžale

3. mesto Francka Zorman, OZ Kamnik

Moški A:

1. mesto Andrej Supej, OZ Domžale
2. mesto Sašo Goltes, OZ Domžale
3. mesto Matej Supej, OZ Domžale

Moški B:

1. mesto Marko Robič, OZ Jesenice
2. mesto Primož Matičič, OZ Domžale
3. mesto Drago Dvoršak, OZ Jesenice

Moški C:

1. mesto Peter Sitar, OZ Kamnik
2. mesto Anton Štiherle, OZ Radovljica
3. mesto Franc Strehovec, OZ Kamnik

Moški D:

1. mesto Boris Limovšek, OZ Domžale
2. mesto Franc Guzej, OZ Škofja Loka
3. mesto Marjan Šivic, OZ Tržič

Moški E:

1. mesto Franc Vavpetič, OZ Jesenice
2. mesto Matevž Lukanc, OZ Tržič
3. mesto Ciril Florjančič, OZ Škofja Loka

Ekipna razvrstitev:

Ženske

1. mesto OZ Škofja Loka
2. mesto OZ Kamnik
3. mesto OZ Tržič

Moški

1. mesto OZ Jesenice
2. mesto OZ Tržič
3. mesto OZ Domžale

Skupni zmagovalci:

1. mesto OZ Jesenice
2. mesto OZ Tržič
3. mesto OZ Kamnik

CIRIL ŽAGAR

XII. veleslalom obrtnikov

(foto: Milan Deisinger)

Veleslalom obrtnega združenja Kamnik

Obrtno združenje Kamnik je v soboto, 26. januarja, organiziralo VI. veleslalom za obrtnike in pri njih zaposlene delavce. Veleslalom je bil na smučišču Tiha II. na Veliki planini

v organizaciji našega obrtnika Petra Sitarja. Tekme se je udeležilo 49 tekmovalcev v moški in ženski konkurenci. Vsi udeleženci smo se veselili v lepem sončnem vremenu, kar je pripomoglo tudi za kvaliteto organizacije same tekme. Razglasitev rezultatov in podelitev medalj je bila v Domu v Kamniški Bistrici.

Rezultati:

ženske A:

1. Sonja Petek
2. Brigita Petek

ženske C:

1. Jožica Žnidar

ženske D:

1. Francka Zorman

Rezultati:

moški A:

1. Urš Rak
2. Matjaž Eržen
3. Igor Marolt

moški B:

1. Matej Lah
2. Zdravko Golob
3. Boštjan Vrhovnik

moški C:

1. Peter Sitar
2. Franc Sitar
3. Franc Strehovec

moški D:

1. Vinko Polak
2. Franc Oražen
3. Srečo Krmavnar

moški E:

1. Lojze Hrovat

CIRIL ŽAGAR

Karel Benkovič, starosta kamniških planincev

Verjetno ni Kamničana, ki ne bi poznal Karla Benkoviča. Že se bliža 80. letom starosti, pa je še vedno poln energije in moči. Srečujemo ga kot planinca, ko se s prijatelji in ženo Justo odpravljata na bolj zložno turo ali pohod. Srečamo ga kot iskrega in prizadevnega društvenega delavca med planinci. Lahko ga opazujemo tudi še kot »mizarja« v svoji delavnici v Novem trgu. Poprime za vsako delo. Noben napor mu ni odveč, če dela za planinsko društvo, pa to stori še s posebno ljubeznijo. Poleti si daje opravka z marljivimi čebelicami. Skoraj vsak dan se poda na krajši ali daljši sprehod, med potjo poskrbi tudi za okrepcilo. Rad razmišlja in ima zelo dober spomin. Za prijatelje in znance je vedno odprt in vesel srečanja. Predstavi in pravilno vrednoti takega človeka je kar zahtevna naloga. V svoji bogati delovni in življenjski dobi je doživel veliko lepega in srečnega, mimo njega pa niso šli številni udarci in težave, ki pa jih je vedno znal dobro premagovati.

Karel Benkovič je bil rojen 20. septembra 1912 v Kamniku. V rodnem mestu je obiskoval osnovno šolo, bil 3 leta mizarjski vajenec, nato pa je obiskoval srednjo tehnično delovodsko šolo mizarjske in strgarske smeri v Ljubljani. Šolanje je končal 1933. Neposredno za tem je odšel v vojsko. Služil je v pešadiji v Dalmaciji, v Senju, do leta 1935. Po vrnitvi iz vojske dela ni našel takoj. Občasno je opravljal priložnostna dela do 1936, ko je bil sprejet na delo v tovarno Remec (Stol) na Duplici.

Karlovo delovno obdobje

V tovarni Remec je bil pol leta pripravnik, nato pa postavljen za mojstra strojnega oddelka. Tu je ostal do 1941. leta. Kot mlad, zlasti pa brez delovnih izkušenj, je moral še dodatno nabirati potrebno znanje. Le tako je lahko obvladal posel zelo zahtevnega delovnega mesta. To mu je v celoti uspelo. V tovarni je bil zaposlen tudi med vojno. Že leta 1941 je tovarna pogorela. Nekaj časa je pomagal pri obnavljanju podjetja, nato pa je z delom nadaljeval v Remčevem obratu v Preserjah pri Jaršah. Leta 1944, ko je bila tovarna na Duplici obnovljena, se je vrnil nazaj.

Že v začetku okupacije se je sam in vsa njegova družina opredelila za odpor. Sodeloval in pomagal je osvobodilnemu gibanju, dokler mu ni postalo prevročje. Obroč okrog njega in sodelavcev OF se je ožil, zato se je umaknil. Odsel je v partizane, poleti 1944. Bil je v Slandrovi brigadi. Že v jeseni tega leta je bil ujet. Zaprt je bil na Dolenjskem, v Ljubljani in v Begunjah. Kasneje je bil deportiran na delo v Salzburg. Tu je ostal skoraj do konca vojne. Pobegniti je in posrečilo se mu je vrniti v Kamnik tik pred osvoboditvijo. Takoj je bil vključen v Narodno zaščito, kasneje pa je kot dober delavec in organizator proizvodnje zopet začel delati v tovarni pohištva Remec-Stol. Kot pomočnik obratovodje je sodeloval pri normalizaciji proizvodnega procesa. Po nekaj letih

je začasno prevzel delo obratovodje tovarne kot v. d., dokler ne bi našli za to delo primerne osebe. Po letu dni je to dolžnost v celoti prevzel sam. To odgovorno in zahtevno delo je opravljal polnih 14 let. Ob kasnejših strukturnih in organizacijskih spremembah v podjetju, je prevzel vodenje dela tehničnega sektorja – finalno proizvodnjo. Na tem delu je ostal vse do 1976. leta, do upokojitve. V podjetju Remec in kasneje Stol-u je preživel vse svoje delovno aktivno življenje, ves čas pa je bil izredno prizadeven in uspešen. Deloval je na tehničnem, organizacijskem, na samoupravnem in drugih področjih. Sodeloval je povsod kot človek z bogatim znanjem in občutkom za red in disciplino.

Karlovo planinsko življenje

Kot otrok velike kmečke družine (8 otrok) je že v mladosti ljubil lepo in zdravo okolje. Planine so ga vedno bolj vabile. Kamniške Alpe so mu vzbujale posebno ljubezen. Že kot vajevec je rad zahajal v višave. Ob sobotah popoldne, po končanem »sihtu«, ali v nedeljo zjutraj se je neštetokrat sam ali v družbi s prijatelji s kolesom odpeljal proti Kamniški Bistrici. Velikokrat je obiskal Korošico, Ojstrico, Brano, Skuto, Grintovec in druge vrhove, toda vsak ponedeljek je bil redno v šoli, kasneje v službi.

V organizirano planinsko življenje se je vključil 1931. leta in planinski organizaciji je ostal zvest vse do današnjih dni. Nekaj let po včlanjenju v planinsko organizacijo je postal član odbora in sodeloval pri vseh akcijah, ki jih je organiziralo planinsko društvo. Bil je član skupine »mladih«, ki je v delo planinskega društva vnesla svežega duha, zato je bil razvoj planinskega društva hitrejši.

Kot planinec je obiskal vrsto vrhov v višgorju. Na Triglavu je bil več kot 20-krat. Bil je na Grossglocknerju. Prepotoval je

Julijce, Kamniške in druge gorske skupine. S posebnim občutkom govori o užitkih, ki jih človek doživi z osvojitvijo vrhov. Ponovno bi se vrnil na to pot, če bi leta lahko premaknil nazaj.

S samim alpinizmom se sicer ni veliko ukvarjal. Pozimi je v različnih vremenskih razmerah obiskoval vrhove in tako pridobil dragoceno znanje, za reševanje. Bil je član gorske reševalne služ-

številnih akcijah, kot planinskega delavca, kot organizatorja in kot človeka, ki si je znal pridobiti zaupanje okolice in ljudi popeljavati v delovne akcije.

Med planinci je znan kot dober prijatelj, gospodar in svetovalec. Zaradi njegovega nesebičnega odnosa do dela in razdajanja planinstvu, ga je članstvo večkrat izvolilo za svojega predsednika.

Karel v svoji delavnici

be in je ob 25-letnici prejel posebno priznanje.

Povojni čas je zahteval v planinski organizaciji aktivno delo in polnega človeka. Večina planinskih postojank je bila požgana ali poškodovana. Društveno življenje je bilo potrebno obnavljati. Vsa ta leta srečujemo Karla na

V povojnem času je dolžnost predsednika planinskega društva Kamnik, s trikratnimi presledki, uspešno opravljal kar 18 let. Vsa zadnja leta je podpredsednik planinskega društva. Malo je takih ljudi, ki se lahko pohvalijo s tako plodnim planinskim življenjem. Bil je med graditelji žičnice na

AVTO-MOTO ZVEZA SLOVENIJE
AVTO-MOTO DRUŠTVO KAMNIK
TRG SVOBODE 6, 61240 KAMNIK

AMD KAMNIK – AVTO ŠOLA S 40-LETNO TRADICIJO NA PODROČJU POUČEVANJA IN IZOBRAŽEVANJA VOZNIKOV MOTORNIH VOZIL

Ena izmed najstarejših avto šol pri nas, ob letošnjem jubileju, 40-letnici, prireja vrsto brezplačnih tečajev CPP za bodoče voznike »B« kategorije. V naši avto šoli se je v tem času usposobil veliko voznikov amaterjev in profesionalcev, zato pozivamo tudi VAS, da sledite vrsti uspešnih in varnih voznikov.

Prijave sprejemamo vsak dan od 14. do 15. ure, ob ponedeljkih, sredah in petkih od 10. do 12. ure. (Tel. 831-320)

AMD-KAMNIK

AVTO ŠOLA VAM ŽELI SREČNO VOŽNJO

HITRO OKREVANJE – FIZIOTERAPIJA NA VAŠEM DOMU.

STROKOVNO IZVAJANJE USLUG.

TELEFON 811-197 ali 811-843 po 16. uri.

Kamniški občani

KAMNIŠKI OBČAN – ustanovitelj in izdajatelj Skupščina občine Kamnik, – Kamniški občani je aprila 1981 ob 20-letnici izhajanja prejel srebrni znak OF – Ureja Svet za informiranje, predsednik Janez Pirš, in uredniški odbor v sestavi: Janez Balantič, Tone Ftičar, Damjan Gladek, Romana Grčar, Dušica Jesenič-Bremšak, Ivo Pirc, Bojan Traven, Matic Romšak, Stane Simšič in Jana Taškar, glavna in odgovorna urednica. Tehnični urednik Janez Herle. Strokovna sodelavka Vera Mejač. – Izhaja dvakrat mesečno – Naslov uredništva: Kamnik, Titov trg 1, telefon 831-311, 831-511, 831-504 in 831-266 interna 29 – žiro račun: Sredstva za dejavnost Kamniškega občana SO Kamnik 50140-637-763592 – Rokopisov in fotografij ne vračamo – Tiska ČGP Delo v Ljubljani.

STANE SIMŠIČ